

**ŠIAULIŲ UNIVERSITETAS
SOCIALINIŲ MOKSLŲ FAKULTETAS
EKONOMIKOS KATEDRA**

Neringa ALEKSANDRAVIČIENĖ

**UAB „GERINTĖ“ EKONOMINIO EFEKTYVUMO
DINAMIKOS ĮVERTINIMAS IR PLĖTROS PERSPEKTYVOS**

Magistro darbas

Šiauliai, 2009

**ŠIAULIŲ UNIVERSITETAS
SOCIALINIŲ MOKSLŲ FAKULTETAS
EKONOMIKOS KATEDRA**

Neringa ALEKSANDRAVIČIENĖ

**UAB „GERINTĖ“ EKONOMINIO EFEKTYVUMO
DINAMIKOS ĮVERTINIMAS IR PLĖTROS PERSPEKTYVOS**

Magistro darbas

Socialiniai mokslai, ekonomika (04 S)

Magistro darbo autorius Neringa Aleksandravičienė

Vadovas doc. dr. Henrikas Karpavičius

Recenzentas

SANTRAUKA

Neringa Aleksandravičienė

UAB „Gerintė“ ekonominio efektyvumo dinamikos įvertinimas ir plėtros perspektyvos.

Magistro darbas

Magistro darbo tikslas - išanalizuoti ir įvertinti UAB „Gerintė“ 2004-2008 metų ekonominio efektyvumo dinamiką, įvertinti plėtros galimybes ir jų įtaką įmonės ekonominiam efektyvumui. Magistro darbe išanalizuoti ir susisteminti Lietuvos ir užsienio autorių teoriniai ekonominio efektyvumo sampratos aspektai, išskirti įmonės ekonominį efektyvumą įtakojantys veiksniai, pateikti pagrindiniai ekonominio efektyvumo vertinimo rodikliai, apžvelgta plėtros svarba ir investicijų vaidmuo įmonėje bei investicijų efektyvumo vertinimo rodikliai. Atliktas UAB „Gerintė“ 2004-2008 metų veiklos ekonominio efektyvumo dinamikos įvertinimas. Atsižvelgiant į įmonės ekonominio efektyvumo rezultatus bei blogėjančią šalies ekonominę situaciją, darbe numatyta įmonės investicinė plėtra. Įmonės veikla 2009-2013 metams prognozuojama atsižvelgiant į pagrindinių makroekonominių rodiklių projekcijas. Darbe atskleistas investicijų efektyvumas ir įmonės ekonominis efektyvumą po investicinės plėtros. Patvirtinama darbo hipotezė - ekonominio efektyvumo įvertinimas ir analizė leidžia teisingai numatyti įmonės plėtros perspektyvas ir suteikia galimybę ir toliau sėkmingai plėtoti savo veiklą.

SUMMARY

Neringa Aleksandravičienė

UAB “Gerinte“ the evaluation of economic efficiency of dynamics and development prospects.

Master’s work.

The aim of master’s work is – to analyse and evaluate UAB “ Gerintė “ 2004 – 2008 year economic efficiency of dynamics, what is more to evaluate development prospects and their impact on companies economic efficiency. Master’s work analyses: Lithuanian and foreign authors theoretical conception aspects of economic efficiency, the elements that have influence on companies economic efficiency are included, the main economic efficiency rates are introduced, the development and investment efficiency evaluation rates of the company are viewed. What is more, UAB “ Gerinte “ 2004 – 2008 year work of the economic efficiency of dynamics evaluation is accomplished. Considering the

companies and economic efficiencies results and worsening national economic situation, the company will try to develop investments. The companies work in 2009 – 2013 is predicted, considering the main macroeconomic rate projections. In fact, the evaluation of UAB “ Gerinte “ economic efficiency after development of investments confirms the work hypothesis – economic efficiency evaluation and analysis lets us correctly foresee companies development prospects and gives the opportunity to successfully develop work and business.

TURINYS

ĮVADAS.....	11
1. ĮMONIŲ EKONOMINIO EFEKTYVUMO ANALIZĖS IR PLĖTROS PERSPEKTYVŲ TEORINIAI ASPEKTAI	15
1.1. Ekonominio efektyvumo samprata ir jį įtakojantys veiksniai	15
1.2. Ekonominio efektyvumo vertinimo rodikliai.....	17
1.3. Plėtros svarba ir jos perspektyvų vertinimas	25
1.4. Investicijų vaidmuo įmonėje ir jų vertinimas	27
2. UAB „GERINTĖ“ EKONOMINIO EFEKTYVUMO ĮVERTINIMAS.....	34
2.1. Įmonės veiklos apžvalga	34
2.2. Įmonės ekonominio efektyvumo įvertinimas	35
2.2.1. Pagrindinių ekonominio efektyvumo rodiklių įvertinimas.....	35
2.2.2. Stabilaus augimo koeficiento įvertinimas	48
3. UAB „GERINTĖ“ EKONOMINIO EFEKTYVUMO POKYČIŲ PO INVESTICINĖS PLĖTROS ĮVERTINIMAS	50
3.1. Investicinio projekto identifikavimas	50
3.2. Pardavimų apimties, sąnaudų ir finansinių ataskaitų prognozavimas	52
3.3. Investicinio projekto efektyvumo įvertinimas	55
3.4. Įmonės ekonominio efektyvumo pokyčių po investicinę plėtros įvertinimas	57
3.5. Bankroto tikimybės įvertinimas	71
IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS	73
PAGRINDINIŲ SĄVOKŲ ANALIZĖ	77
LITERATŪRA	80
PRIEDA	83
1 priedas. UAB „Gerintė“ balansas 2004-2008 m.	84
2 priedas. UAB „Gerintė“ pelno (nuostolio) ataskaita 2004-2008 m.	85
3 priedas. UAB „Gerintė“ horizontali balanso analizė 2004-2008 m..	86
4 priedas. UAB „Gerintė“ vertikali balanso analizė 2004-2008 m.	88
5 priedas. UAB „Gerintė“ horizontali pelno (nuostolio) ataskaitos analizė 2004-2008 m.	90
6 priedas. UAB „Gerintė“ vertikali pelno (nuostolio) ataskaitos analizė 2004-2008 m.	92
7 priedas. Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ pardavimo pajamoms 2004-2008 m apskaičiavimas.	94

8 priedas. UAB „Gerintė“ parduotas produkcijos skaičius, vidutinė vieneto savikaina, pardavimo kaina, pelnas ir bendrasis pardavimų pelningumas 2004-2008 m.....	96
9 priedas. UAB „Gerintė“ pajamų ir sąnaudų suvestinė 2004-2008 m.....	99
10 priedas. Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ bendrajam pelnui 2004-2008 m. apskaičiavimas.....	101
11 priedas. UAB „Gerintė“ darbuotojų skaičius ir darbo užmokesčio fondas 2004-2008 m.....	102
12 priedas. UAB „Gerintė“ pardavimų pelningumo rodikliai ir jų pokyčiai 2004-2008 m.....	104
13 priedas. Veiksnių įtaka UAB „Gerintė“ pardavimų pelningumo rodikliams 2004-2008 m. apskaičiavimas.	105
14 priedas. UAB „Gerintė“ gamybinės veiklos efektyvumo rodikliai 2004-2008 m.....	107
15 priedas. UAB „Gerintė“ turto ir kapitalo pelningumo rodikliai 2004-2008 m.....	109
16 priedas. Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ turto pelningumo rodikliams 2004-2008 m. apskaičiavimas.	111
17 priedas. Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ kapitalo pelningumo rodikliams 2004-2008 m. apskaičiavimas.	113
18 priedas. UAB „Gerintė“ sąnaudų lygio rodikliai ir jų pokyčiai 2004-2008 m.	116
19 priedas. Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ sąnaudų lygio rodikliams 2004-2008 m. apskaičiavimas.	117
20 priedas. UAB „Gerintė“ turto apyvartumo rodikliai 2004-2008 m.	118
21 priedas. Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ turto apyvartumo rodikliams 2004-2008 m. apskaičiavimas.	120
22 priedas. UAB „Gerintė“ stabilaus augimo koeficiento 2004-2008 m. apskaičiavimas.....	121
23 priedas. Veiksnių įtakos stabilaus augimo koeficientui apskaičiavimas.	122
24 priedas. UAB „Gerintė“ ilgalaikio turto grynosios vertės koeficiento 2004-2008 m. apskaičiavimas.....	123
25 priedas. UAB „Gerintė“ investicijų poreikio apskaičiavimas.....	124
26 priedas. UAB „Gerintė“ darbuotojų skaičius ir darbo užmokesčio fondas 2009-2013 m.....	125
27 priedas. UAB „Gerintė“ pajamų ir sąnaudų suvestinė 2009-2013 m.....	126
28 priedas. UAB „Gerintė“ pelno (nuostolio) ataskaita 2009-2013 m.....	127
29 priedas. UAB „Gerintė“ horizontali pelno (nuostolio) ataskaitos analizė 2009-2013 m.....	128
30 priedas. UAB „Gerintė“ balansas 2009-2013 m.	130
31 priedas. UAB „Gerintė“ horizontali balanso analizė 2009-2013 m.....	131
32 priedas. UAB „Gerintė“ investicinio projekto grynas pajamų srautas 2009-2013 m.....	133
33 priedas. Investicinio projekto vidinės gražos (IRR) apskaičiavimas.....	134

34 priedas. Lūžio taško apskaičiavimas.	135
35 priedas. Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ pardavimo pajamoms 2008-2009 m apskaičiavimas.	138
36 priedas. Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ bendrajam pelnui 2008-2009 m. apskaičiavimas.....	140
37 priedas. UAB „Gerintė“ pardavimų pelningumo rodikliai ir jų pokyčiai 2009-2013 m.....	141
38 priedas. Veiksnių įtaka UAB „Gerintė“ pardavimų pelningumo rodikliams 2009-2013 m. apskaičiavimas.....	142
39 priedas. UAB „Gerintė“ turto ir kapitalo pelningumo rodikliai 2009-2013 m.....	143
40 priedas. Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ turto pelningumo rodikliams 2009-2013 m. apskaičiavimas.....	145
41 priedas Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ kapitalo pelningumo rodikliams 2009-2013 m. apskaičiavimas.....	147
42 priedas. UAB „Gerintė“ sąnaudų lygio rodikliai ir jų pokyčiai 2009-2013 m.....	149
43 priedas. UAB „Gerintė“ turto apyvartumo rodikliai 2009-2013 m.....	150
44 priedas. Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ turto apyvartumo rodikliams 2009-2013 m. apskaičiavimas.....	152
45 priedas. UAB „Gerintė“ ilgalaikio materialiojo turto naudojimo efektyvumo ir darbo našumo rodikliai 2009-2013 m.....	154
46 priedas. UAB „Gerintė“ Z koeficiento apskaičiavimas pagal E. Altman modelį.....	155
47 priedas. UAB „Gerintė“ Z koeficiento apskaičiavimas pagal Springate modelį.....	156

LENTELIŲ SĄRAŠAS

- 1 lentelė. Ilgalaikio materialiojo turto naudojimo efektyvumo rodikliai.
- 2 lentelė. Sąnaudų (išlaidų) lygio rodikliai.
- 3 lentelė. Turto apyvartumo rodikliai
- 4 lentelė. Pardavimų pelningumo rodikliai.
- 5 lentelė. Turto pelningumo rodikliai.
- 6 lentelė. Kapitalo pelningumo rodikliai.
- 7 lentelė. UAB „Gerintė“ pardavimų pelningumo rodikliai 2004-2008 m.
- 8 lentelė. UAB „Gerintė“ turto pelningumo rodikliai 2004-2008 m.
- 9 lentelė. UAB „Gerintė“ kapitalo pelningumo rodikliai 2004-2008 m.
- 10 lentelė. UAB „Gerintė“ sąnaudų lygio rodikliai 2004-2008 m.
- 11 lentelė. UAB „Gerintė“ turto apyvartumo rodikliai 2004-2008 m.
- 12 lentelė. UAB „Gerintė“ kapitalo apytakos ciklo ir apyvartinio kapitalo apyvartumo rodikliai 2004-2008 m.
- 13 lentelė. UAB „Gerintė“ ilgalaikio materialiojo turto naudojimo efektyvumo rodikliai 2004-2008 m.
- 14 lentelė. UAB „Gerintė“ stabilaus augimo koeficientas 2004-2008 m.
- 15 lentelė. UAB „Gerintė“ investicijų finansavimo poreikis.
- 16 lentelė. Investicijų grynoji dabartinė vertė.
- 17 lentelė. Investicijų atsipirkimo laikas.
- 18 lentelė. UAB „Gerintė“ lūžio taškas 2009-2013 m.
- 19 lentelė. UAB „Gerintė“ pardavimų pelningumo rodiklių pokyčiai 2009-2013 metais, proc. punktais.
- 20 lentelė. UAB „Gerintė“ turto pelningumo rodikliai 2009-2013 m.
- 21 lentelė. UAB „Gerintė“ turto pelningumo rodiklių pokyčiai 2009-2013 m., proc. punktais
- 22 lentelė. UAB „Gerintė“ kapitalo pelningumo rodikliai 2009-2013 m.
- 23 lentelė. UAB „Gerintė“ kapitalo pelningumo rodiklių pokyčiai 2009-2013 m., proc. punktais
- 24 lentelė. UAB „Gerintė“ nuosavo kapitalo pelningumą 2009-2013 m. lemiantys veiksniai
- 25 lentelė. UAB „Gerintė“ sąnaudų lygio rodikliai 2009-2013 m.
- 26 lentelė. UAB „Gerintė“ sąnaudų lygio rodiklių pokyčiai 2009-2013 m., proc. punktais
- 27 lentelė. UAB „Gerintė“ turto apyvartumo rodiklių pokyčiai 2009-2013 m..
- 28 lentelė. UAB „Gerintė“ debitorinio ir kreditorinio įsiskolinimo apyvartumo rodiklių pokyčiai 2009-2013 m.

29 lentelė. UAB „Gerintė“ kapitalo apytakos ciklo ir apyvartinio kapitalo apyvartumo rodikliai 2009-2013 m.

30 lentelė. UAB „Gerintė“ kapitalo apytakos ciklo ir apyvartinio kapitalo apyvartumo rodiklių pokyčiai 2009-2013 m.

31 lentelė. UAB „Gerintė“ ilgalaikio materialiojo turto naudojimo efektyvumo rodikliai 2009-2013 m.

32 lentelė. UAB „Gerintė“ ilgalaikio materialiojo turto naudojimo efektyvumo pokyčiai 2009-2013 m.

PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS

- 1 paveikslas. UAB „Gerintė“ vidutinis darbuotojų skaičius 2004-2008 m.
- 2 paveikslas. UAB „Gerintė“ pelnas 2004-2008 m.
- 3 paveikslas. UAB „Gerintė“ gamybinės veiklos ir Lietuvos baldų gamybos įmonių bendrasis pardavimo pelningumas 2004-2007 m.
- 4 paveikslas. UAB „Gerintė“ gamybinės veiklos ir Lietuvos baldų gamybos įmonių ilgalaikio turto apyvartumas 2004-2007 m.
- 5 paveikslas. UAB „Gerintė“ darbo našumas 2004-2008 m.
- 6 paveikslas. UAB „Gerintė“ ilgalaikio turto grynoji vertė 2004-2008 m.
- 7 paveikslas. UAB „Gerintė“ prognozuojamos pardavimų pajamos ir parduotos produkcijos apimtys 2009-2013 m.
- 8 paveikslas. UAB „Gerintė“ sąnaudos 2009-2013 metais.
- 9 paveikslas. UAB „Gerintė“ 2008 m. ir prognozuojamas pelnas 2009-2013 m.
- 10 paveikslas. UAB „Gerintė“ pardavimo pelningumo rodikliai 2009-2013 m.
- 11 paveikslas. UAB „Gerintė“ turto apyvartumo rodikliai 2009-2013 m.
- 12 paveikslas. UAB „Gerintė“ debitorinio ir kreditorinio įsiskolinimo apyvartumo rodikliai 2009-2013m.
- 13 paveikslas. 13 pav. UAB „Gerintė“ darbo našumas 2009-2013 metais.
- 14 paveikslas. UAB „Gerintė“ Z kreditingumo indeksas pagal Altman modelį 2004-2013 m.
- 15 paveikslas. UAB „Gerintė“ Z kreditingumo koeficientas pagal Springate modelį 2004-2013 m.

ĮVADAS

Problema. Verslo įmonės, norėdamos išsilaikyti konkurencinėje rinkoje, turi netik užtikrinti savo veiklos tęstinumą bet ir numatyti plėtros galimybes ir jas įgyvendinti, kartu išlaikant ir maksimalų pelningumą. Tačiau priimti teisingus finansinius sprendimus neįmanoma nežinant pagrindinių veiklos rodiklių rezultatų bei finansinių sprendimų įtakos vykdomai veiklai. Vienas iš didžiausių sunkumų su kuriuo susiduria verslininkai yra tai, kad yra sudėtinga iš gausybės Lietuvos ir užsienio autorių darbuose pateiktų ekonominių rodiklių išsirinkti tuos, kuriais būtų galima geriausiai nustatyti įmonės finansinę padėtį ir kurie atsakytų į klausimą, ar efektyviai dirba įmonė bei padėtų priimti teisingus ekonominius sprendimus ateičiai.

Blogėjant pasaulio bei šalies ekonominei-finansinei situacijai, įmonės vadovams labai sudėtinga prognozuoti įmonės plėtros galimybes bei jų įtaką įmonės veiklai.

Esminis probleminis teiginys – kaip pasikeis įmonės veiklos ekonominis efektyvumas po investicinės plėtros?

Tyrimo aktualumas. Šalies ekonomikos vystymasis, didėjantys įmonių techniniai bei finansiniai pajėgumai, kartu ir konkurencija verslo rinkoje, skatina įmones ieškoti plėtros bei veiklos efektyvumo didinimo priemonių. Taigi, viena iš aktualiausių sričių įmonės veikloje tampa jos veiklos efektyvumo įvertinimas, kuris teikia daug vertingos informacijos apie įmonės veiklos vystymąsi. Siekiant efektyviai funkcionuoti įmonė privalo nuolat analizuoti savo veiklos rezultatus, nes įmonėje vykstančių pokyčių įtaka jų veiklos efektyvumui nuolat didėja ir akivaizdu, kad ateityje dar didės. Tik teisingai įvertinus esamą būklę ir tinkamai išanalizavus veiklos ekonominį efektyvumą bei veiksnius, sąlygojančius įmonės veiklą, įmonė galės numatyti strateginius planus bei reikiama linkme nukreipti visą įmonės potencialą pageidaujamiems tikslams siekti, įmonė gerokai objektyviau galės numatyti veiklos plėtros būdus ir galimybes – kaip vieną iš būtinų kiekvienos įmonės išlikimo ir plėtros sąlygų.

Įmonės siekdamas sėkmingai konkuruoti rinkoje, privalo nuolat ieškoti rezervų veiklai gerinti, kurti naujus produktus ir paslaugas, taikyti naują techniką ir technologijas, tobulinti valdymo metodus. Ilgalaikė įmonės sėkmė priklauso nuo to, ar vadovai sugeba numatyti perspektyvą ir plėtoti atitinkamą strategiją. Viena iš svarbiausių sąlygų sprendžiant praktiškai visus strateginius ir didžiąją dalį einamųjų įmonės plėtros ir efektyvios jos veiklos užtikrinimo uždavinių yra investicijų įgyvendinimas. Taigi, tik mokėdami nustatyti perspektyvias investavimo kryptis įmonė galės sėkmingai įgyvendinti strateginius plėtros tikslus.

Lietuvos baldų pramonė viena iš sėkmingiausiai besiplėtojančių apdirbamosios pramonės šakų Lietuvoje. 2003 metais šiam sektoriui priklausė apie 783 baldus gaminančių įmonių, kuriuose dirbo

apie 21 tūkst. darbuotojų, o 2007 metais baldus gaminančių įmonių skaičius siekė jau apie 900, kuriuose dirbo apie 27 tūkst. darbuotojų. 2005-2007 metais pagrindinės investicijos, skirtos technologinei baldų pramonės įmonių bazei tobulinti, sudarė virš 209 mln. litų. Pagrindiniai masinės gamybos įmonių klientai yra didieji prekybos centrai, nuolat ieškantys tik dideliais kiekiais tiekiamų ir pigesnių prekių. Tokias prekes gali gaminti tik didelės masinės gamybos įmonės, kurios nuolat modernizuoja savo gamybą, didina našumą išdiegia naujas technologijas. Vidutinės ir mažosios baldų pramonės įmonės, siekdamos išsilaikyti aštrios konkurencijos rinkoje turi kurti originalų baldų dizainą, užtikrinti geresnę baldų kokybę, kad tenkintų vartotojų poreikius.

Darbe analizuojama įmonė yra maža baldų gamybos įmonė, pamažu plečianti savo veiklą ir gaunanti mažą pelną. Prasidėjusią šalyje ekonominę krizę pirmiausia pajuto mažosios įmonės. Mažoms įmonėms sunku konkuruoti ir išlikti rinkoje, nes dėl aukštų gamybos kaštų negali pasiūlyti vartotojui pigesnės bet kokybiškos prekės. Todėl mažos įmonės, kad išgyventų ekonominę krizę, turi ieškoti būdų kaip sumažinti gaminamos produkcijos savikainą ir gaminti tik tai, kas turi didžiausią paklausą bei duoda maksimalų pelną.

Taigi, tyrimo tema aktuali praktiniams verslo sprendimams. Verslininkas tik turėdamas išsamią informaciją apie įmonės veiklos ekonominį efektyvumą, gali realiai įvertinti esamą situaciją ir priimti teisingą sprendimą dėl investicinės plėtros įgyvendinimo.

Tyrimo naujumas. Prognozavimas numato įmonės galimas ateities veiklos vystymosi kryptis. Kuo tikslesnė prognozė, tuo didesnė tikimybė veiklą pakreipti didėjančio pelno linkme. Keičiantis ekonominei situacijai šalyje, didėja prognozavimo vaidmuo įmonės sprendimų priėmimo procese, tačiau prognozės pagrįstos praeities duomenimis, kai stiprėja pasaulinė ir šalies ekonomikos krizė, būtų nepatikimos ir nepagrįstos. Magistro darbe, planuojant įmonės veiklą ateičiai, atsižvelgta į esamą šalies ekonominę situaciją ir įvertintos prognozuojamos pagrindinių makroekonominių rodiklių projekcijos.

Tyrimo objektas. Uždarosios akcinės bendrovės „Gerintė“ 2004 -2008 metų veikla, jos finansinės atskaitomybės duomenys ir plėtros galimybės.

Tyrimo tikslas. Išanalizuoti ir įvertinti UAB „Gerintė“ 2004-2008 metų ekonominio efektyvumo dinamiką, įvertinti plėtros galimybes ir jų įtaką įmonės ekonominiam efektyvumui.

Tyrimo uždaviniai.

- Aptarti ekonominio efektyvumo sampratą bei pagrindinius ekonominio efektyvumo vertinimo rodiklius.
- Apžvelgti plėtros svarbą ir investicijų vaidmenį įmonėje bei jų vertinimo metodus.
- Išanalizuoti ir įvertinti įmonės ekonominį efektyvumą.

- Apskaičiuoti investicijų efektyvumo rodiklius.
- Išanalizuoti ir įvertinti įmonės ekonominio efektyvumo dinamiką po investicinės plėtros.
- Įvertinti bankroto tikimybę.
- Pateikti tyrimo išvadas ir rekomendacijas.

Mokslinė hipotezė. UAB „Gerintė“ ekonominio efektyvumo įvertinimas ir analizė leidžia teisingai numatyti įmonės plėtros perspektyvas ir suteikia galimybę ir toliau sėkmingai plėtoti savo veiklą.

Tyrimo metodai. Šiame darbe naudota mokslinės literatūros analizė ir apibendrinimas, duomenų sisteminimas, grupavimas, lyginimas, svarbiausių grandžių išskyrimas, apibendrinimas, indeksų, grandinių pakeitimų, dinamikos eilutės, grafiniai, finansinių rodiklių analizė.

Strategija.

Konceptualiojoje darbo dalyje aptarti užsienio ir Lietuvos autorių teoriniai ekonominio efektyvumo sampratos aspektai, išskirti pagrindiniai ekonominį efektyvumą įtakojantys veiksniai. Apibendrinta Lietuvos bei užsienio mokslininkų nuomonė apie įmonės ekonominį efektyvumą apibūdinančius rodiklius. Apibendrinta įmonės veiklos plėtros svarba ir aptarti plėtros galimybių įvertinimo rodikliai. Aptariama mokslininkų nuomonė apie investicijų vaidmenį įmonėje, išskirta keletas esminių aspektų vertinant investicinių projektų efektyvumą.

Analitinėje darbo dalyje trumpai apžvelgta UAB „Gerintė“ veikla. Apskaičiuoti pagrindiniai įmonės ekonominį efektyvumą apibūdinantys rodikliai. Rezultatai ir juos įtakojantys veiksniai įvertinti įvairiais statistiniais metodais: apskaičiuoti absoliutiniai ir procentiniai pokyčiai, įvertinti didėjimo (mažėjimo), bei padidėjimo (sumažėjimo) tempai baziniu bei grandiniu būdu. Pasitelkiant grandinių keitimų būdą, Du Ponto bei L Bernstein modeliais įvertinta veiksnių įtaka apskaičiuotam rezultatui. Įvertintas stabilaus augimo koeficientas. Apskaičiuoti rezultatai pateikti lentelėse bei paveiksluose.

Konstruktiviojoje dalyje identifikuotas UAB „Gerintė“ investicinis projektas, apskaičiuoti projekto efektyvumo vertinimo rodikliai: investicijų atsipirkimo laikas, grynoji dabartinė vertė, vidinė grąžos norma, pelningumo indeksas. Investicijų kiekybiniam rizikos įvertinimui apskaičiuotas Lūžio taškas. Įmonės 2009-2013 metų pardavimo apimtys, sąnaudos planuotos atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos finansų ministerijos paskelbtus prognozuojamus pagrindinius makroekonominis rodiklius. Atsižvelgiant į planuojamas pardavimo pajamas, sudaryti prognozuojami 2009-2013 m. balansai bei pelno (nuostolio) ataskaitos. Apskaičiuoti įmonės ekonominio efektyvumo rodikliai po investicinės plėtros bei įvertintas jų kitimas. Veiklos efektyvumo rezultatai po investicinės plėtros palyginti su 2008

m. rezultatais. Taikant E. Altman bei G. Springate modelius įvertinta įmonės bankroto tikimybė 2004-2013 metais.

Tyrimo rezultatai. Gauti tyrimo rezultatai naudingi praktiniu požiūriu, kadangi iki šiol UAB „Gerintė“ nebuvo atliekama išsami ekonominio efektyvumo analizė. Remiantis nustatytomis probleminėmis sritimis, įmonės vadovai galės atlikti tam tikras korekcijas ir pasiekti didesnę veiklos efektyvumą. Atliktas planuojamų investicijų efektyvumo įvertinimas ir prognozuojamų rodiklių analizė leis vadovams priimti teisingus finansinius sprendimus.

1. ĮMONIŲ EKONOMINIO EFEKTYVUMO ANALIZĖS IR PLĖTROS PERSPEKTYVŲ TEORINIAI ASPEKTAI

Konceptualiojoje dalyje aptarti užsienio ir Lietuvos autorių teoriniai ekonominio efektyvumo sampratos aspektai, išskirti pagrindiniai ekonominį efektyvumą įtakojančios veiksniai. Apibendrinta Lietuvos bei užsienio mokslininkų nuomonė apie įmonės ekonominį efektyvumą apibūdinančius rodiklius. Apibendrinta įmonės veiklos plėtros svarba ir aptarti plėtros galimybių įvertinimo rodikliai. Aptariama mokslininkų nuomonė apie investicijų vaidmenį įmonėje, išskirta keletas esminių aspektų vertinant investicinių projektų efektyvumą.

1.1. Ekonominio efektyvumo samprata ir jį įtakojančios veiksniai

Mokslinėje literatūroje ekonominio efektyvumo sąvoka traktuojama labai įvairiai. Ekonomikos terminų žodyne (2005) ekonominis efektyvumas įvardijamas kaip išteklių panaudojimo veiksmingumas, kai norimas rezultatas pasiekiamas mažiausiomis įmanomomis sąnaudomis arba naudojant turimus išteklius pasiekiamas maksimalus įmanomas rezultatas. Ekonomikos teorijoje ekonominis efektyvumas apibrėžiamas kaip produktyviųjų pastangų naudojimo lygis, užtikrinantis maksimalų rezultatą (Wonnacott P, Wonnacott R., 1997).

Kituose mokslinės literatūros šaltiniuose ekonominio efektyvumo sąvoka apibrėžiama kaip kriterijus, sprendžiant ar optimaliai yra paskirstomi ištekliai. Kaip teigia V. Boguslauskas ir G. Jagelavičius (2002), ekonominis efektyvumas vertinamas, išreiškiant veiklos rezultato kiekį, kuris palyginamas su tai veiklai reikalingais ištekliais ir tos veiklos apimtimi.

J. Mackevičiaus ir D. Poškaitės (1998) nuomone, ekonominis efektyvumas gali būti suprantamas kaip racionalus lėšų veiklos procese cirkuliavimas, duodantis teigiamą rezultatą, t.y. greitą veiklos proceso ciklą, kurio metu ne tik sukuriama pelnas, bet ir pinigų srautas, reikalingas veiklos proceso tęstinumui palaikyti.

Pasak A. Andrijauskienės (2004), veikloje pasiekti rezultatai matuojami efektu ir efektyvumu. Šie įmonės veiklos rodikliai yra tarpusavyje glaudžiai susiję. Tačiau, kaip teigia K. Lukoševičius ir kt. autoriai (2005), reikia skirti šias dvi sąvokas. Efektas ekonominiu požiūriu – tai įmonės ūkinės veiklos poveikių rezultatas, kuris dažniausiai išreiškiamas vertine išraiška. Tuo tarpu ekonominis efektyvumas – tai įmonės veiklos veiksmingumas, rezultatyvumas, reiškiamas ta veikla pasiekto rezultato ir sąnaudų jam pasiekti santykiu. Taigi, ekonominis efektyvumas yra gamybos išteklių panaudojimo lygis, garantuojantis maksimalų rezultatą.

Kiekviena įmonė savo veikloje nuolat siekia didinti ekonominį efektyvumą, nes nuo to priklauso jos sėkmingo darbo rezultatai. Tačiau ekonominiam efektyvumui turi įtakos išoriniai ir vidiniai veiksniai.

Išoriniai veiksniai yra tie, kurie veikia įmonės išorinę aplinką ir tiesiogiai daro poveikį įmonės veiklos rezultatams. Jie formuoja veiklos galimybes ir apribojimus. Šiems veiksniams gali būti priskiriama ūkio politika, reglamentuojanti ekonominius santykius, aplinkos apsaugos, mokesčių įstatymai, rinka, paklausa, tiekėjai, konkurentai ir kiti. Tačiau, siekiant ekonominio efektyvumo, svarbesni yra vidiniai veiksniai, nes jie labiausiai įtakoja įmonės viduje vykstančius procesus ir reiškinius. Tai materialiniai, darbo ir finansiniai ištekliai, perspektyvumas, kuris apibūdinamas kaip gebėjimas lanksčiai ir operatyviai prisitaikyti prie kintančių rinkos sąlygų bei siekti užsibrėžtų ilgalaikių veiklos tikslų, diegiant naujas technologijas, įtraukiant į rinką naujus produktus.

Pagrindinis įmonės ekonominio efektyvumo veiksnys, kaip teigia D. Šlekienė ir I. Klimavičienė (2002), yra įmonės ekonominė-organizacinė bazė. Tai naudojamų technologijų našumas, taikomų darbo metodų pažangumas, koncentracijos, specializacijos ir kooperacijos laipsnis, gamybos ciklo trukmė ir gamybos ritmingumas, valdymo kokybė ir pan. Gamybinių išteklių panaudojimo efektyvumą apibūdina gamybos apimtis, produkcijos pardavimo apimtis ir kokybė, savikaina, panaudotų išteklių apimtis, t.y. į verslą investuoto apyvartinio ir ilgalaikio turto dalis, kuri panaudojama produkcijos gamybos procese.

Įmonių ekonominio efektyvumo didinimas yra siekis gauti kuo daugiau naudos geriau panaudojus turimus išteklius. Siekiant padidinti ekonominį efektyvumą pirmiausiai reikia išnagrinėti esamą įmonės padėtį. Jewell (2002) nurodo pagrindinius sprendimus kaip padidinti ekonominį efektyvumą:

- Racionalizavimas – kritinė organizacijos dydžio ir veiklos apžvalga ir sumažinimas.
- Kapitalo investicijos – kapitalo panaudojimas perkant naujus ar modernizuojant senus įrenginius.
- Medžiagų panaudojimas – geresnė medžiagų kontrolė.
- Geresnis planavimas – geriau panaudoti įmonės įrenginius.
- Žmonių išteklių komplekso pokyčiai – priimti mažiau, bet aukštesnės kvalifikacijos darbininkų.
- Darbo sąlygų gerinimas – efektyvesnis darbo aplinkos išdėstymas.
- Organizaciniai pokyčiai, pavyzdžiui, pritaikant „plokščią“ ar „žemą“ struktūrą.
- Išorinių tiekimo šaltinių pasirinkimas - būtinų detalių pirkimas iš išorės, o ne gaminant jas pačioje įmonėje.

Taigi, ekonominis efektyvumas apibūdinamas, kaip geresnių rezultatų pasiekimas mažesnėmis sąnaudomis ir rodo gamybinių jėgų rezultatyvumą įmonės veikloje. Pagrindinis įmonės ekonominio efektyvumo veiksnys yra įmonės ekonominė - organizacinė bazė.

1.2 Ekonominio efektyvumo vertinimo rodikliai

Įmonės ekonominio efektyvumo vertinimas svarbus atliekant ne tik esamos būklės analizę, bet ir nagrinėjant verslo perspektyvas, atskleidžiant rezervus ir veiklos gerinimo galimybes. Tačiau mokslinėje literatūroje nėra vieningos nuomonės, kaip ir kokiais rodikliais ar kriterijais reikia įvertinti įmonės ekonominį efektyvumą, ir kaip tai padaryti geriausiai.

Kaip teigia D. Šlekienė ir I. Klimavičienė (2000), įmonės ekonominį efektyvumą galima nagrinėti įvairiais aspektais: atsargų formavimo bei panaudojimo požiūriu, veiklos išlaidų apimties ir pagrįstumo požiūriu, investicijų pagrįstumo ir tikslingumo požiūriu ir pan. Tačiau jei norime atlikti detalizuotą įmonės ekonominio efektyvumo įvertinimą ir pateikti išsamias išvadas, tuomet reikia daugiau informacijos: reikalinga išlaidų bei sąnaudų apimties ir paskirstymo analizė, sąmatų vykdymo kontrolė, prekių gamybos savikainos kontrolė, pardavimo apimties kontrolė ir kainų politika, reikalingas gamybinių pajėgumų išnaudojimo įvertinimas. Norint įvertinti įmonės ekonominį efektyvumą ir siekiant atskleisti ekonominio efektyvumo rezervus, finansų analitikui tenka nagrinėti ir tam tikras technines verslo puses.

Taigi, įmonės ekonominio efektyvumo vertinimui naudojami ne tik finansiniai, bet ir nefinansiniai rodikliai, susieti su įmonės gamybine, investicine ir kita veikla.

Darbo jėgos panaudojimo efektyvumo rodikliai. Atsižvelgiant į didelę darbo išlaidų dalį, susijusią su darbo užmokesčio dalimi bendrosiose gamybos išlaidose, darbo našumas yra pagrindinis įmonės veiklos ekonominio efektyvumo matas. Darbo našumas nustatomas produkcijos kiekiu, darbuotojo pagamintu materialinės gamybos sferoje per laiko vienetą, arba laiko trukme, kurios reikia produkcijos vienetui pagaminti. Jį galima išmatuoti (Lukoševičius, Martinkus, Piktys, 2005):

$$Q_d = \frac{Q}{D},$$

čia: Q_d – darbuotojui tenkantis produkcijos kiekis; Q – bendras produkcijos kiekis; D – bendras darbuotojų skaičius.

$$Q_v = \frac{\sum Q}{D},$$

čia: Q_v – produkcijos vertė vienam darbuotojui; D – bendras darbuotojų skaičius.

Tačiau jeigu gaminami nestandartiniai gaminiai, siūloma naudoti vertinius darbo našumo apskaičiavimo metodus. Darbo našumas tiesiogiai priklauso nuo darbo išteklių kokybės, t. y. darbuotojų išsilavinimo, patirties, požiūrio į darbą, organizacinio ir techninio gamybos lygio bei veiksmingo vadovavimo.

Darbo našumui įvertinti galima apskaičiuoti ir darbo imlumą, matuojamą darbo laiko sąnaudomis (T), tenkančiomis produkcijos vienetui pagaminti (Andrijauskienė, 2004):

$$D_t = \frac{T}{Q}$$

Darbo imlumas rodo, kiek laiko sugaištama produkcijos vienetui pagaminti ar operacijai atlikti (Bagdonas, 2008). Kuo mažesnis darbo imlumas, tuo daugiau per tam tikrą laiko vienetą galima pagaminti produkcijos, tuo didesnis darbo našumas.

Ilgalaikio materialiojo turto naudojimo efektyvumo rodikliai. Įmonių vadovai turi nuolat rūpintis, kad ilgalaikis turtas būtų efektyviai naudojamas. Ilgalaikio materialiojo turto naudojimo efektyvumui nustatyti skaičiuojamas turto gražos, turto imlumo, darbo aprūpinimo, techninio aprūpinimo ir kiti rodikliai. Pagrindiniai ilgalaikio materialiojo turto naudojimo efektyvumo rodikliai pateikti 1 lentelėje.

1 lentelė

Ilgalaikio materialiojo turto naudojimo efektyvumo rodikliai

Rodikliai	Formulė
<i>Ilgalaikio materialiojo turto graža</i>	$\frac{\text{Paga min tos produkcijos vertė}}{\text{Ilgalaikio materialiojo turto vertė}}$
<i>Ilgalaikio materialiojo turto imlumas</i>	$\frac{\text{Ilgalaikio materialiojo turto vertė}}{\text{Paga min tos produkcijos vertė}}$
<i>Techninis darbo aprūpinimas</i>	$\frac{\text{Aktyvioji ilgalaikio materialiojo turto dalis (vidutinė vertė)}}{\text{Darbininkų skaičiai didžiausioje pamainoje}}$
<i>Įmonės ploto naudojimo efektyvumas</i>	$\frac{\text{Paga min tos sprodukcijos vertė}}{\text{Įmonės plotas (m}^2\text{)}}$

Šaltinis: Mackevičius, J. (2007) Įmonių veiklos analizė. Vilnius, p. 321-322.

Ilgalaikio materialiojo turto gražos rodiklis parodo pagamintos produkcijos vertę, tenkančią vienam ilgalaikio materialiojo turto litui. Jo dydis labai priklauso nuo ilgalaikio materialiojo turto struktūros kitimo. Tiesioginę įtaką jam daro kintanti aktyviausia turto dalis – mašinų ir įrenginių dalis, palyginti su bendra turto verte. Todėl rekomenduojama skaičiuoti mašinų ir įrenginių bei kitų aktyviųjų elementų

gražos dalis. Turto imlumo rodiklis parodo, kiek ilgalaikio materialiojo turto tenka vienam pagamintam produkcijos litui. Iš šio rodiklio galima spręsti, kaip įmonė apsirūpinusi ilgalaikiu materialiuoju turtu. Techninis darbo aprūpinimo rodiklis rodo, kiek aktyviojo ilgalaikio materialiojo turto tenka vienam darbininkui. Svarbus yra ir įmonės ploto naudojimo efektyvumo rodiklis, kuris parodo kiek pagamintos produkcijos tenka vienam kvadratiniam metrui įmonės ploto.

Dauguma autorių teigia, kad įmonės ekonominį efektyvumą geriausiai galima įvertinti pasitelkus tam tikrus finansinius rodiklius ar jų grupes. Kai kurie autoriai (Mackevičius, Poškaitė, Kancerevyčius, Palmer, White, Sondhi, Fried) ekonominį efektyvumą įvertinančius rodiklius išskiria į atskirą rodiklių grupę - veiklos efektyvumo rodiklių grupę.

Išanalizavus ekonominę literatūrą galima teigti, kad įmonės ekonominį efektyvumą, vertinamą finansiniais rodikliais, geriausiai apibūdina pelningumo rodikliai, turto apyvartumo rodikliai bei sąnaudų lygio rodikliai.

Sąnaudų (išlaidų) lygio rodikliai. Sąnaudų lygio rodikliai parodo kiek tam tikrų sąnaudų tenka vienam pardavimo litui. Šie rodikliai padeda įvertinti įmonės veiklos efektyvumą, nes įmonės veiklos efektyvumas priklauso ir nuo sąnaudų, be kurių negali būti uždirbama pajamų, be jų negali vykti jokia veikla. Pagrindiniai sąnaudų (išlaidų) lygio rodikliai pateikti 2 lentelėje.

2 lentelė

Sąnaudų (išlaidų) lygio rodikliai

Rodikliai	Formulė
<i>Pardavimo savikainos lygis</i>	$\frac{\text{Pardavimo savikaina}}{\text{Pardavimo pajamos}}$
<i>Veiklos sąnaudos vienam pardavimo pajamų litui</i>	$\frac{\text{Veiklos sąnaudos}}{\text{Pardavimo pajamos}}$

Šaltinis: Gronskas, V. (2005). Ekonominė analizė. Kaunas: Technologija, p.35-38.

Pagrindiniu sąnaudų lygio rodikliu laikomas pardavimų savikainos lygis. Šis rodiklis parodo įmonės pagrindines išlaidas vienam pardavimo pajamų litui. Iš šio rodiklio galime spręsti apie įmonės veiklos efektyvumą, sugebėjimą kontroliuoti išlaidas. Parduotų prekių savikaina vienam pardavimo litui, anot V. Gronsko (2005), yra savotiškas taupymo matas, nes kuo žemesnis jo lygis, tuo daugiau įmonė gauna pelno parduodama produkciją. Rinkos šalių įmonės veiklos praktika rodo, kad rodiklio kitimo ribos yra nuo 50 proc. iki 90 procentų.

Kitas nemažiau svarbus rodiklis yra veiklos sąnaudos vienam pardavimo pajamų litui. Šis rodiklis parodo ne vien tik administracinių, bet ir pardavimų sąnaudų vienam pardavimo litui būklę. Anot J.

Mackevičiaus (2007), dėl ūkinių operacijų įvairumo šis rodiklis sunku lyginti su kitų įmonių tuo pačiu rodikliu. Svarbu nuolat stebėti šio rodiklio pokyčius įmonėje per ilgesnį laikotarpį. Kuo šio rodiklio reikšmė yra mažesnė, tuo yra geriau. Dauguma autorių teigia, kad šis rodiklis neturėtų būti didesnis kaip 17-18 procentų.

Turto apyvartumo rodikliai. Kai kurie autoriai (Cyril Pat Obi, 1998) šiuos rodiklius vadina veiklos veiksmingumo arba turto padengimo rodikliais. Turto apyvartumas daro labai didelę įtaką įmonės finansinei būklei ir šie rodikliai padeda nustatyti, ar įmonė optimaliai naudoja kapitalą gamyboje ir parduodama savo gaminius. V. Gronskas (2005) turto apyvartumo rodiklius rekomenduoja skaičiuoti ir vertinti tokiu nuoseklumu: viso turto, trumpalaikio turto, ilgalaikio turto.

Kaip teigia J. Mackevičius (2007), iš finansinės atskaitomybės galima apskaičiuoti daugiau kaip 20 turto apyvartumo rodiklių. Turto apyvartumo rodikliai gali būti skaičiuojami kartais ir dienomis. Pagrindiniai turto apyvartumo rodikliai pateikti 3 lentelėje.

Viso turto apyvartumas parodo, kaip efektyviai įmonė panaudoja turimą turtą pardavimo pajamoms uždirbti, t.y. kiek vienas turto litas sukuria pardavimo pajamų.

Daugelis autorių pažymi, kad ilgalaikio turto apyvartumo rodikliai priklauso nuo įmonės veiklos specifikos. Ilgalaikis turtas dažniausiai sudaro didžiausią lyginamąjį svorį įmonių turto sudėtyje ir turi labai svarbią reikšmę įmonės ūkinei - gamybinei ir komercinei veiklai organizuoti ir plėtoti. Šis nustato, kokia pardavimų apimtis tenka kiekvienam ilgalaikio turto litui.

Prie turto apyvartumo rodiklių priskiriamas ir apyvartinio kapitalo apyvartumo koeficientas, kuris rodo, kiek apyvartinis kapitalas per atskaitinį laikotarpį padaro apyvartų.

Trumpalaikio turto apyvartumas daro labai didelę įtaką įmonės finansinei būklei. Nepriklausomai nuo gamybos pobūdžio trumpalaikis turtas yra varomoji gamybos proceso dalis, be kurios neįmanoma pagaminti produkcijos ar atlikti paslaugų (Mackevičius, Poškaitė, 1998). Taigi, trumpalaikio turto apyvartumas rodo trumpalaikio turto naudojimo efektyvumą uždirbant pajamas iš pardavimų, t. y. kiek pajamų tenka kiekvienam trumpalaikio turto litui. Iš šio koeficiento reikšmės galima spręsti apie šio turto cirkuliavimo intensyvumą. Kuo šis rodiklis didesnis, tuo efektyviau naudojamas trumpalaikis turtas.

Atsargų apyvartumo rodiklis apibūdina atsargų valdymo efektyvumą ir rodo, kiek kartų per metus buvo atnaujintos atsargos. Apskaičiuojant atsargų apyvartumą V. Gronskas (2005) siūlo jį detaliuoti į žaliavų ir medžiagų apyvartumą, nebaigtos gamybos apyvartumą, pagamintos produkcijos ir į pirktų prekių, skirtų perparduoti, apyvartumą.

Turto apyvartumo rodikliai

Rodikliai	Formulė
<i>Viso turto apyvartumas (kartais)</i>	$\frac{\text{Pardavimo pajamos}}{\text{Vidutinė viso turto vertė}}$
<i>Viso turto apyvartumas (dienomis)</i>	$\frac{\text{Vidutinė viso turto vertė} \times 365}{\text{Pardavimo pajamos}}$
<i>Ilgalaikio turto apyvartumas (kartais)</i>	$\frac{\text{Pardavimo pajamos}}{\text{Vidutinė ilgalaikio turto vertė}}$
<i>Ilgalaikio turto apyvartumas (dienomis)</i>	$\frac{\text{Vidutinė ilgalaikio turto vertė} \times 365}{\text{Pardavimo pajamos}}$
<i>Apyvartinio kapitalo apyvartumas (kartais)</i>	$\frac{\text{Pardavimo pajamos}}{\text{Vidutinė apyvartinio kapitalo vertė}}$
<i>Trumpalaikio turto apyvartumas (kartais)</i>	$\frac{\text{Pardavimo pajamos}}{\text{Vidutinė trumpalaikio turto vertė}}$
<i>Trumpalaikio turto apyvartumas (dienomis)</i>	$\frac{\text{Vidutinė trumpalaikio turto vertė} \times 365}{\text{Pardavimo pajamos}}$
<i>Atsargų apyvartumas (kartais)</i>	$\frac{\text{Pardavimo savikaina}}{\text{Vidutinė atsargų vertė}}$
<i>Atsargų apyvartumas (dienomis)</i>	$\frac{\text{Vidutinė atsargų vertė} \times 365}{\text{Pardavimo savikaina}}$
<i>Debitorinio įsiskolinimo apyvartumas (kartais)</i>	$\frac{\text{Pardavimo pajamos}}{\text{Debitorinio įsiskolinimo (vidutinė vertė)}}$
<i>Debitorinio įsiskolinimo apyvartumas (dienomis)</i>	$\frac{\text{Vidutinė debitorinio įsiskolinimo vertė} \times 365}{\text{Pardavimo pajamos}}$
<i>Kreditorinio įsiskolinimo apyvartumas (kartais)</i>	$\frac{\text{Pardavimo pajamos}}{\text{Kreditorinio įsiskolinimo (vidutinė vertė)}}$
<i>Kreditorinio įsiskolinimo apyvartumas (dienomis)</i>	$\frac{\text{Vidutinė kreditorinio įsiskolinimo vertė} \times 365}{\text{Pardavimo pajamos}}$

Šaltiniai: Mackevičius, J., Poškaitė, D. (1998). Finansinė analizė. Vilnius: Katalikų pasaulis, p. 236-237.
Kancerevyčius, G. (2004). Finansai ir investicijos. Kaunas: Smaltija, p. 226-233.

Debitorinio įsiskolinimo apyvartumas rodo gautinų sumų surinkimo efektyvumą, t.y. kiek kartų per metus įmonė surenka savo lėšas atsiskaitymų procese. Šis rodiklis informuoja apie įmonės mokėjimų

politiką vartotojų atžvilgiu. Laisvos rinkos šalyse neišieškoto įsiskolinimo ribos yra 1-2 mėnesiai. Iš kreditorinio įsiskolinimo apyvartumo nustatoma per kiek laiko vidutiniškai įmonė atsiskaito su kreditoriais.

Prie trumpalaikio turto apyvartumo (efektyvumo) rodiklių siūloma skaičiuoti kapitalo apytakos ciklą dienomis, kuris parodo, per kiek dienų kapitalas pereina visas apytakos stadijas. Jis apskaičiuojamas pagal formulę:

$$\text{Kapitalo apytakos ciklą dienomis} = \text{Atsargų apyvartumas dienomis} + \text{Debitorinio įsiskolinimo apyvartumas dienomis} - \text{Kreditorinio įsiskolinimo apyvartumas dienomis}.$$

Pelningumo rodikliai. Anot L. Juozaitienės (2000), A. Andrijauskienės (2004), V. Sūdžiaus (1997) svarbiausias įmonės veiklos ekonominį efektyvumą apibūdinantis kriterijus yra grynasis pelnas. Pagal absoliučius ir santykinius rodiklius nustatomas gamybos efektyvumas, siejamas su gaunamu pelnu. Absoliutūs rodikliai: bendrojo pelno, įprastinės veiklos pelno ir grynojo pelno vertinė išraiška. Tarptautiniuose apskaitos standartuose pabrėžta, kad pelnas dažnai naudojamas įmonių veiklai įvertinti arba yra kitų įvertinimų pagrindas.

Pelno reikia įmonės finansiniam pajėgumui palaikyti, veiklos plėtrai ir tęstinumui užtikrinti. Tačiau absoliutus pelno rodiklis nepakankamai atspindi įmonės veiklos efektyvumą. Tiek praktikoje, tiek ekonomikos mokslo srityse didelis dėmesys skiriamas pelningumo rodiklių analizei, nes šie geriau parodo įmonės veiklos efektyvumą. Pasak V. Kvedaraitės (1996), pelningumo rodikliai apibūdina galutinius įmonės veiklos rezultatus, iš kurių yra sprendžiama, kokią realią naudą gauna akcininkai rizikuodami investuoti savo kapitalą.

Pagrindiniai pardavimo pelningumo rodikliai, naudojami įmonės veiklos efektyvumo analizei, pateikti 4 lentelėje.

Vienas iš svarbiausių yra bendrasis pardavimo pelningumo rodiklis. Nuo jo lygio ir pokyčių priklauso įmonės konkurencingumas, veiklos tęstinumas ir plėtros galimybės (Mackevičius, Poškaitė, Molienė, 2008, p. 75). Bendrasis pardavimo pelningumas parodo įmonių sugebėjimą uždirbti pelną iš pagrindinės veiklos, t.y. kokia dalis bendrojo pelno tenka vienai daliai pardavimo ir paslaugų pajamų. Remiantis šiuo rodikliu galima kontroliuoti parduodamų prekių savikainą ir įmonės kainodaros politiką, vadovų gebėjimą paduoti savo produktus (Juozaitienė, 2007).

Informatyvesnis yra grynojo pardavimo pelningumo rodiklis, kuris parodo pardavimo pelningumą įvertinus visas pajamas ir išlaidas. Taigi, šis rodiklis rodo, kiek grynojo pelno tenka kiekvienam pardavimo pajamų litui po visų išlaidų (Mackevičius J., 2007). Kuo aukštesnis šio rodiklio lygis, tuo

geresnė įmonės finansinė būklė, bei jos veiklos efektyvumas. Palyginus įmonės rodiklį su kitų įmonių rezultatais galima įvertinti veiklos efektyvumą (Antikrizinis įmonės valdymas, 2005).

4 lentelė

Pardavimo pelningumo rodikliai

Rodikliai	Formulė
<i>Bendras pardavimo pelningumas</i>	$\frac{\text{Bendras pelnas}}{\text{Pardavimo pajamos}}$
<i>Grynasis pardavimo pelningumas</i>	$\frac{\text{Grynasis pelnas}}{\text{Pardavimo pajamos}}$
<i>Veiklos pelningumas</i>	$\frac{\text{Veiklos pelnas}}{\text{Pardavimo pajamos}}$

Šaltiniai: Juozaitienė, L. (2007). Įmonės finansai. Analizė ir valdymas. VŠĮ Šiaulių universiteto leidykla, p. 129, 133. Mackevičius, J. (2007) Įmonių veiklos analizė. Vilnius, p. 88-89.

Statistikos departamento finansinės būklės vertinimo rodiklių metodikoje nurodoma, kad valdymo efektyvumą geriausiai apibendrina veiklos pelningumo rodiklis. Šis rodiklis rodo įmonės vadovų gebėjimą kontroliuoti veiklos sąnaudų formavimąsi ir veiklos pelningumą. Kaip teigia L. Juozaitienė (2007), svarbiausios yra administracinės ir pardavimo sąnaudos, kurias įmonėje reikia nuolat stebėti.

Turto pelningumas parodo įmonės ilgalaikio ir trumpalaikio turto naudojimo efektyvumą, vadovų sugebėjimą jį valdyti ir kontroliuoti. Pagrindiniai turto pelningumo rodikliai pateikti 5 lentelėje.

5 lentelė

Turto pelningumo rodikliai

Rodikliai	Formulė
<i>Turto pelningumas</i>	$\frac{\text{Grynasis pelnas}}{\text{Turtas}}$
<i>Ilgalaikio turto pelningumas</i>	$\frac{\text{Grynasis pelnas}}{\text{Ilgalaikis turtas}}$
<i>Trumpalaikio turto pelningumas</i>	$\frac{\text{Grynasis pelnas}}{\text{Trumpalaikis turtas}}$

Šaltiniai: Mackevičius, J. (2007) Įmonių veiklos analizė. Vilnius, p. 193, 196.

Turto pelningumas parodo, kiek litų grynojo pelno tenka vienam turto litui. Didesnė rodiklio reikšmė rodo, kad efektyviau naudojamas turtas. Statistikos departamento parengtoje įmonių finansinės būklės rodiklių skaičiavimo metodikoje siūloma skaičiuoti turto grynąjį pelningumą. Šis rodiklis rodo, kaip įmonės vadovai sugeba panaudoti turtą ir gauti pelną, neatsižvelgiant į tai, ar nuosavybė yra kreditorių ar akcininkų. Efektyviausias būdas tirti veiksmų įtaką turto pelningumui yra L. Bernstein modelis:

$$\text{Turto pelningumas} = \frac{\text{Grynasis pelnas}}{\text{Pardavimo pajamos}} \times \frac{\text{Pardavimo pajamos}}{\text{Turtas}}$$

Ilgalaikio ir trumpalaikio turto pelningumo rodikliai parodo, kiek grynojo pelno tenka atitinkamai vienam ilgalaikio ar trumpalaikio turto vienetui. Ilgalaikis turtas lemia įmonės gamybinį pajėgumą, o jo naudojimo gerinimas yra svarbiausia sąlyga gamybos efektyvumui didinti. Plečiant ilgalaikį turtą ir gerinant jo naudojimą, kyla darbo našumas, darbo techninio aprūpinimo lygis, gerėja gamybos efektyvumas. Taigi didinant įmonės pelningumą, ypač svarbu gerinti ilgalaikio turto panaudojimą laiko ir našumo atžvilgiu.

Įmonės finansinės veiklos efektyvumą objektyviausiai parodo kapitalo pelningumo rodikliai, kurie pateikti 6 lentelėje.

6 lentelė

Kapitalo pelningumo rodikliai

Rodikliai	Formulė
<i>Akcinio kapitalo pelningumas</i>	$\frac{\text{Grynasis pelnas}}{\text{Akcinis kapitalas}}$
<i>Nuosavo kapitalo pelningumas</i>	$\frac{\text{Grynasis pelnas}}{\text{Nuosavas kapitalas}}$
<i>Pastovaus kapitalo pelningumas</i>	$\frac{\text{Grynasis pelnas}}{\text{Nuosavas kapitalas} + \text{Ilgalaikiai įsipareigojimai}}$

Šaltiniai: Mackevičius, J. (2007) Įmonių veiklos analizė. Vilnius, p. 193, 196. Dauderis, H. (1993). Finansų analizė. Pasaulio lietuvių kultūros, mokslo ir švietimo centras, p. 203-204.

Akcinio kapitalo pelningumas parodo, kiek įmonės gavo grynojo pelno akcininkų investicijų kiekvienam litui. Nuosavo kapitalo pelningumas rodo grynąjį pelną, tenkantį vienam nuosavo kapitalo vertės vienetui ir iš šio rodiklio galima spręsti, ar pelningos akcininkų investicijos. Pastovaus kapitalo pelningumas arba dar vadinamas investicinė graža rodo įmonės grynąjį pelną, tenkantį pastoviojo

kapitalo piniginiam vienetui. Šis rodiklis rodo, kaip vadovybė geba panaudoti nuosavą kapitalą ir ilgalaikių įsipareigojimų lėšas, ar vyksta įmonės plėtros procesas (Juozaitienė, 2007).

Efektyviausias būdas nuosavo kapitalo pelningumo veiksniams tirti yra Du Ponto modelis:

$$\text{Nuosavo kapitalo pelningumas} = \frac{\text{Grynasis pelnas}}{\text{Nuosavas kapitalas}} = \frac{\text{Grynasis pelnas}}{\text{Pardavimo pajamos}} \times x \frac{\text{Pardavimo pajamos}}{\text{Turtas}} \times \frac{\text{Turtas}}{\text{Nuosavas kapitalas}}$$

Palyginamajai veiklos efektyvumo analizei galima panaudoti ankstesnių laikotarpių duomenis ir tos pramonės sektoriaus vidurkius (Cyril Pat Obi, 1998).

Taigi, įmonių veiklos ekonominį efektyvumą geriausiai apibūdina turto apyvartumo, sąnaudų lygio ir pelningumo rodikliai bei ilgalaikio materialiojo turto naudojimo efektyvumo bei darbo našumo rodiklis. Šiuos rodiklius naudosime darbe UAB „Gerintė“ ekonominio efektyvumo įvertinimui.

1.3. Plėtros svarba ir jos perspektyvų vertinimas

Praktika rodo, kad vienos įmonės, praėjus tam tikram laikui, praranda savo pozicijas rinkoje, kitos plečiasi, stiprėja, įsitvirtina ne tik vietinėje, bet ir tarptautinėje rinkoje. Plėtra yra kiekvienos įmonės, siekiančios išlikti konkurencinga pasirinktoje verslo srityje, būtina sąlyga, todėl įmonių vadovams būtina galvoti apie įmonės veiklos tęstinumą (Mackevičius, 2007).

Kiekviena įmonė privalo nuolat tobulinti visas savo veiklos sritis, diegti naujoves. Tai daryti verčia nuolat besikeičianti įmonės aplinka. Šiems globaliniams išoriniams procesams J. Žutautienė (2007), J. Žvinklys ir E. Vabalas (2006) priskiria: gyventojų skaičiaus didėjimas ir jų poreikių, reiklumo augimas; mokslo ir technikos plėtra; konkurencija; didėjantys reikalavimai produkcijos kokybei; didėjančios aplinkos apsaugos išlaidos; gamtos išteklių atsargų mažėjimas.

Anot P. Zakarevičiaus (2003), organizacijai esant augimo, plėtimosi etape vyksta sekantys procesai: fizinio kapitalo (pastatų, įrenginių ir kt.) didinimas; gaminamos produkcijos tobulinimas ir apimčių didinimas; naujų rinkų užvaldymas.

Remiantis R. Anandan, M. Baghai, S. Coley, D. White (1999) nuomone, viena iš veiksmingiausių sistemų, įgalinančių atskleisti svarbiausias įmonės plėtros galimybes, yra septynių laisvės lygių sistema. Pagal šią sistemą įmonės plėtros galybės gal būt nustatomos kuo išsamiau atsakant į septynis klausimus:

- Kaip galima padidinti pardavimo apimtį esamiems vartotojams nedidinant gaminamų produktų asortimento?

- Kaip galima išplėsti verslą parduodant esamus produktus naujiems vartotojams?
- Kaip galima plėstis didinant produktų ir paslaugų asortimentą?
- Kai galima padidinti pardavimo apimtį ir pagerinti pardavimo bei pirkėjų aptarnavimo sistemą?
- Kaip ir kur galima geografiškai išplėsti rinką?
- Kiek galima plėstis keičiant įmonės organizacinę struktūrą?
- Kokios galimybės yra už šakos, kurioje dirbama, ribų?

Tačiau tiksliai atsakyti į šiuos klausimus yra sudėtinga, tam reikalingi išsamūs tyrimai. Anot D. Sinki (1994), įmonės plėtros galimybes galima nustatyti atliekant masto ir asortimento ekonomijos efekto analizę. Įmonės turi nuolat siekti masto ir asortimento ekonomijos.

J. Mackevičius (2007) pažymi, kad įmonės plėtra turi būti iš anksto gerai suplanuota, tinkamai valdoma. Planuojant įmonės plėtrą svarbu numatyti plėtros metu galinčius iškilti pavojus, kuo objektyviau įvertinti veiksnius, darančius įtakos plėtrai. Anot J. Stravinsko (2000), teisingas rinkodaros, valdymo ir finansinių išteklių įvertinimas ir panaudojimas užtikrina įmonės sėkmę sudėtingu plėtros laikotarpiu: norėdama plėstis įmonė turi parduoti savo produktus ir plėsti savo rinką; įmonės valdymo sistema turi būti tobulinama kartu su jos dydžiu, ne tiek darbuotojų skaičiumi, kiek idėjomis; jeigu įmonė plečiasi, jos išteklių poreikis taip pat didėja, o tam reikia papildomų lėšų, kurias valdyti yra vis sudėtingiau ir būtina aiški politika šioje srityje. Pagrindinė augimo metu išskylanti problema – tai šių trijų veiksnių suderinimas visuose įmonės plėtros etapuose. Jeigu nesilaikoma šių veiksnių suderinamumo, įmonės gali patekti į sudėtingas situacijas.

Pasak Guptos (2004), sunkiausia yra tai, kad reikia augti diegiant naujoves ir meistriškumą, bet kartu išlaikant ir didelį pelningumą. Taigi, daugeliui įmonių vadovų iškyla klausimų: kaip įmonę valdyti, siekiant garantuoti jos finansinį gyvybingumą ir konkurencingumą; kaip verslą plėtoti, kad įmonė būtų moki trumpuoju laikotarpiu, nenutrūkstamai tęstų savo veiklą ir teiktų numatytas paslaugas, vykdytų finansinius įsipareigojimus, gautų pelną ilguoju laikotarpiu, iki kokios ribos gali būti plečiama įmonės veikla, kaip garantuoti jos veiklos stabilumą ir tolesnį tęstinumą? Kad atsakyti į šiuos klausimus E. Buškevičiūtė ir J. Mačerinskienė (2004) siūlo skaičiuoti įmonės stabilaus augimo koeficientą:

$$\begin{aligned}
 & \text{Stabilaus augimo koeficientas} = \\
 & = \frac{\text{Pardavimo pajamos}}{\text{Turtas}} \times \frac{\text{Grynasis pelnas}}{\text{Pardavimo pajamos}} \times \frac{\text{Turtas}}{\text{Įsipareigojimai}} \times \frac{\text{Įsipareigojimai}}{\text{Akcinis kapitalas}} \times \\
 & \times (1 - \text{Dividendų išmokėjimo koeficientas}).
 \end{aligned}$$

Palaikyti stabilaus augimo koeficientą tarp nustatytų reikšmių įmonė gali tokiais ekonominiais svertais kaip gamybos proceso tobulinimas, produkcijos pelningumo didinimas, racionali kainų politika, papildomų kreditų pritraukimas, apgalvota dividendų politika.

Siekiant užkirsti kelią nevienodai ar pernelyg greitai įmonės plėtrai, J. Mackevičius (2007) rekomenduoja skaičiuoti ilgalaikio turto grynosios vertės koeficientą. Ilgalaikio turto grynosios vertės rodiklis apskaičiuojamas taip:

$$\text{Ilgalaikio turto grynoji vertė} = \text{Ilgalaikis turtas} - \text{įsipareigojimai}.$$

Įmonės veiklos plėtrą taip pat rodo daugelis reiškinų, kuriuos kiekybiškai išreikšti yra sudėtinga. Tai vidaus ir išorės rinkų užkariavimas; sėkmingas sutartinių įsipareigojimų vykdymas; kapitalo investavimas palankiomis sąlygomis; turto, duodančio pajamų, didėjimas; aukšta produkcijos kokybė; didėjanti įmonės eksportuojamų produktų ir paslaugų apimtis; gerėjanti gamybinių įrenginių techninė būklė; investicinės veiklos įgyvendinimas ir kt.

Įmonės plėtos tempų pasirinkimas – vienas iš svarbiausių įmonių vadovų uždavinių. Praktika rodo, kad įmonės, kurios mėgina pasiekti pernelyg spartų plėtos tempą, renkasi neteisingą gamybos, rinkodaros, investicinę politiką, dažnai susiduria su rimtais finansiniais sunkumais. Tačiau pernelyg lėtas plėtos tempas taip pat nėra priimtinas, nes įmonė, neįgijusi konkurencinio pranašumo, negali ilgiau išsilaikyti konkurencinėje rinkoje (Mackevičius, 2007).

Apibendrinant galima teigti, kad plėtra yra kiekvienos įmonės, siekiančios išlikti konkurencinga pasirinktoje verslo srityje, sąlyga. Planuojant įmonės plėtrą būtina kuo objektyviau įvertinti veiksnius darančius įtaką plėtrai ir teisingai įvertinti įmonės plėtos galimybes.

1.4. Investicijų vaidmuo įmonėje ir jų vertinimas

Investicijų įgyvendinimas yra bene svariausia sąlyga sprendžiant praktiškai visus strateginius ir didžiąją dalį einamųjų įmonės plėtos ir efektyvios jos veiklos užtikrinimo uždavinių (Norvaišienė, 2006).

D. Cibulskienė ir M. Butkus (2007) investicijas apibūdina, kaip „kapitalo įdėjimą siekiant jo padidėjimo“.

Anot Blank (2002) investicijos įmonėje yra pagrindinis gamybinio potencialo formavimo šaltinis, pagrindinis ekonominės plėtros strateginių tikslų įgyvendinimo mechanizmas, svarbiausias turto struktūros optimizavimo mechanizmas, pagrindinis veiksnys, darantis įtaką ilgalaikės kapitalo struktūros formavimui, svarbiausia įmonės rinkos vertės augimo užtikrinimo sąlyga, pagrindinis ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto atkūrimo instrumentas bei vienas iš įmonės veiklos rizikos valdymo instrumentų.

Organizacijose, siekiant didinti gamybos efektyvumą, būtina keisti kai kuriuos moraliai pasenusius įrengimus naujais, moderniais įrengimais. Neinvestuojant nesprendžiama gamybos efektyvumo didinimo problema ir organizacijos sėkmei gresia pavojai (Zakarevičius, 2003). Taigi, tinkami investiciniai sprendimai padeda:

- gerinti įmonės įvaizdį;
- tobulinti technologiją ir techniką;
- gerinti darbo sąlygas ir didinti produktyvumą;
- didinti produkcijos gamybą ir jos efektyvumą;
- gerinti darbo kokybę;
- pritraukti kvalifikuotą darbo jėgą;
- sukurti prielaidas įmonės plėtrai ateityje.

Anot Žutautienės (2007), Žvinklio ir Vabalo (2006) kiekvienai investicijai būdingi trys svarbūs bruožai: investavimo metu ko nors dabar atsisakoma, investuojant tikimasi naudos ateityje, ir investuojant visada rizikuojama.

Investicijos realizuojamos per investicinę veiklą, kuri yra savarankiška įmonės ūkinės veiklos rūšis. Įmonės investicinė veikla apibūdinama kaip tikslingai vykdomas procesas, apimantis būtinų investicinių išteklių radimą, efektyvių investicinių instrumentų atranką, investicinės programos, subalansuotos pagal pasirinktus parametrus, formavimą ir jos įgyvendinimo užtikrinimą.

Pasak Juozaitienės (2007), įmonės investicinės veiklos pagrindas – kapitalo investicijos.

Kapitalo investicijos (realiosios investicijos) – tai investicijos ilgalaikiam materialiajam ir nematerialiajam turtui sukurti, įsigyti arba jo vertei padidinti. Kapitalo investicijos rodo pinigines išlaidas, kuriomis tikimasi uždirbti pinigų srautus ateityje. Įmonės prieš priimdamos sprendimus investuoti, turi surinkti kuo daugiau informacijos, padedančios pagrįsti investicinio sprendimo tinkamumą.

Norvaišienė R. (2006) išskiria svarbiausius kapitalo investicijų ypatumus:

- Kapitalo investavimas yra pagrindinė įmonės ekonominio vystymo strategijos realizavimo forma. Ši investavimo forma leidžia įmonei sėkmingai įsiskverbti į naujas prekių ir regionines rinkas.
- Kapitalo investicijos yra glaudžiai susijusios su įmonės ūkine veikla. Didinti gamybos ir produkcijos realizavimo apimtį, plėsti gaminių asortimentą ir kelti jų kokybę, mažinti einamąsias veiklos išlaidas paprastai padeda kapitalo investicijos.
- Kapitalo investicijos dažnai užtikrina aukštesnį pelningumo lygį nei finansinės investicijos.
- Įgyvendintos kapitalo investicijos užtikrina įmonei stabilius gryną pinigų srautus.
- Kapitalo investicijos pasižymi aukštu priešinfliacinės apsaugos lygiu. Praktika rodo, kad infliacijos sąlygomis daugelio kapitalo investavimo objektų kainų tempai dažnai aplenkia infliacijos augimo tempus.
- Kapitalo investicijos yra mažiau likvidžios. Tai susiję su siauresne daugelio šių investicijų rūšių panaudojimo sritimi, todėl neužbaigtu pavidalu jos praktiškai neturi alternatyvaus panaudojimo galimybių. Dėl to kompensuoti neteisingus valdymo sprendimus, susijusius su kapitalo investicijų įgyvendinimu, gana sunku.

Investicinių projektų vertinimo rodikliai. Vienas svarbiausių etapų kapitalo investicijų valdymo procese yra investicinių projektų efektyvumo vertinimas. Ekonominis įvertinimas įgalina pasirinkti sprendimą, remiantis ūkinės - finansinės naudos matais kaip kiekvieno projekto vertės rodikliais (Norvaišienė, 2006).

Pagrindiniai investicinių projektų vertinimo tikslai: nuspręsti, kurioms investicijoms yra geriausia naudoti organizacijos pinigus; užtikrinti, kad iš investicijų bus gautas optimalus pelnas; garantuoti, kad projekto bei visos organizacijos rizika bus minimali; padėti pagrindus tolesnei kiekvienos investicijos panaudojimo analizei.

Mokslinėje literatūroje išskiriamos dvi pagrindinės investicinių projektų efektyvumo vertinimo metodų grupės: statiniai ir dinaminiai. Kiti autoriai (Žvinklys, Vabalas, Mackevičius, Poškaitė, Cibulskienė, Butkus ir kt.) šiuos metodus įvardija kaip paprastąjį ir diskontuotų pinigų srautų.

Statiniuose projektų efektyvumo vertinimo metoduose neįvertinama pinigų laiko vertė, tuo tarpu dinaminuose metoduose diskontavimas yra būtina sąlyga.

R. Norvaišienė (2006), L. Juozaitienė (2007), O. Buckiūnienė (2005) statiniams metodams priskiria: investicijų atsipirkimo laiką; investuoto kapitalo grąžą.

Dinaminiamis investicinių projektų efektyvumo vertinimo metodams priskiria: modifikuotą investicijų atsipirkimo laiką; grynąją esamąją vertę; pelningumo indeksą; vidinę gražos normą; modifikuotą vidinės gražos normą.

Investicinių projektų įgyvendinimo srityje priimamų valdymo sprendimų atsipirkimo tikslesnis vertinimas gaunamas taikant diskontavimo būdus. Taikant diskontavimo būdus atsižvelgiama į laiko veiksnį, naudojant diskontavimo techniką. Diskontavimo technika leidžia palyginti investicijas su jų rezultatais įvairiais laikotarpiais, t. y. įvertinti investicijas ir gautą rezultatą jų esamos vertės atžvilgiu.

Investicijų efektyvumo vertinimui daugiausiai taikomi keturi rodikliai: atsipirkimo laikas, grynoji esamoji (dabartinė) vertė, vidinė gražos (pelno) norma, pelningumas (rentabilumas).

Investicijų diskontuotas atsipirkimo laiko rodiklis yra vienas populiariausių ir plačiausiai taikomų ekonominės analizės praktikoje. Ši jo populiarumą nulėmė skaičiavimo paprastumas ir lengvai suvokiama esmė. Anot Bruce R. Jewell (2002), dėl paprastumo ši vertinimo būdą dažnai pasirenka smulkieji verslininkai.

Investicijų diskontuotas atsipirkimo laikas vadinamas laikas, per kurį projekto pinigų srautai padengia investicijas ir apskaičiuojamas taip (Norvaišienė, 2006):

$$T^m = (k - 1) + \left[\frac{\sum_{t=1}^{k-1} (CF_t^m - I_t^m)}{CF_k^m} \right], \text{ kai } \sum_{t=1}^k CF_t^m > \sum_{t=1}^h I_t^m,$$

čia: T – diskontuotas investicijų atsipirkimo laikas; t – investavimo ar grynų pinigų srautų gavimo metų indeksas ($t = 1, 2, \dots, k$); CF_k^m – diskontuotas grynų pinigų srautas, gautas tais metais, kai sukauptas grynų pinigų srautas viršija visas investicijas; CF_t^m – t -ųjų metų diskontuotas grynų pinigų srautas; I_t^m – diskontuotos t -ųjų metų investicijos.

Naudojant šį kriterijų, investicijų efektyvumo matu laikomas priimtinas atsipirkimo laikas. Jeigu apskaičiuotasis investicijų atsipirkimo laikas trumpesnis nei nustatytas maksimalus priimtinas atsipirkimo laikas, investicinis projektas laikomas priimtinas.

Grynosios esamosios (dabartinės) vertės (NPV) metodo esmė – būsimųjų projekto pinigų srautų esamoji vertė palyginama su visomis investicijomis, reikalingomis projektui įgyvendinti. Šis rodiklis laikomas geriausia investuoto kapitalo gražos charakteristika. Grynoji esamoji vertė apskaičiuojama taip:

$$NPV = \sum_{t=0}^n \frac{CF_t}{(1+k)^t} - I;$$

čia: CF_t – projekto grynujų pinigų srautas t-uoju laikotarpiu; k – kapitalo kaina; I – pradinės investicijos.

Grynoji esamoji vertė parodo absoliutų efektą, atsižvelgiant į laiko veiksnį. Jeigu $NPV > 0$, projektas priimtinas, jeigu $NPV < 0$, projektą reikėtų atmesti. Pasak R. Norvaišienės (2006), grynosios esamosios vertės metodas laikomas geriausia investuoto kapitalo gražos charakteristika.

Kaip teigia V. Damašienė ir A. V. Rutkauskas (2002), grynosios esamosios vertės metodas sudėtingesnis už atsipirkimo laiko trukmės nustatymo metodą. Jo esmė yra ta, kad visi grynujų pinigų srautai ateityje perskaičiuojami į esamą jų vertę, atimant pradinę investiciją.

Vidinės gražos normos (IRR) metodas yra antras dažniausiai praktikoje vartojamas diskontavimo metodas. Vidinė gražos norma – tai diskonto norma, kuriai esant laukiamų investicinio projekto grynujų pinigų srautų esamoji vertė lygi esamajai projekto investicijų sumai (arba kuriai esant projekto grynoji esamoji vertė lygi nuliui). Vidinė gražos norma apskaičiuojama taip:

$$\sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+IRR)^t} - I = 0$$

Kuo didesnė vidinės gražos normos reikšmė, tuo didesnis vertinamo projekto investicinis patrauklumas. Sprendžiant apie projekto efektyvumą, vidinė projekto gražos norma palyginama su vidutiniais kapitalo kaštais, nuosavo kapitalo pelningumu, minimalia pageidaujama pelno norma.

Taikant vidinės gražos normos metodą, laikoma, kad visi teigiami projekto pinigų srautai yra reinvestuojami pagal šią gražos normą. Taigi ši norma yra tam tikras pelningumo matas ir joje nėra įvertinami išoriniai ekonominiai veiksniai, galintys vienaip ar kitaip paveikti projektuojamus investicinius pinigų srautus. Todėl ši graža vadinama vidine gražos norma. Vertinant projektus pasirenkamas tas, kurio teigiama vidinė gražos norma didžiausia.

Investicijų pelningumo indeksas (PI) išreiškiamas kaip projekto grynujų pinigų srautų esamosios vertės ir investicijų santykis.

$$PI = \frac{\sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+k)^t}}{I}$$

Pelningumo indeksas parodo santykį bet kurio projekto pelningumą arba esamąją projekto pinigų srautų vertę, tenkančią esamajam investicijų vienetui. Projektas laikomas priimtinu, kai jo pinigų srautų

esamoji vertė viršija esamąją investicijų vertę: jeigu $PI > 1$, projektas priimtinas; jeigu $PI < 1$ projektą reikėtų atmesti. Atliekant kompleksinę analizę, pelningumo indeksas leidžia išskirti efektyvesnį projektą tuomet, kai kitais metodais buvo gauti panašūs įvertinimai.

Lūžio taško analizė. Investicijų kiekybiniam rizikos įvertinimui siūloma taikyti Lūžio taško analizę. Lūžio taškas – tai tokia gamybos apimtis, kuriai esant įmonės pardavimų pajamos yra lygios bendriesiems kaštams:

Bendrieji kaštai: $TC = FC + VC$;

Lūžio taške $S = TC$, t.y. $S - TC = 0$ – rodo, kad nėra nei pelno, nei nuostolio,

kur FC – pastovūs kaštai visai gamybos apimčiai; VC – kintami kaštai visai gamybos apimčiai; S – pardavimų pajamos.

Bendriausia lūžio taško išraiška yra:

$$Q = \frac{FC}{P - AVC}$$

čia: Q – kiekis lūžio taške, vienetais; P – produkto vieneto kaina; AVC – kintami kaštai, tenkantys vienam produkcijos vienetui; $(P - AVC)$ – pelno indėlio riba, parodanti produkto vieneto indėlį į pastovių kaštų apsimokėjimą (Finansų pagrindai, 2000).

Lūžio taško analizė gali būti taikoma ne tik vienam gaminiui, bet ir pasirinktai asortimento struktūrai:

$$Q_1(P_1 - AVC_1) + Q_2(P_2 - AVC_2) - FC = 0$$

Rengiant projektą prasminga atlikti lūžio taško analizę tam, kad būtų galima įvertinti, ar numatyti pardavimai yra pakankami tam, kad įmonė gautų pelną.

Apibendrinant galima teigti, kad investicijų įgyvendinimas yra bene svarbiausia sąlyga sprendžiant praktiškai visus strateginius ir didžiąją dalį einamųjų įmonės plėtros ir efektyvios jos veiklos užtikrinimo uždavinių. Investicijų sprendimai lemia įmonės veiklos kryptis daugeliui metų į priekį. Investicijų efektyvumo vertinimui daugiausiai taikomi atsipirkimo laiko, grynosios esamosios vertės, vidinės gražos normos ir pelningumo rodikliai.

Bankroto tikimybės įvertinimas. Įmonės veiklos perspektyvos ir tęstinumas rūpi ne tik pačiai įmonei, bet ir su ja susijusiems subjektams. Todėl svarbu, kad kiekviena įmonė turėtų savo veiklos stabilumo ir tęstinumo vertinimo modelį. Taikydamos jį, įmonės galėtų ne tik išanksto nustatyti bankroto tikimybę, kitus grėsenčius pavojus ir riziką, bet ir imtis veiksmingų strateginių sprendimų įmonės veiklai gerinti.

Bankroto užuomazgas bei jo grėsmę galima pastebėti analizuojant finansinių ataskaitų duomenis, rodiklių dinamiką, finansinių rezultatų absoliučius pakitimus, taikant santykinis finansinius rodiklius. Finansinių santykinis rodiklių taikymas yra vienas iš paprasčiausių ir galbūt tiksliausių būdų įmonių bankroto tikimybei apskaičiuoti. Tačiau spręsti iš vieno ar kelių rodiklių apie įmonės bankroto tikimybę yra neteisinga, todėl buvo pradėti kurti bankroto prognozavimo modeliai. Darbe naudosime E. Altman modelį, skirtą apskaičiuoti bankroto tikimybę įmonėms, kurių akcijos nekotiruojamos vertybinių popierių biržoje:

$$Z = 0,717 * X_1 + 0,847 * X_2 + 3,107 * X_3 + 0,42 * X_4 + 0,998 * X_5$$

Čia X_1 = Apyvartinis kapitalas/Turtas; X_2 = Pardavimų pajamos/Turtas; X_3 = Pelnas iki apmokestinimo/Turtas; X_4 = Nuosavas kapitalas/Įsipareigojimai; X_5 = Nepaskirstytas pelnas/Turtas.

Pagal šį modelį bankroto tikimybė yra didelė, jei apskaičiuota Z reikšmė mažesnė už 1,23. Jei Z reikšmė patenka į intervalą 1,23-2,9, įmanomas bankrotas, o jei apskaičiuota reikšmė didesnė už 2,9, bankroto tikimybė labai maža.

Įmonės bankroto tikimybei apskaičiuoti darbe taikysime ir kitą, žymaus kanadiečių ekonomisto G. Springate, Altman pasekėjo, modelį:

$$Z = 1,034 * A + 3,07 * B + 0,66 * C + 0,4 * D$$

Čia: A = Apyvartinis kapitalas/Turtas; B = Pelnas neatskaičius palūkanų ir mokesčių/Turtas; C = Pelnas neatskaičius mokesčių /Trumpalaikiai įsipareigojimai; D = Pardavimo apimtys/Turtas.

Jei koeficiento Z reikšmė mažesnė nei 0,86 – bankroto grėsmė didelė

2. UAB „GERINTĖ“ EKONOMINIO EFEKTYVUMO ĮVERTINIMAS

Analitinėje darbo dalyje atliktas UAB „Gerintė“ veiklos ekonominio efektyvumo įvertinimas. Tik teisingai įvertinus esamą įmonės būklę ir tinkamai išanalizavus veiklos efektyvumą lemiančius rodiklius bei veiksnius, sąlygojančius įmonės veiklą, bus galima gerokai objektyviau numatyti veiklos plėtros būdus ir galimybes – kaip vieną iš būtinų kiekvienos įmonės išlikimo ir plėtros sąlygų. Apskaičiuotas įmonės stabilaus augimo koeficientas.

2.1. Įmonės veiklos apžvalga

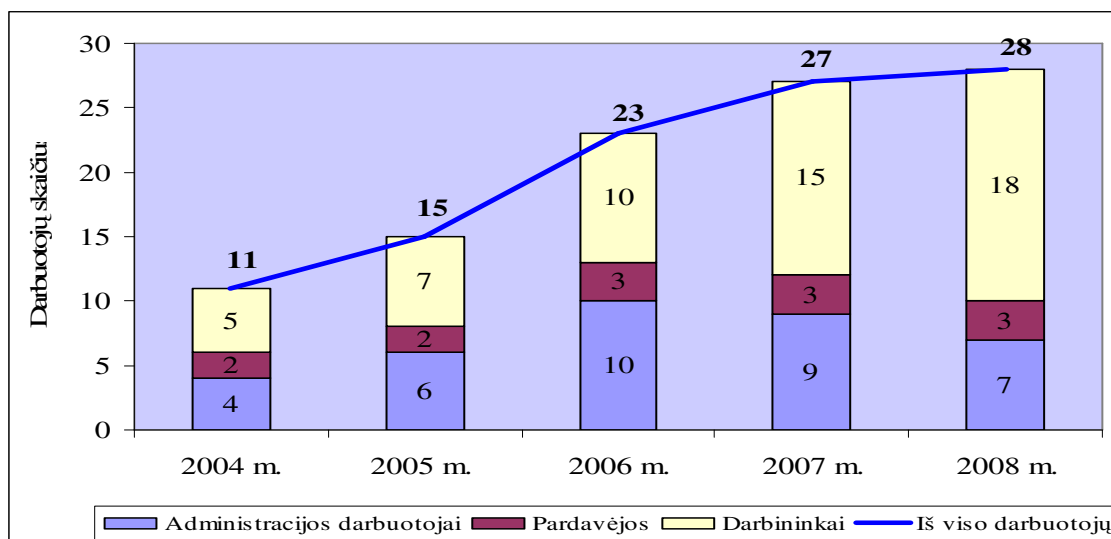
UAB "Gerintė" - jau tryliktus metus (nuo 1995 m.) Šiauliuose gyvuojanti įmonė. Įmonės pagrindinė veikla – baldų gamyba, o nuo 2003 metų vykdoma ir maisto, gėrimų bei tabako mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse veikla. Gamybinės veiklos pardavimo pajamos sudaro apie 75-90 procentų įmonės pardavimų pajamų.

Įmonė atitinka mažos įmonės statusą: įmonėje dirba mažiau kaip 50 darbuotojų; įmonės metinės pajamos neviršija 24 mln. litų; įmonės turto balansinė vertė yra ne didesnė kaip 17 mln. Litų įmonė yra savarankiška, nes akcijų paketą 100 procentų valdo vienas akcininkas.

Bendras įmonės įstatinis kapitalas – 50 tūkst. litų. Jį sudaro 100 (vieno šimto) litų nominalios vertės paprastųjų vardinių akcijų, kurios priklauso vienam asmeniui.

Įmonėje suburtas kvalifikuotas, darnus, kryptingai dirbantis kolektyvas. Bendrovėje 2004 m. dirbo 11 darbuotojų, iš jų tiesiogiai pajamas uždirbančių - 7: 5 darbininkai ir 2 pardavėjos. Plečiantis verslui buvo didinamas ir darbuotojų skaičius. 2008 metais įmonėje vidutinis darbuotojų skaičius buvo 28 darbuotojai, iš jų 18 darbininkų. 2008 m. pabaigoje, sumažėjus gamybos apimtims, darbininkų skaičius buvo sumažintas iki 10. UAB „Gerintė“ vidutinis darbuotojų skaičius 2004-2008 m. pateiktas 1 paveiksle.

Pirmaisiais įmonės veiklos metais baldai buvo gaminami pagal individualius užsakymus ir tik nuo 2004 metų įmonė pradėjo gaminti ir standartinius baldus. Šiandiena įmonės gaminamos produkcijos asortimentą sudaro: miegamojo komplektai, prieškambario baldai, stalai. UAB „Gerintės“ gaminamais baldais prekiaujama daugiau kaip 50 šalies baldų centruose, tokiose kaip „Audėjo baldų centras“, UAB „Trivilita“, UAB „Bikuva“, UAB „Baldinis“ prekybos parduotuvėse ir kt.

1 pav. UAB „Gerintė“ vidutinis darbuotojų skaičius 2004-2008 metais.

Šaltinis: sudaryta autorės.

Prisitaikydami prie augančių klientų poreikių, bendrovė gamina ir pagal individualius užsakymus: biuro bei prekybinius baldus, baldus mokykloms, bibliotekoms. Pagrindiniai individualių užsakymų klientai yra valstybinės įstaigos. Baldų gamybai naudojamos medienos drožlių plokštės.

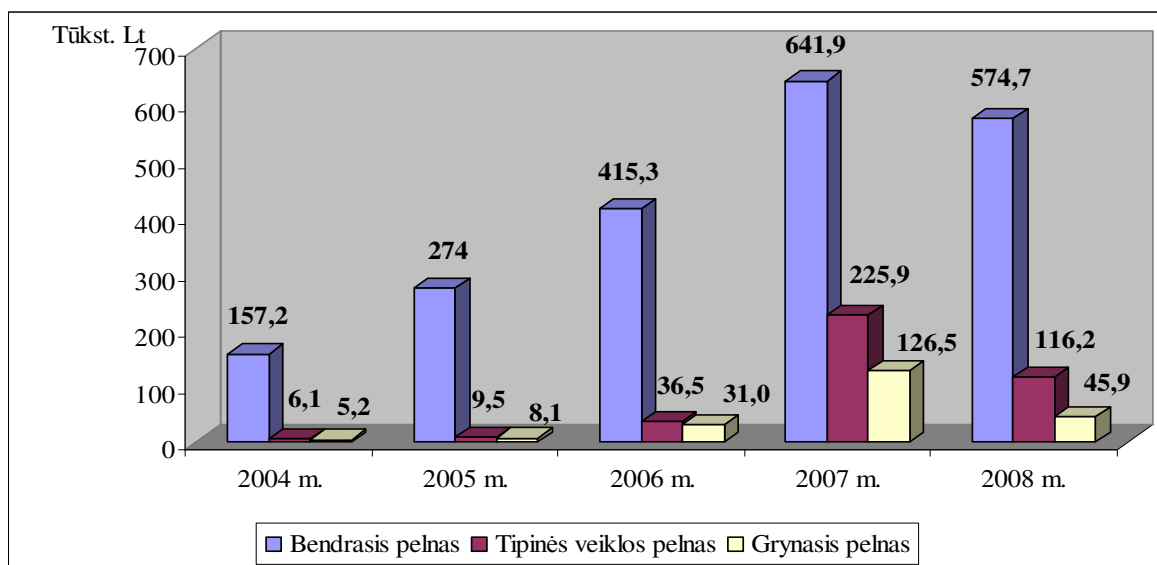
Nuo pat verslo pradžios įmonėje didelis dėmesys skiriamas išigyjamu žaliavų ir gaminamos bei parduodamos produkcijos kokybei bei investicijoms į šį verslą. Pagrindinis įmonės tikslas - gaminti kokybiškus baldus maksimaliai patenkinant vidutinio vartotojo poreikius.

Įmonė veiklą pradėjo 130 m² gamybinėse patalpose. Geri gaminamos produkcijos vertinimai, didėjanti gaminamų baldų paklausa sudarė galimybę įmonei augti. 2003 m. UAB „Gerintė“ investavo į naujas 500 m² gamybinės patalpas, kuriose veikla buvo vykdoma iki 2007 m. rugsėjo mėn. 2007 metais įmonė išgijo naujus gamybinius pastatus, kurių bendras plotas apie 2000 m². Šiuo metu gamyba vykdoma tik 500 m² patalpose. Ateityje planuojama gamybai panaudoti dar 1000 m².

2.2. Įmonės ekonominio efektyvumo ir investicinės plėtros įvertinimas

2.2.1. Pagrindinių ekonominio efektyvumo rodiklių įvertinimas

Grynasis pelnas yra svarbiausias įmonės veiklos efektyvumą apibūdinantis kriterijus, kuriuo remiantis skaičiuojami pagrindiniai santykiniai pelningumo rodikliai, todėl trumpai apžvelgsime UAB „Gerintė“ pelno pokyčius 2004-2008 metais. Įmonės finansiniai rezultatai, jų struktūra bei pokyčiai 2004-2008 m. pateikti 1-6 prieduose. UAB „Gerintė“ pelnas 2004-2008 m pateiktas 2 paveiksle.

2 pav. UAB „Gerintė“ pelnas 2004-2008 m.

Šaltinis: sudaryta autorės pagal UAB „Gerintė“ 2004-2008 m. pelno (nuostolio) ataskaitas.

2004-2008 metais grynasis pelnas buvo nedidelis, tačiau įmonės veikla buvo pelninga. Iki 2008 metų grynasis pelnas turėjo tendenciją augti ir 2007 metais jis siekė 126,5 tūkst. lito. Didžiausiu tempu pelnas didėjo 2007 metais, nes padidėjus gaminamos produkcijos paklausai, įmonės pardavimų apimtys išaugo 52,4 %. Veiklos sąnaudos 2007 metais padidėjo tik 9,8 %. Tai lėmė grynojo pelno padidėjimą apie 4 kartus. 2008 metais, prasidėjus ekonomikos nuosmukiui, įmonės pardavimų apimtys sumažėjo 12,1 %, tačiau veiklos sąnaudos augo 10,2 %. Šie veiksniai lėmė grynojo pelno sumažėjimą 63,7 %. Grynąjį pelną 2007 ir 2008 metais mažino bankui mokamos palūkanos už ilgalaikį kreditą.

UAB „Gerintė“ 2004-2008 metais vykdė dvi veiklas: baldų gamybą ir maisto prekių mažmeninę prekybą. Gamybinės veiklos pardavimo pajamos per 2004-2008 metus padidėjo 1675,8 tūkst. litų arba 264,6 %: pardavimo pajamos padidėjo 167,2 tūkst. litų dėl to, kad vidutiniškai 7,8 % padidėjo prekių kainos, o pasikeitus parduotų prekių kiekiui, pardavimo pajamos padidėjo 1508,6 tūkst. litų arba 238,8 % (7-8 priedai). Gamybinės veiklos bendrasis pelnas 2004-2008 metais sudarė apie 75-89 % viso bendrojo pelno ir 2004 metais siekė 118572 Lt, 2005 m. – 215133 Lt, 2006 m. – 332217 Lt, 2007 m. – 549635 Lt ir 2008 m. – 509017 Lt (9 priedas). 2008 metais įmonės gamybinės veiklos bendrasis pelnas lyginant su 2004 metais padidėjo 390,4 tūkst. litų arba 329,3 %. Bendrojo pelno padidėjimui turėjo įtakos šie veiksniai: dėl pardavimo fizinės apimties pokyčio bendrasis pelnas padidėjo 282,4 tūkst. litų arba 238,2 %, dėl pardavimo asortimento struktūros pokyčių – sumažėjo 0,2 tūkst. litų arba 0,1 %, dėl parduotos produkcijos kainų pokyčio – padidėjo 167,2 tūkst. litų arba 141 % bei dėl pardavimo savikainos pokyčių – sumažėjo 59 tūkst. litų arba 49,8 % (10 priedas).

Tipinės veiklos pelnas per 2004-2008 metus padidėjo 110,2 tūkst. litų, t.y. apie 19 kartų. Tai lėmė didesniu tempu augantis bendrasis pelnas nei veiklos sąnaudos. Bendrasis pelnas padidėjo apie 3,6 karto, o veiklos sąnaudos – apie 2 kartus. 2004-2008 metais apie 60-73 % veiklos sąnaudų sudarė pardavėjų ir administracijos darbuotojų darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos. 2004-2008 metais augo administracijos darbuotojų ir pardavėjų skaičius nuo 6 iki 10 bei buvo didinamas darbuotojų darbo užmokestis. Tai turėjo įtakos veiklos sąnaudų didėjimui (11 priedas).

Galima teigti, kad UAB „Gerintė“ 2004-2008 metais kad ir neženkliai, bet plėtojo savo veiklą. Tai rodo apie tris kartus išaugę pardavimai. Įmonės veikla buvo pelninga, nors grynasis pelnas buvo neženklius ir siekė nuo 5 iki 126 tūkst. litų. 2008 metais šalies ekonomikos nuosmukis turėjo įtakos įmonės rezultatams, tai rodo 12,1 proc. sumažėjusios pardavimo apimtys bei 63,7 proc. sumažėjęs grynasis pelnas. Ženkliam grynojo pelno sumažėjimui 2008 metais turėjo įtakos ir mokamos palūkanos už ilgalaikį kreditą.

Pardavimų pelningumo rodikliai. Įmonės pardavimų pelningumo analizei naudojami sekantys santykiniai rodikliai: bendrasis pardavimų pelningumas, veiklos pelningumas ir grynasis pelningumas, kurių apskaičiavimai pateikti 12 priede. UAB „Gerintė“ pardavimų pelningumo rodikliai 2004-2008 m. pateikti 7 lentelėje.

7 lentelė

UAB „Gerintė“ pardavimų pelningumo rodikliai 2004-2008 m.

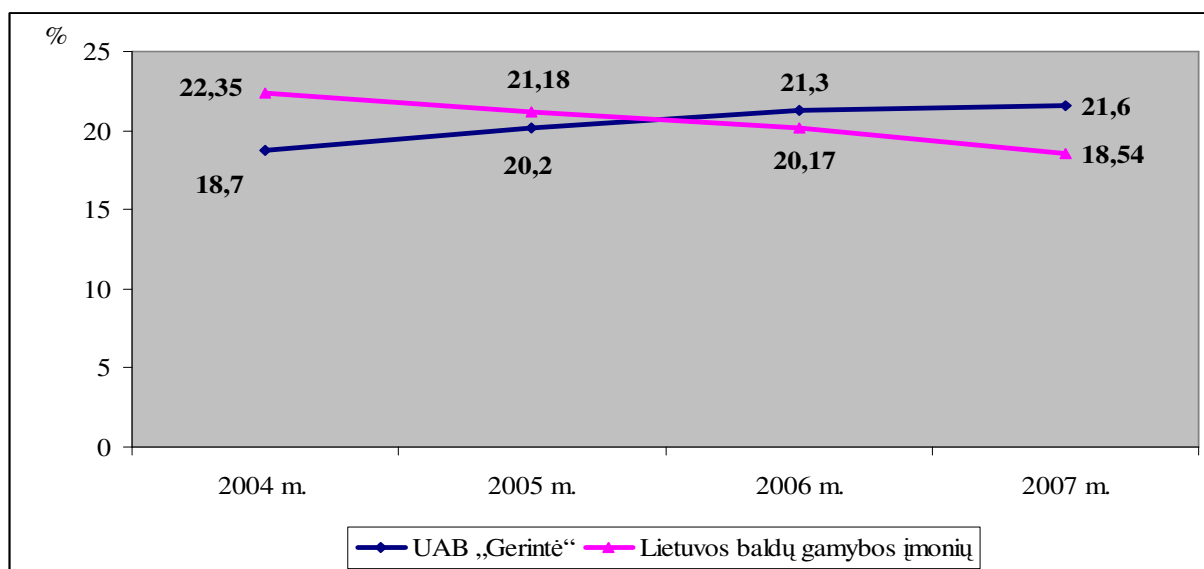
Rodiklis	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.
Bendrasis pardavimų pelningumas, proc.	19,3	20,4	21,3	21,6	22,0
Veiklos pelningumas, proc.	0,7	0,7	1,9	7,6	4,4
Grynasis pardavimų pelningumas, proc.	0,6	0,6	1,6	4,3	1,8

Šaltinis: sudaryta autorės pagal UAB „Gerintė“ pelno (nuostolio) ataskaitą ir literatūrą: Mackevičius, J. (2007). Įmonių veiklos analizė. Vilnius, p. 88-89.

UAB „Gerintė“ 2004-2008 m. pardavimų procesas buvo pakankamai pelningas ir turėjo didėjimo tendenciją, kurią lėmė netolygus pardavimų ir parduotų prekių savikainos kitimas. Pardavimai per 2004-2008 metus padidėjo 3,2 karto, o pardavimo savikaina apie 2,1 karto. Palyginus su Statistikos departamento finansinės būklės vertinimo rodiklių metodikoje rekomenduojamomis bendrojo pardavimų pelningumo rodiklių ribomis, per visą analizuojamą laikotarpį įmonės bendrasis pardavimų pelningumas vertinamas gerai (rodiklis >15 proc.). Aukščiausias bendrasis pardavimų pelningumas buvo 2008 metais, kai iš vieno pardavimų lito įmonė uždirbo apie 22 centus pelno. 2008 metais

pardavimų savikaina sudarė mažiausią dalį pardavimo pajamų – 78 %, kai tuo tarpu kitais metais siekė 78,4-80,7 %. 2008 metais vidutinė gaminamos produkcijos savikaina buvo didesnė nei 2007 metais, tačiau įmonė taikė neženkliai didesnę pardavimo antkainį (8 priedas). Bendrasis pardavimų pelningumas per 2004-2008 metus išaugo 2,7 proc. punkto, nuo 19,3 % iki 22 %. Didžiausią įtaką rodiklio augimui turėjo pardavimo pajamų didėjimas, dėl kurio rodiklis padidėjo 55,5 proc. punkto. Dėl pardavimo savikainos padidėjimo bendrasis pardavimo pelningumas sumažėjo net 52,8 proc. punkto (12 priedas).

UAB „Gerintė“ 2004-2008 metais vykdė baldų gamybos ir maisto prekybos veiklą. UAB „Gerintė“ gamybinės veiklos bendrojo pardavimų pelningumo rodiklio skaičiavimai pateikti 14 priede. UAB „Gerintė“ gamybinės veiklos bendrasis pardavimų pelningumo dydis ir vidutinis šio rodiklio lygis Lietuvos baldų gamybos įmonėse 2004-2007 m. pateiktas 3 paveiksle.

3 pav. UAB „Gerintė“ gamybinės veiklos ir Lietuvos baldų gamybos įmonių bendrojo pelningumo rodikliai 2004-2007 m.

Šaltinis: sudarytas autorės pagal UAB „Gerintė“ apskaitos ir Statistikos departamento prie LR Vyriausybės duomenis.

UAB „Gerintė“ pagamintos produkcijos pardavimų procesas buvo pelningas ir bendrasis pardavimų pelningumas 2004-2007 metais turėjo didėjimo tendenciją, kai tuo tarpu Lietuvos baldų gamybos įmonių vidutinis bendrasis pelningumas mažėjimo. Įmonės gamybinės veiklos bendrasis pardavimų pelningumo rodiklis 2006-2007 m. viršijo Lietuvos baldų gamybos įmonių vidutinį šio rodiklio lygį 1,13 ir 3,06 proc. punktais. Įmonės gamybinės veiklos bendrasis pardavimų pelningumas

per 2004-2008 metus padidėjo 3,3 proc. punkto, ir šį padidėjimą lėmė atskirų produktų pelningumo pasikeitimas, o produktų dalies pardavimo apimtyje pasikeitimas, t.y. struktūriniai poslinkiai, galima teigti, kad įtakos neturėjo, nes dėl jų pelningumas sumažėjo tik 0,005 proc. punkto (14 priedas).

Įmonės veiklos pelningumo ir grynojo pardavimų pelningumo rodikliai 2004-2008 metais buvo labai žemi. Grynasis pardavimų pelningumas 2004-2008 metais pagal Statistikos departamento finansinės būklės vertinimo rodiklių metodikoje rekomenduojamas šio rodiklio ribas vertinamas nepatenkinamai. Aukščiausias rodiklis buvo 2007 metais, kuomet įmonė iš vieno pardavimo lito uždirbo 4 centus grynojo pelno. Grynasis pardavimų pelningumas 2004-2008 metais sumažėjo 1,2 procentiniais punktais. Dėl padidėjusios pardavimo apimties, grynasis pardavimų pelningumas sumažėjo 0,4 %, o dėl grynojo pelno padidėjimo, grynasis pardavimų pelningumas padidėjo 1,6 % (13 priedas). Didelės veiklos sąnaudos bei mokamos banko palūkanos lėmė žemą įmonės grynąjį pardavimų pelningumą, kuris vertinamas nepatenkinamai.

Galima teigti, kad UAB „Gerintė“ 2004-2008 m. pardavimų procesas buvo pakankamai pelningas (19,3-22 proc.) ir turėjo didėjimo tendenciją, kurią lėmė netolygus pardavimų ir parduotų prekių savikainos kitimas. Įmonės gamybinės veiklos bendrasis pelningumas 2006-2007 metais buvo 1,13-3,06 proc. punkto aukštesnis už vidutinį šakos šio rodiklio lygį. Tačiau įmonės vadovai netinkamai kontroliavo veiklos sąnaudas ir tai lėmė žemą įmonės veiklos pelningumą, kuris gerai vertinamas tik 2007 metais, kai siekė 7,6 proc. Didelės veiklos sąnaudos dėl didelio administracijos darbuotojų skaičiaus bei mokamos banko palūkanos lėmė žemą įmonės grynąjį pardavimų pelningumą (0,6-4,3 proc.), kuris vertinamas nepatenkinamai.

Turto pelningumo rodikliai. Turto pelningumas parodo įmonės ilgalaikio ir trumpalaikio turto panaudojimo efektyvumą, vadovų sugebėjimą jį valdyti ir kontroliuoti. UAB „Gerintė“ turto pelningumo rodiklių skaičiavimai pateikti 15 priede. UAB „Gerinti“ turto pelningumo rodikliai 2004-2008 m. pateikti 8 lentelėje.

8 lentelė

UAB „Gerintė“ turto pelningumo rodikliai 2004-2008 m.

Rodiklis	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.
Turto pelningumas, proc.	2,7	2,6	7,0	4,9	2,3
Ilgalaikio turto pelningumas, proc.	6,3	10,7	23,2	7,2	2,8
Trumpalaikio turto pelningumas, proc.	4,7	3,4	10,1	15,4	13,4

Šaltinis: sudaryta autorės pagal UAB „Gerintė“ finansinę atskaitomybę ir literatūrą: Mackevičius, J. (2007) Įmonių veiklos analizė. Vilnius, p. 193,196.

Įmonės turtas 2004-2008 metais buvo naudojamas neefektyviai, tai rodo labai žemi turto pelningumo rodikliai. Turto pelningumas 2008 metais sumažėjo 0,4 proc. punktais lyginant su 2004 metais ir siekė tik 2,3 %. Turto pelningumas dėl 10,4 kartus padidėjusios turto vertės sumažėjo 2,44 proc. punkto, o dėl 8,9 karto padidėjusio grynojo pelno padidėjo 2,04 proc. punkto (16 priedas). Didžiausią įtaką turto vertės padidėjimui turėjo 2007 metais už 1,6 mln. litų įsigyti nauji gamybiniai pastatai. Įvertinus veiksnių įtaką turto pelningumui pagal L. Bernstein modelį, galima teigti, kad turto pelningumas per 2004-2008 metus sumažėjo 1,92 proc. punkto dėl turto apyvartumo sumažėjimo 3 kartais, ir padidėjo 1,52 proc. punkto dėl pardavimo pelningumo padidėjimo 1,2 proc. punktais (16 priedas). Turto pelningumo rodiklis aukščiausias buvo 2006 metais, kada vienam turto litui teko 7 centai grynojo pelno. UAB „Gerintė“ turto pelningumas analizuojamu laikotarpiu vertinamas nepatenkinamai, nes buvo žemesnis už Statistikos departamento orientacinę turto pelningumo rodiklio 8 % reikšmę.

Ilgalaikio turto pelningumas per 2004-2008 metus sumažėjo 3,5 proc. punktais ir 2008 m. siekė 2,8 %. Aukščiausias ilgalaikio turto pelningumas buvo 2006 metais, kai vienam ilgalaikio turto litui teko 23 centai grynojo pelno. Tačiau 2007 metais ilgalaikio turto vertei padidėjus net apie 13 kartų dėl įsigytų naujų gamybinių pastatų ir įrengimų, o grynajam pelnui padidėjus tik 4 kartus, ilgalaikio turto pelningumas sumažėjo 16 proc. punktais ir tesiekė 7,2 %.

Trumpalaikio turto pelningumas 2008 metais lyginant su 2004 metais padidėjo 8,7 proc. punkto ir siekė 13,4 %. Šio rodiklio augimą lėmė spartesnis grynojo pelno nei trumpalaikio turto augimas: atitinkamai 8,9 ir 3,1 karto. Tai rodo, kad efektyviau naudojamas trumpalaikis turtas.

Galima teigti, kad UAB „Gerintė“ 2004-2008 metais turtas buvo naudojamas neefektyviai, nes turto pelningumas siekė tik 2,3-4,9 proc. Tai rodo, kad vadovai netinkamai jį valdė ir kontroliavo. 2004-2008 metais turto pelningumas sumažėjo 0,4 proc. punkto ir siekė tik 2,3 proc. ir tai lėmė 10,4 karto padidėjusi turto vertė. Didžiausią įtaką turto vertės padidėjimui turėjo 2007 metais už 1,6 mln. litų įsigyti gamybiniai pastatai.

Kapitalo pelningumo rodikliai. Įmonės finansinės veiklos efektyvumui nustatyti skaičiuosime kapitalo pelningumo rodiklius: akcinio, nuosavo ir pastovaus kapitalo. UAB „Gerintė“ kapitalo pelningumo rodiklių skaičiavimai pateikti 15 priede. UAB „Gerintė“ kapitalo pelningumo rodikliai 2004-2008 m. pateikti 9 lentelėje.

UAB „Gerintė“ vadovai 2004-2008 metais, išskyrus 2007 metais, neefektyviai naudojo investuotą kapitalą, nes nuosavo kapitalo pelningumo rodiklis buvo mažesnis nei 20 %, o 2004-2005 metais

mažesnis nei 10 %. Nuosavo kapitalo pelningumo rodiklis, kuris parodo, kiek grynojo pelno tenka vienam savininkų nuosavybės litui, 2007 metais siekė 44 %, kada vienam nuosavybės litui teko apie 44 centus grynojo pelno. Tai lėmė 2007 metais apie 4 kartus padidėjęs grynasis pelnas, kai nuosavo vertė padidėjo tik 78,6 %. 2008 metais nuosavo kapitalo pelningumas lyginant su 2004 metais padidėjo 9,6 proc. punkto, nuo 4,2 % iki 13,8 %. Šį pasikeitimą lėmė tokie veiksniai: dėl apie 2,7 karto padidėjusio nuosavo kapitalo, rodiklis sumažėjo 2,6 proc. punkto, o dėl 8,9 karto padidėjusio grynojo pelno, rodiklis padidėjo 12,2 proc. punkto (17 priedas). Atlikus veiksmų įtakos nuosavo kapitalo pelningumui pagal Du Ponto modelį analizę, matyti, kad nuosavo kapitalo pelningumo pasikeitimą per 2004-2008 metus lėmė 1,2 proc. punkto padidėjęs grynasis pardavimų pelningumas, 3 kartais sumažėjęs turto apyvartumas ir 4,3 padidėjęs kapitalo struktūros rodiklis. Pagal Statistikos departamento orientacines šio rodiklio ribas įmonės nuosavo kapitalo pelningumas 2004-2008 metais, išskyrus 2007 metais, vertinamas patenkinamai (rodiklis > 10 proc.).

9 lentelė

UAB „Gerintė“ kapitalo pelningumo rodikliai 2004-2008 m.

Rodiklis	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.
Nuosavo kapitalo pelningumas, proc.	4,2	6,2	19,3	44,0	13,8
Akcinio kapitalo pelningumas, proc.	10,3	16,2	62,1	252,9	91,9
Pastovaus kapitalo pelningumas, proc.	4,2	6,2	13,2	6,1	2,8

Šaltinis: sudaryta autorės pagal UAB „Gerintė“ finansinę atskaitomybę ir literatūrą: Mackevičius, J. (2007) Įmonių veiklos analizė. Vilnius, p. 193,196.

Akcinio kapitalo pelningumo rodiklis per 2004-2008 metus padidėjo 81,6 proc. punkto ir 2008 metais kiekvienas akcininkų investuotas litas uždirbo 92 centus grynojo pelno. Rodiklio padidėjimą lėmė padidėjęs grynasis pelnas, kai tuo tarpu akcininkų kapitalas nekito.

UAB „Gerinti“ įmonės vadovai 2005-2007 m. efektyviai naudojo nuosavą kapitalą ir ilgalaikius įsipareigojimus įmonės plėtrai. 2007 metais iš pastoviojo kapitalo įmonė gavo didesnę pelną nei mokėjo palūkanas už banko paskolą pastatų įsigijimui (5 %). Tačiau 2008 metais, grynajam pelnui sumažėjus 63,7 %, rodiklis sumažėjo net 3,87 proc. punkto, neženkliai rodiklį sumažino ir nuosavo kapitalo vertės padidėjimas, o dėl įsipareigojimų sumažėjimo 24,9 %, rodiklis padidėjo tik 0,62 proc. punkto ir 2008 pastovaus kapitalo pelningumas siekė tik 2,8 %. Pastovaus kapitalo vertė per 2004-2008 metus padidėjo 13,7 karto, kai grynasis pelnas padidėjo tik 8,9 karto. Įmonės pastovaus kapitalo pelningumas per 2004-2008 metus sumažėjo 1,4 proc. punkto ir siekė 2,8 %. Dėl padidėjusio grynojo pelno rodiklis

padidėjo 33,5 proc. punkto, dėl padidėjusio nuosavo kapitalo vertės rodiklis sumažėjo 24 proc. punkto, o dėl padidėjusių ilgalaikių įsipareigojimų rodiklis sumažėjo 10,9 proc. punkto (17 priedas). Ilgalaikiai įsipareigojimai padidėjo dėl gautos banko paskolos pastatų įsigijimui.

Galima teigti, kad UAB „Gerintė“ 2004-2008 metais vadovai neefektyviai naudojo investuotą kapitalą, išskyrus 2007 metais kai nuosavo kapitalo pelningumas siekė 44 proc. Nuosavo kapitalo pelningumas nors ir padidėjo 2008 metais lyginant su 2004 metais 9,6 proc. punkto, tačiau išliko žemas ir vertinamas patenkinamai. Tam turėjo įtakos žemas įmonės grynasis pardavimų pelningumas bei sulėtėjęs turto apyvartumas. 2005-2007 metais pastovus kapitalas buvo efektyviai naudojamas įmonės plėtrai, nes banko palūkanos buvo mažesnės nei pastovaus kapitalo pelningumas. Tačiau 2008 metais dėl grynojo pelno sumažėjimo 63,7 proc. rodiklis ženkliai sumažėjo ir siekė tik 2,8 proc. ir tais metais vertinamas nepatenkinamai.

Sąnaudų lygio rodikliai. Įmonės ekonominį efektyvumą, naudojant turimus išteklius, įvertinsime apskaičiuodami pardavimo savikainos lygio bei veiklos sąnaudų vienam pardavimo litui rodiklius, kurių skaičiavimai pateikti 18 priede. UAB „Gerintė“ sąnaudų lygio rodikliai 2004-2008 metais pateikti 10 lentelėje.

10 lentelė

UAB „Gerintė“ sąnaudų lygio rodikliai 2004-2008 m.

Rodiklis	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.
Pardavimo savikainos lygis, proc.	80,7	79,6	78,7	78,4	78,0
Veiklos sąnaudos vienam pardavimo litui, proc.	18,5	19,7	19,4	14,0	17,6

Šaltinis: sudaryta autorės pagal UAB „Gerintė“ pelno (nuostolio) ataskaitas ir literatūrą: Gronskas, V. (2005). Ekonominė analizė. Kaunas: Technologija, p. 35-38.

UAB „Gerintė“ pardavimo savikainos lygis 2004-2008 metais turėjo tendenciją mažėti, tai rodo, kad įmonės vadovai gerai kontroliavo pagrindines išlaidas. Nuo 2004 iki 2008 metų rodiklis sumažėjo 2,7 proc. punkto ir 2008 metais vienam pardavimo pajamų litui teko 78 centai pardavimo savikainos. Dėl pardavimo apimties padidėjimo rodiklis sumažėjo 55,5 proc. punkto, o dėl pardavimo savikainos padidėjimo pardavimo savikainos lygis padidėjo 52,8 proc. punkto (19 priedas). Rodiklio mažėjimui įtakos turėjo didinamas pardavimo antkainis pagamintai produkcijai, nuo 23 iki 28 %. Gaminamos produkcijos vieneto vidutinė savikaina, kad ir neženkliai, bet kasmet didėjo dėl darbininkų darbo užmokesčiui sąnaudų augimo bei medžiagų brangimo.

2004-2008 metais neženkliai sumažėjo aukštas įmonės veiklos sąnaudų vienam pardavimo litui rodiklis. Tai rodo, kad įmonėje nevykdoma išlaidų mažinimo politika. Rodiklis 2008 metais lyginant su 2004 metais sumažėjo tik 0,9 proc. punktais ir 2008 m. siekė 17,6 %, t.y. vienam pardavimo pajamų litui teko apie 18 centų veiklos sąnaudų. Rodiklio mažėjimą lėmė didesniu tempu augančios pardavimų pajamos nei veiklos sąnaudos. Pardavimų pajamos nuo 2004 metų iki 2008 metų išaugo 3,2 karto, o veiklos sąnaudos - 3 kartus. Veiklos sąnaudų didėjimą lėmė didėjančios išlaidos darbo užmokesčiui dėl darbuotojų skaičiaus didėjimo (nuo 6 iki 10) bei darbuotojų darbo užmokesčio augimo. Finansų analitikai rekomenduoja, kad veiklos sąnaudų vienam pardavimo litui neturėtų būti didesnės kaip 17-18 procentų ir kuo jos mažesnės, tuo yra geriau. Taigi, įmonės veiklos sąnaudų vienam pardavimo litui rodiklis vertinamas gerai tik 2007-2008 metais.

Galima teigti, kad UAB „Gerintė“ vadovai 204-2008 metais gerai kontroliavo pagrindines išlaidas, tai rodo mažėjantis pardavimo savikainos lygio rodiklis, kuris sumažėjo 2,7 proc. punkto ir siekė 78 proc. Tačiau įmonėje nevykdoma veiklos išlaidų mažinimo politika, nes veiklos sąnaudų vienam pardavimo litui rodiklis išliko aukštas ir 2008 metais siekė 17,6 procentus. Aukštą rodiklį lėmė didelės veiklos sąnaudos dėl didėjančio administracijos darbuotojų skaičiaus ir darbo užmokesčio augimo.

Turto apyvartumo rodikliai. Įmonės ekonominis efektyvumas priklauso nuo turto panaudojimo efektyvumo. Turto panaudojimo efektyvumo įvertinimui apskaičiuosime turto apyvartumo rodiklius, kurių skaičiavimai pateikti 20 priede. UAB „Gerintė“ turto apyvartumo rodikliai 2004-2008 m. pateikti 11 lentelėje.

11 lentelė

UAB „Gerintė“ turto apyvartumo rodikliai 2004-2008 m.

Rodiklis	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.
Viso turto apyvartumas, kartai	4,3	5,3	5,2	2,0	1,1
Ilgalaikio turto apyvartumas, kartai	10,0	17,1	18,6	3,1	1,5
Trumpalaikio turto apyvartumas, kartai	7,4	7,8	7,2	5,3	4,5
Atsargų apyvartumas, kartai	11,3	13,5	13,9	6,9	6,1
Debitorinio išsiskolinimo apyvartumas, kartai	18,7	15,7	14,3	14,9	11,1
Kreditorinio išsiskolinimo apyvartumas, kartai	11,7	10,7	10,1	8,1	6,2

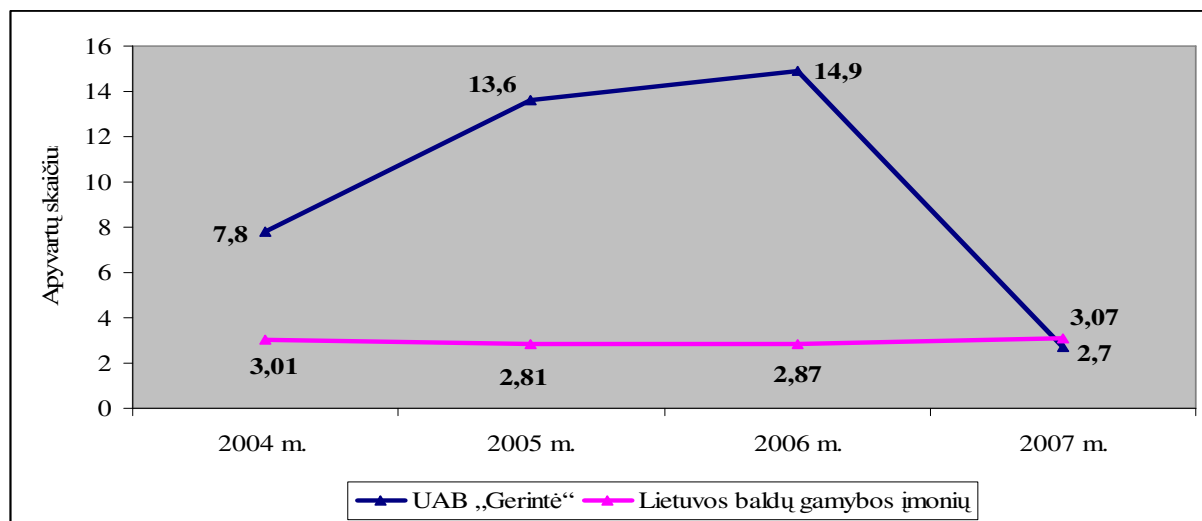
Šaltinis: sudaryta autorės pagal UAB „Gerintė“ finansinės skaitomės duomenis ir literatūrą: Mackevičius, J., Poškaitė, D. (1998). Finansinė analizė. Vilnius: Katalikų pasaulis, p. 236-237.

UAB „Gerintė“ turto naudojimo efektyvumas 2004-2008 m. mažėjo, t.y. ilgėjo apyvartų trukmės. Tai rodo, kad vienas turto litas 2008 metais sukūrė mažiau pardavimo pajamų nei 2004 metais. Tačiau

turto efektyvumas iki 2008 metų Statistikos departamento finansinės būklės vertinimo rodiklių metodikoje nurodytas ribas vertinamas labai gerai. Viso turto apyvartumas 2008 metais lyginant su 2004 metais sumažėjo 3,2 kartais ir šį pasikeitimą lėmė tokie veiksniai: padidėjus vidutinei viso turto vertei 2093,3 tūkst. litų (11,9 %) jo apyvartumas sumažėjo net 3,95 kartais; padidėjus pardavimų apimtims 1796 tūkst. litų (3,2 %) viso turto apyvartumas padidėjo tik 0,75 kartais (21 priedas).

Įmonės gamybinės veiklos viso turto ir ilgalaikio turto apyvartumo rodiklių skaičiavimai pateikti 14 priede. Įmonės gamybinės veiklos viso turto apyvartumo rodiklis 2004 m. buvo 3,7 kartai, 2005 m. – 4,7 kartai, 2006 m. – 4,7 kartai, 2007 m. – 2,1 kartai, 2008 m. – 1,1 kartas. UAB „Gerintė“ gamybinės veiklos turto apyvartumas iki 2008 m. vertinamas labai gerai, o 2008 metais – patenkinamai. Įmonės vadovai turi atkreipti dėmesį į ženkliai sumažėjusį viso turto apyvartumą ir spręsti, kaip geriau panaudoti turimą turtą pajamoms uždirbti.

UAB „Gerintė“ gamybinės veiklos ilgalaikio turto apyvartumo ir Lietuvos baldų gamybos įmonės vidutinis ilgalaikio turto apyvartumo rodikliai 2004-2007 metais pateikti 4 paveiksle.

4 pav. UAB „Gerintė“ ir Lietuvos baldų gamybos įmonių ilgalaikio turto apyvartumo rodikliai 2004-2007 m.

Šaltinis: sudarytas autorės pagal UAB „Gerintė“ apskaitos ir Statistikos departamento prie LR Vyriausybės duomenis.

Pagal Statistikos departamento nurodytas ilgalaikio turto apyvartumo vertinimo ribas, gamybos įmonių rodiklis vertinama labai gerai, jeigu yra didesnis negu 1,5. UAB „Gerintė“ gamybinės veiklos ilgalaikio turto apyvartumo rodiklis 2004-2007 metais buvo didesnis negu 1,5 ir iki 2007 m. viršijo

šakos vidurkį. Taigi, įmonės ilgalaikio turto apyvartumo rodiklis vertinamas labai gerai. 2008 m. gamybinės veiklos ilgalaikio turto apyvartumas buvo 1,4 kartai ir vertinamas gerai.

Įmonės trumpalaikio turto apyvartumas per 2004-2008 metus sumažėjo 2,9 kartais, o viena apyvarta pailgėjo 31,8 diena, nes sulėtėjo atsargų bei debitorinio įsiskolinimo apyvartumas.

Įmonės atsargų apyvartumas 2004-2008 metais sumažėjo 5,2 kartais, o viena apyvarta pailgėjo 27,5 dienomis. Augant pardavimų apimtims atsargos didėjo didesniu tempu. Pardavimo pajamos 2004-2008 metais padidėjo 3,2 karto, o vidutinė atsargų vertė padidėjo net 5,7 karto.

UAB „Gerintė“ klientai debitorinį įsiskolinimą 2004-2008 metais padengdavo greičiau kaip per 30 dienų, tačiau nuo 2004 metų debitorinio įsiskolinimo apyvartumas kasmet mažėjo. Per penkerius metus debitorinio įsiskolinimo apyvartų skaičius sumažėjo 7,6 kartais, o vienos apyvartos trukmė pailgėjo 13,4 dienomis. 2008 metais pirkėjai atsiskaitė per 32,9 dienas. Galima teigti, kad įmonė vykde efektyvią atsiskaitymų su pirkėjais politiką. Tačiau įmonės vadovai turi kontroliuoti ilgėjančią pirkėjų atsiskaitymo trukmę.

UAB „Gerinė“ atsiskaitymo su klientais trukmė nuo 2004 metų kasmet ilgėja ir iki 2008 metų kreditorinio įsiskolinimo apyvartų skaičius sumažėjo 5,5 apyvartomis arba apyvartos trukmė pailgėjo 27,7 dienomis. Per visą šį laikotarpį įmonė su kreditoriais atsiskaitydavo vėliau, nei tiekėjai apmokėdavo skolas. 2004 metais kreditorinio įsiskolinimo apyvartumas viršijo debitorių įsiskolinimo apyvartumą 11,7 dienomis, 2005 metais – 10,9 dienomis, 2006 metais – 10,6 dienomis, 2007 m. – 20,6 dienomis ir 2007 metais – 26 dienomis. Tai rodo, kad įmonė kreditorių lėšomis kreditavo savo apyvartinį kapitalą.

UAB „Gerintė“ kapitalo apytakos ciklo ir apyvartinio kapitalo apyvartumo rodikliai 2004-2008 m. pateikti 12 lentelėje.

12 lentelė

**UAB „Gerintė“ kapitalo apytakos ciklo ir apyvartinio kapitalo
apyvartumo rodikliai 2004-2008 m.**

Rodiklis	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.
Kapitalo apytakos ciklas, dienos	20,6	16,1	15,7	32,3	33,8
Apyvartinio kapitalo apyvartumas, kartai	20,3	28,4	25,1	15,0	16,5
Apyvartinio kapitalo apyvartumas, dienos	18	12,9	14,5	24,3qū	22,1

Šaltinis: sudaryta autorės pagal UAB „Gerintė“ finansines atskaitomybes ir literatūrą: Gronskas, V. (2005). Vilnius: Technologija, p. 33.

Kapitalo apytakos ciklo rodiklis, kuris parodo, per kiek dienų kapitalas pereina visas apytakos stadijas, lėčiausias buvo 2008 metais, kai apytakos ciklas truko 33,8 dienas. Kapitalo apytakos ciklo trukmė per 2004-2008 metus pailgėjo 13,2 dienomis ir šį pasikeitimą lėmė atsargų ir debitorinio įsiskolinimo apyvartos trukmės pailgėjimas 40,6 dienomis - atitinkamai 27,5 ir 13,4 dienomis, kai kreditorinio įsiskolinimo apyvartos trukmė pailgėjo 27,7 dienomis. Kadangi įmonės kapitalo apytakos ciklas nuo 2007 metų ilgėja įmonei daugiau reikia papildomų lėšų, t.y. apyvartinio kapitalo.

Apyvartinis kapitalo apyvartumo rodiklis, kuris parodo, kiek apyvartinis kapitalas per ataskaitinį laikotarpį padaro apyvartų, 2004-2008 metais svyravo ir sumažėjo 3,8 kartais. Šį pasikeitimą lėmė tokie veiksniai: padidėjus vidutinei apyvartinio kapitalo vertei 118,1 tūkst. litų (3,9 %) jo apyvartumas sumažėjo net 15,15 kartais; padidėjus pardavimų apimtims 1796 tūkst. litų (3,2 %) viso turto apyvartumas padidėjo 11,35 kartais (21 priedas).

Galima teigti, kad UAB „Gerintė“ 2004-2008 m. turto naudojimo pardavimo procesui efektyvumas mažėjo dėl turto vertės didėjimo. Turto apyvartumas 2008 metais siekė 1,1 kartus ir vertinamas patenkinamai. Gamybinės veiklos ilgalaikio turto apyvartumas sulėtėjo iki 2,7 apyvartų per metus, tačiau rodiklio reikšmė vertinama gerai ir tik 2007 metais rodiklis neženkliai buvo mažesnis už vidutinį šakos ilgalaikio turto apyvartumo rodiklį. Tai rodo, kad įmonė efektyviai naudoja ilgalaikį turtą pardavimo pajamoms sukurti. Įmonės kreditorinio įsiskolinimo apyvartumas lėtėjo sparčiau nei debitorinio įsiskolinimo apyvartumas. Tai rodo, kad įmonė kreditorių lėšomis kreditavo savo apyvartinį kapitalą, o pailgėjęs kapitalo apytakos ciklas rodo, kad įmonei reikia daugiau apyvartinio kapitalo.

Ilgalaikio materialiojo turto naudojimo efektyvumo rodikliai. Įmonės ekonominis efektyvumas labai priklauso nuo ilgalaikio materialaus turto efektyvaus naudojimo gamyboje, todėl darbe apskaičiuojame ilgalaikio materialiojo turto naudojimo efektyvumo rodiklius 2004-2008 m. (14 priedas). UAB „Gerintė“ ilgalaikio materialiojo turto naudojimo efektyvumo rodikliai 2004-2008 m. pateikti 13 lentelėje.

13 lentelė

UAB „Gerintė“ ilgalaikio materialiojo turto naudojimo efektyvumo rodikliai 2004-2008 m.

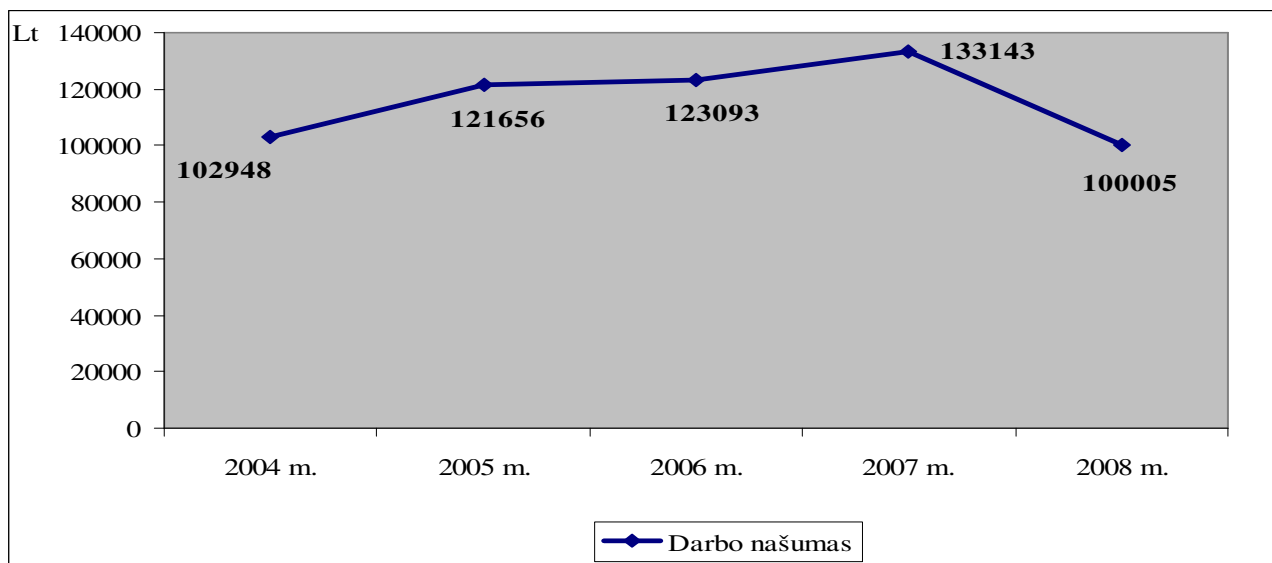
Rodiklis	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.
Ilgalaikio materialiojo turto grąža	6,3	10,8	11,8	2,1	1,1
Techninis darbo aprūpinimas, Lt/1 darbininkui	8361	5972	3882	3137	5586
Įmonės ploto naudojimo efektyvumas, Lt/m ²	1029	1703	2462	999	900

Šaltinis: sudaryta autorės pagal UAB „Gerintė“ pateiktus duomenis ir literatūrą: Mackevičius, J. (2007). Įmonių veiklos analizė. Vilnius, p. 321-322.

Įmonės ilgalaikio materialiojo turto grąža 2004-2008 metais sumažėjo 5,2. Vienam ilgalaikio materialiojo turto litui 2008 metais teko 1,1 litas pagamintos produkcijos. Tai lėmė 2007 m. įsigyti nauji gamybiniai 2000 m² pastatai, kurie turėjo įtakos ir įmonės ploto naudojimo efektyvumui. Įmonės ploto naudojimo efektyvumas nuo 2007 metų sumažėjo ir vienam kvadratiniam metrui teko 900 litai, 2008 m. - 999 litai pagamintos produkcijos. Įmonė gamyboje naudoja tik 500 m² ploto gamybines patalpas, ateityje planuoja gamybai panaudoti dar 1500 m² ploto. Tai rodo, kad padidėjęs įmonės plotas panaudojamas neefektyviai.

Galima teigti, kad UAB „Gerintė“ 2004-2008 metais ilgalaikio materialiojo turto grąža sumažėjo 5,2, o įmonės ploto naudojimo efektyvumas sumažėjo 129 litais vienam kvadratiniam metrui ir tai lėmė 2007 metais įsigyti nauji pastatai. Aktyvioji ilgalaikio materialiojo turto dalis tenkanti vienam darbininkui nuo 2004 iki 2007 metų mažėjo dėl darbuotojų skaičiaus augimo ir dėl įrengimų nusidėvėjimo. 2008 metais įmonės techninis darbo aprūpinimas išaugo, įsigijus naujas stakles.

Darbo jėgos panaudojimo efektyvumo rodikliai. Įmonės darbo jėgos naudojimo gamyboje ekonominiam efektyvumui įvertinti apskaičiuosime darbo našumo rodiklį (14 priedas). UAB „Gerintė“ darbo našumas 2004-2008 m. pateiktas 5 paveiksle.

5 pav. UAB „Gerintė“ darbo našumas 2004-2008 m.

Šaltinis: sudarytas autorės pagal UAB „Gerintė“ apskaitos duomenis ir literatūrą: Lukoševičius, K., Martinkus, B., Piktys, R. (2005). Verslo ekonomika. Kaunas: Technologija, p. 153

Iki 2008 metų antrojo pusmečio, augant UAB „Gerintė“ gaminamos produkcijos paklausai, įmonė, didindama darbininkų skaičių, didino ir gamybos apimtis. Darbas įmonėje buvo organizuojamas taip, kad turimi įrengimų pajėgumai bei darbo laikas būtų kuo geriau panaudojami. Visi šie veiksniai turėjo įtakos įmonės darbo našumo iki 2008 metų augimui. 2008 metų pabaigoje blogėjant ekonominei situacijai šalyje, sumažėjo ir vartojimo lygis, o tai savo ruožtu sąlygojo ir įmonės pardavimo apimčių sumažėjimą. Tai turėjo įtakos darbo našumo sumažėjimui 2008 metais iki 100005 Lt vienam darbininkui per metus.

Galima teigti, kad UAB „Gerintė“ 2004-2008 metais darbo našumas sumažėjo dėl išaugusio darbininkų skaičiaus, kai tuo tarpu 2008 metais mažėjant vartojimo lygiui sumažėjo pagamintos produkcijos vertė.

2.2.2. Stabilus augimo koeficiento įvertinimas

Įmonė siekdama užtikrinti savo veiklos tęstinumą, turi teisingai įvertinti esamą įmonės veiklos būklę ir numatyti įmonės plėtros galimybes. Įvertinimui, iki kokios ribos gali plėstis įmonės veikla, nepritraukiant išorinių finansavimo šaltinių, taikysime stabilus augimo koeficientą (22 priedas). UAB „Gerinti“ stabilus augimo koeficientas (SAK) 2004-2008 m. pateiktas 14 lentelėje.

14 lentelė

UAB „Gerintė“ stabilus augimo koeficientas 2004-2008 m.

Rodiklis	2004 m.	2005 m.	2006m.	2007 m.	2008 m.
Turto apyvartumas, kartai	4,25	4,31	4,42	1,15	1,32
Pardavimų pelningumas	0,006	0,006	0,016	0,043	0,018
Turto finansavimo koeficientas	2,74	1,72	1,6	1,13	1,2
Įsipareigojimo koeficientas	1,4	3,6	5,6	45,9	33,0
Kapitalizuojamos pelno dalie koeficientas	1	1	1	1	1
Stabilus augimo koeficientas	0,097	0,16	0,63	2,56	0,941

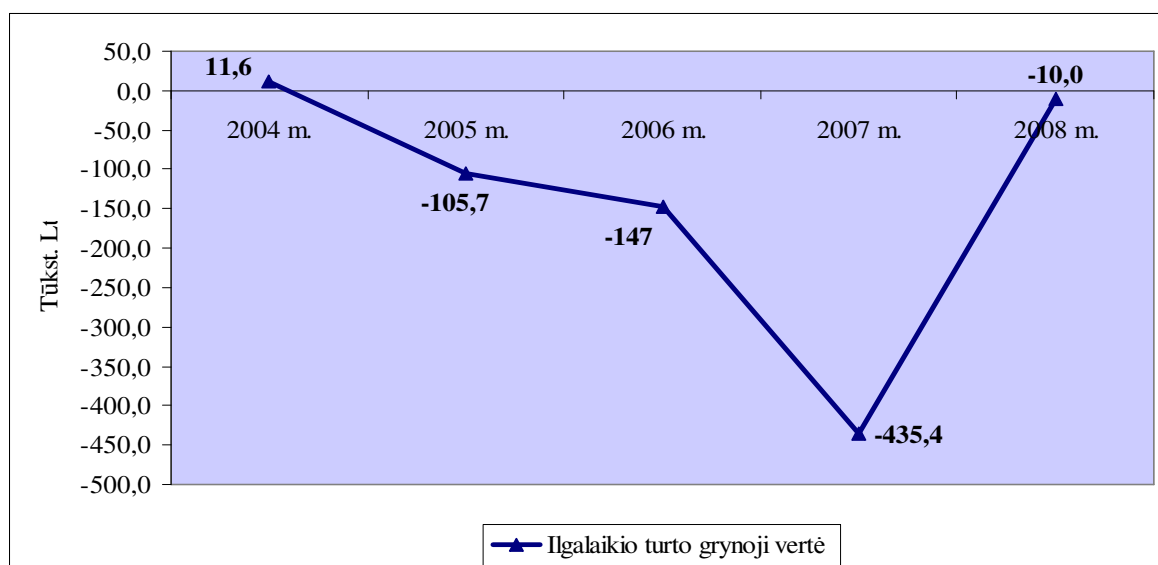
Šaltinis: sudaryta autorės pagal UAB „Gerintė“ finansinę atskaitomybę ir literatūrą: Buškevičiūtė, E., Mačerinskienė, I. (2004). Finansų analizė. Kaunas. Technologija, p. 92.

Aukščiausia stabilus augimo koeficientas buvo 2007 metais. Tai rodo, kad įmonė turėjo galimybę padidinti savo turtą iš vidinių finansavimo šaltinių apie 256 %. 2007 metais įmonė turtą padidino apie 6 kartus, pritraukdama išorinius finansavimo šaltinius: banko paskolą. Per 2004-2008 metus įmonės stabilus augimo koeficientas padidėjo 84,4 proc. punkto. Įmonės stabilų augimą apie 6,7 % sumažino

turto apyvartumo sumažėjimas, apie 5 % sumažino turto finansavimo koeficiento padidėjimas, apie 6 % padidino turto pelningumo padidėjimas ir apie 90,1 % padidino išipareigojimų koeficiento padidėjimas (24 priedas). Taigi, įmonė norėdama plėsti savo veiklą iš vidinių finansavimo šaltinių turi efektyviau naudoti turimą turtą pajamoms uždirbti ir mažinti išipareigojimus.

Apskaičiuosime įmonės ilgalaikio turto grynąją vertę, kad nustatytume ar nebuvo pernelyg greita įmonės plėtra (25 priedas). UAB „Gerintė“ ilgalaikio turto grynosios vertės koeficientas 2004-2008 metais pavaizduotas 6 paveiksle.

UAB „Gerintė“ ilgalaikio turto grynosios vertės koeficientas teigiamas buvo tik 2004 metais. Nuo 2005 iki 2007 metų, greitesniu tempu didėjant išipareigojimams nei ilgalaikio turto vertei, neigiama ilgalaikio turto grynosi vertė didėjo ir 2007 metais siekė net -435,4 tūkst. litų. Tai rodo, kad įmonės vadovai pernelyg greitai vykdo įmonės plėtrą, neatsižvelgdami į išiskolinimų dydį.

6 pav. UAB „Gerintė“ ilgalaikio turto grynosi vertė 2004-2008 m.

Šaltinis: sudarytas autorės pagal UAB „Gerintė“ apskaitos duomenis ir literatūrą: Mackevičius, J. (2007). Įmonių veiklos analizė. Vilnius, p. 450.

2004-2008 m. įmonės ilgalaikio turto vertės nepakanka, kad būtų apmokėti išipareigojimai. Ilgalaikio turto grynosi vertė apskaičiuota remiantis balansine turto verte. Parduodant turtą, turto pardavimo kaina priklausys nuo pardavimo metu rinkoje vyraujančių turto kainų, todėl situacija gali keistis.

3.UAB „GERINTĖ“ EKONOMINIO EFEKTYVUMO POKYČIŲ PO INVESTICINĖS PLĖTROS ĮVERTINIMAS

Šioje dalyje identifikuosime UAB „Gerintė“ investicinį projektą ir įvertinsime jo efektyvumą. Įmonės pardavimo apimtis bei sąnaudas planuosime atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos finansų ministerijos paskelbtus prognozuojamus pagrindinius makroekonominis rodiklius. Įvertinsime įmonės ekonominę efektyvumą po investicinės plėtros. Įvertinsime įmonės bankroto tikimybę.

3.1. Investicinio projekto identifikavimas

Prasidėjus šalyje ekonominiam nuosmukiui, įmonės vadovams labai svarbu priimti teisingą įmonės tolesnės veiklos strategiją. Kad išsilaikytų rinkoje, brangstant ištekliams ir didėjant infliacijai, įmonė turi ieškoti būdų kaip sumažinti gaminamos produkcijos savikainą, kaip gerinti jų kokybę ir pasiūlyti vartotojas platesnį gaminamos produkcijos asortimentą.

Padidėjus gaminamos produkcijos paklausai, nuo 2007 m. gamyba įmonėje buvo vykdoma dviem pamainomis. UAB „Gerintė“ gamyboje naudojamų įrengimų pajėgumai buvo pilnai išnaudojami. Organizavus darbą dviem pamainomis, išaugo darbininkų skaičius, padidėjo sąnaudos darbo užmokesčiui, elektrai ir kt. Taigi, su turimais įrengimais įmonė neturi galimybės sumažinti gamybos sąnaudų, gerinti gaminamos produkcijos kokybės, nes gamyba neautomatizuota ir darbo kokybė priklauso tik nuo darbininko įgūdžių ir kvalifikacijos.

UAB „Gerintė“ kapitalo investicijų įgyvendinimo tikslas:

- modernizuoti korpusinių baldų gamybą;
- sudaryti sąlygas ateityje, didėjant produkcijos paklausai, išplėsti gamybos apimtį;
- sumažinti produkcijos gamybos kaštus;
- plėsti gaminamos produkcijos asortimentą.

Savo tikslų įgyvendinimui įmonės vadovai numato:

- 2009 m. sausio mėn. parduoti 500 m² patalpas, kurias įmonė nuo 2007 m. rugsėjo mėn. nuomoja, kai gamybą pradėjo vykdyti naujose patalpose. Patalpų pirkimo-pardavimo sąlygos su pirkėjais aptartos 2008 metų pabaigoje.

- Iki 2009 m. sausio mėn. parengti technines sąlygas naujiems įrengimams įsigyti ir išsiųsti potencialiems pardavėjams.

- Iki 2009 m. vasario mėn. pasirašyti sutartį įrengimų pirkimui ir sumontuoti naujus įrengimus.

- Naujo cecho veiklą pradėti vykdyti nuo 2009 m. vasario-kovo mėn.

Korpusinių baldų gamybos modernizavimui įmonė planuoja įsigyti įrengimus už 780000 Lt:

- Automatinės plokščių supjovimo staklės HPP350/38/31, kurių vertė 267885 Lt;
- Briaunų apklįjavimo mašina Optimat KDF 350 C, kurios vertė 170510 Lt;
- Programuojamas apdirbimo centras VENTURE 2, kurio vertė 3431605 Lt.

UAB „Gerintė“ investicijų poreikio apskaičiavimas pateiktas 25 priede, o skaičiavimo rezultatai pateikti 15 lentelėje.

15 lentelė

UAB „Gerintė“ investicijų finansavimo poreikis

Investicijų poreikis	Suma, tūkst.Lt
1. Ilgalaikis turtas	780
2. Apyvartinis kapitalas:	88
2.1 Atsargos	75
2.2 Pirkėjų išsiskolinimas	40
2.3 Grynieji pinigai sąskaitoje ir kasoje	3
2.4 Trumpalaikiai įsipareigojimai	30
Iš viso:	868

Šaltinis: sudaryta autorės.

UAB „Gerintė“ investicijas planuojama finansuoti įmonės lėšomis. Gautas lėšos - 900 tūkst. litų už parduotas patalpas bus panaudotos įrengimų pirkimui ir padidėjusioms apyvartinėms lėšoms finansuoti.

Įmonė nuo 2007 m. rugsėjo mėn. disponuoja 2000 m² ploto pastatais. Administracinės patalpos užima 500 m² plotą. Iki 2009 metų gamyba vykdoma tik 500 m² ploto patalpose (1 cechas). Įsigijus naujus įrengimus, planuojama naujose 500 m² patalpose atidaryti korpusinių baldų gamybos cechą, o šiuo metu veikiančiame ceche, panaudojant turimus įrengimus, planuojama organizuoti minkštų baldų gamybą.

Po investicijų įgyvendinimo planuojama, kad gamybos vykdymui reikės 11 darbininkų: korpusinių baldų gamybos ceche dirbs 7 darbininkai: 3 pagrindiniai darbininkai-staklininkai ir 4 pagalbiniai darbininkai; minkštų baldų gamybos ceche dirbs 4 darbininkai.

3.2. Pardavimo apimtys, sąnaudų ir finansinių ataskaitų prognozavimas

Paskutiniuoju metu blogėjanti šalies ekonominė- finansinė situacija, susijusi su prasidėjusia ūkio recesija, ženkliu vartojimo lygio kritimu, savo ruožtu sąlygojo didelį pardavimo apimčių daugelyje ekonominės veiklos sričių kritimą. UAB „Gerintė“ yra maža įmonė, užimanti neženkliai rinkos dalį ir gaunanti labai nedidelį pelną, todėl šalies ekonomikos nuosmukis turi didelę įtaką įmonės tolesnei veiklai. Labai svarbu teisingai įvertinti šalies bei įmonės ekonominę situaciją prognozuojant įmonės veiklą.

UAB „Gerintė“ 2009-2012 metų pardavimo apimtys bei sąnaudos planuojamos atsižvelgiant į Finansų ministerijos paskelbtas makroekonominių rodiklių projekcijas: suderinto vartojimo prekių ir paslaugų kainų indekso pokytis 2009 m. padidės 5,4 %, 2010 m. sumažės 0,7 %, 2011 m. sumažės 1,2 %, 2012 m. padidės 0,1 %; vartojimo augimas 2009 m. sumažės 13,4 %, 2010 m. sumažės 8,1 %, 2011 m. padidės 2,5 %, 2012 m. padidės 3,2 %.

Pardavimo apimčių prognozavimas. Įmonės akcininkas, atsižvelgdamas į 2008 metų pabaigoje nuostolingą maisto, gėrimų bei tabako mažmeninę prekybą, priėmė sprendimą 2009 metais šios veiklos nevykdyti. Mažos maisto prekių parduotuvės nebegali konkuruoti su didžiais prekybos centrais, kurių tinklas Šiaulių mieste sparčiai plečiasi. Taigi, nuo 2009 metų bus planuojamos tik pagamintos produkcijos pardavimo pajamos.

Igyvendinus kapitalo investicijas, nauji įrengimai korpusinių baldų gamybos apimtis leistų padidinti apie du kartus, lyginant su 2008 metais. Tačiau, atsižvelgiant į įmonės 2008 m. paskutinio ketvirčio sumažėjusias gamybos apimtis ir įvertinant prognozuojamą vartojimo mažėjimą, planuojama, kad korpusinių baldų gamyba 2009 m. sumažės 13,4 %, t.y. nuo 2438 vnt. iki 2111 vienetų. 2009 metais, pradėjus gaminti minkštus baldus, planuojama, kad bus pagaminta 900 vnt. Taigi, iš viso 2009 m. įmonė planuoja pagaminti ir parduoti 3011 vnt. produkcijos. Įdiegus gamyboje naujus įrengimus bus sumažinta gaminamos produkcijos savikaina, todėl įmonė galės pasiūlyti savo produkciją mažesnėmis kainomis ir gauti pelną. Gaminamos produkcijos savikainos sumažėjimą daugiausia lems ženkliais sumažėjusios darbo apmokėjimo sąnaudos. 2009 m. kainas planuojama sumažinti apie 5 %. Prognozuojamos 2009-2013 m. gamybos apimtys, pardavimo savikaina, pardavimo pajamos ir pelnas pateikti 26 priede.

2010 metais, atsižvelgiant į prognozuojamą vartojimo lygio mažėjimą, planuojama, kad įmonės gaminamos produkcijos apimtys sumažės 8,1 % lyginant su 2009 m. ir bus pagaminta ir parduota 2767

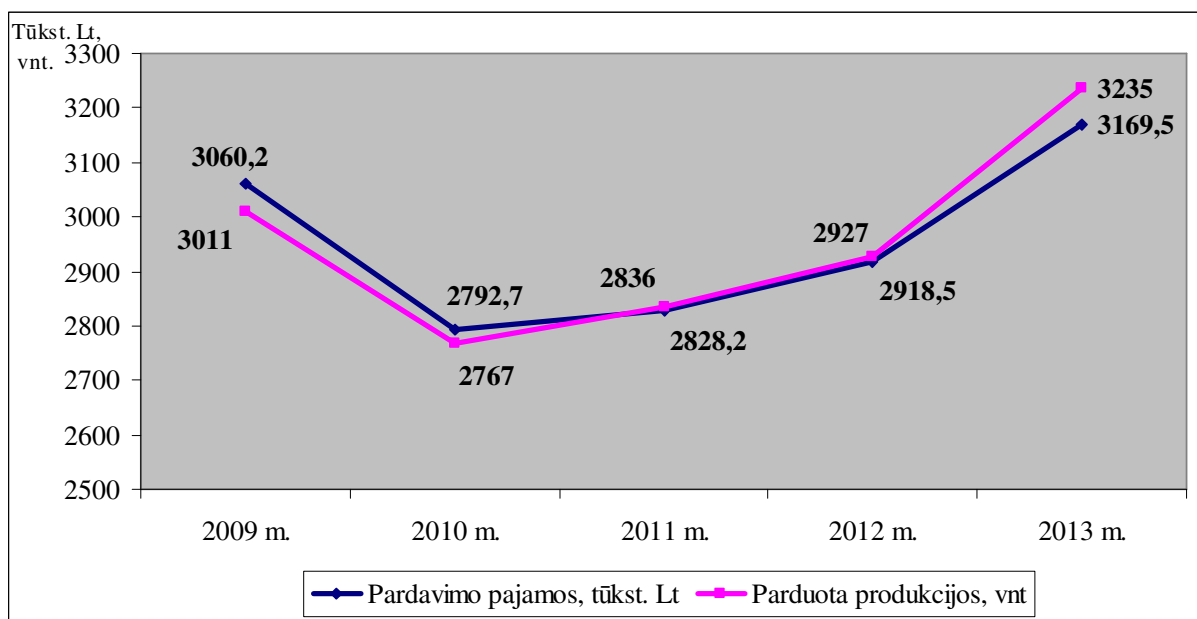
vnt. produkcijos. Mažėjant gamybos apimtims apie 2 %, didės gaminamos produkcijos savikaina, tačiau įmonė toliau vykdys kainų mažinimo politiką ir kainas sumažins apie 1 %.

Atsižvelgiant į prognozuojamą vartojimo augimą 2011 metais, planuojama, kad įmonės gamybos apimtys 2011 metais didės 2,5 % ir įmonė tais metais pagamins ir parduos 2836 vnt. produkcijos. Didėjant gamybos apimtims, gaminamos produkcijos savikaina ir vidutinė vieneto kaina planuojama kad sumažės 1 %.

2012 m. gamybos apimtys padidės 3,2 %, o nuo 2013 metų įmonė pradės didesniu tempu didinti gamybos apimtį ir efektyviau naudoti turimus įrengimus. Korpusinių baldų gamybos apimtys planuojama, kad 2013 metais padidės apie 15 %. Minkštų baldų gamybos apimtį neplanuojama didinti, nes norint didinti gamybos apimtį reikėtų didinti darbininkų skaičių. 2013 metais planuojama, kad bus pagaminta ir parduota 3235 vnt. produkcijos.

Susidarius palankiai ekonominei situacijai ir didėjant gaminamos produkcijos paklausai, UAB „Gerintė“ su atnaujintais įrengimais turės galimybę didinti gamybos apimtį didesniu tempu.

UAB „Gerintė“ prognozuojamos pardavimo pajamos ir pagamintos-parduotos produkcijos apimtys 2009-2013 m. pateikti 7 paveiksle.

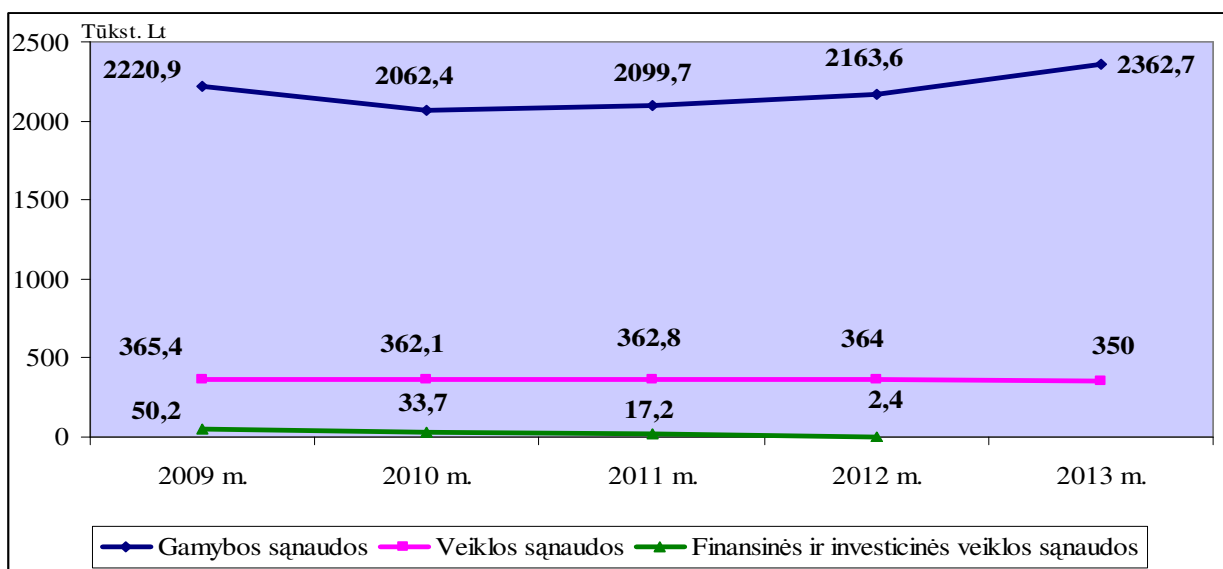
7 pav. UAB „Gerintė“ prognozuojamos pardavimų pajamos ir parduotos produkcijos apimtys 2009-2013 m.

Šaltinis: sudaryta autorės.

Sąnaudų prognozavimas. UAB „Gerintė“ pajamų ir sąnaudų suvestinė 2009-2013 m. pateikta 27 priede. UAB „Gerintė“ gamybos ir veiklos sąnaudų dinamika 2009-2013 m. pateikta 7 paveiksle.

Įsigijus naujus įrengimus, planuojama, kad 2009-2013 metais gamybą vykdys 11 darbininkų. Darbininkų darbo užmokestis, mažėjant gamybos apimtims 2009-2010 metais, planuojama kad nesikeis ir išliks 2008 metų lygio. Nuo 2011 metų, pradėjus augti gamybos apimtims, planuojama didinti ir darbininkų darbo užmokestį: 2011 m. didinti 2,5 %, 2012 m. – 3,2 % ir 2013 m. – 15 %.

Atsižvelgdami į tai, kad nuo 2009 metų nebevykdoma maisto prekių pardavimo veikla, įmonės vadovai priėmė sprendimą sumažinti administracijos darbuotojų skaičių, sumažinant vieną direktoriaus pavaduotojo etatą ir buhalterio etatą. Administracijos darbuotojų darbo užmokestis 2009-2013 metais planuojama kad nesikeis ir išliks 2008 metų lygio (27 priedas).

8 pav. UAB „Gerintė“ sąnaudos 2009-2013 metais.

Šaltinis: sudaryta autorės.

Sąnaudos medžiagoms ir žaliavoms planuojamos atsižvelgiant į gamybos apimtis ir įvertinant prognozuojamus vartojimo prekių ir paslaugų kainų indekso pokyčius 2009-2013 metais. Įvertinant vartojimo prekių ir paslaugų kainų indekso pokyčius planuojamos ir kitos sąnaudos: transporto, ryšių paslaugų, elektros energijos, ir kt. Įmonės vadovai, įvertinę reklamos svarbą mažėjant produkcijos paklausai ir atsižvelgiant konkurencijai, priėmė sprendimą nemažinti išlaidas reklamai, o kasmet jas didinti 5 %.

UAB „Gerintė“ ilgalaikio turto nusidėvėjimas arba amortizacija skaičiuojami taikant tiesiogiai proporcingą metodą. Pastatams taikoma 20 metų nusidėvėjimo norma, įrengimams ir mašinoms – 5 metų, nematerialiam turtui (programinei įrangai) – 3 metų.

Finansinių ataskaitų prognozavimas. UAB „Gerintė“ 2009-2013 metų prognozuojamos pelno (nuostolio) ataskaitos sudarytos atsižvelgiant į prognozuojamas pardavimų apimtis ir veiklos sąnaudas. Planuojant finansinės ir investicinės veiklos sąnaudas, įvertintos iki 2013 m. bankui mokamos palūkanos. 2009 m. planuojamos kitos veiklos pajamas sudaro ilgalaikio turto pardavimo pajamos, atskaičius balansinę likutinę turto vertę. Pelno mokestis nuo 2009 m. skaičiuojamas taikant 20 % mokesčio tarifą. UAB „Gerintė“ pelno (nuostolio) ataskaitos 2009-2013 bei jų pokyčiai pateikti 28-29 prieduose.

UAB „Gerintė“ 2009-2013 metų prognozuojami balansai sudaryti įvertinant pardavimo pajamų pokyčius. Ilgalaikio turto balansinė vertė planuojama įvertinant 2009 m. įrengimų įsigijimą, patalpų pardavimą ir ilgalaikio turto nusidėvėjimą. Planuojama, kad akcinis kapitalas nesikeis, akcininko priimtu sprendimu dividendai nebus mokami. Rezervai augs dėl akcininko priimto sprendimo kaupiti nepaskirstytą pelną investicinei plėtrai, nes 2009 metais įsigijus naujus įrengimus ir atidarius naują cechą, lieka nenaudojamos gamyboje dar 500 m² ploto patalpos. UAB „Gerintė“ balansai 2009-2013 m. bei jų pokyčiai pateikti 30-31 prieduose.

3.2 Investicinio projekto efektyvumo įvertinimas

UAB „Gerintė“ investicijų efektyvumo įvertinimui skaičiuosime grynąją dabartinę vertę (NPV), diskontuotą investicijų atsipirkimo laiką (T), vidinę gražos normą (IRR) ir investicijų pelningumą (PI). Investicijų kiekybiniam rizikos įvertinimui atliksime nenuostolingumo lūžio analizę. Naudojama diskonto norma 10 %, pasirinkta pagal 2009 m. sausio mėn. Lietuvoje veikiančių bankų skelbtas palūkanų normas - nuo 7,3 iki 10,3 %.

Grynoji dabartinė vertė (NPV). Grynujų pajamų srautų apskaičiavimas pateiktas 32 priede. Įrengimus numatoma naudoti 5 metus. Investicijų grynosios dabartinės vertės apskaičiavimas pateiktas 16 lentelėje.

Investicijų grynoji dabartinė vertė yra 692342 Lt, t.y. teigiamas dydis (NPV>0). Investicijos, esant 10 % palūkanų normai yra ekonomiškai priimtinos bei pelningos.

Investicijų grynoji dabartinė vertė

Metai	Grynujų pajamų srautai, Lt	Diskonto reikšmė, esant 10 % diskonto normai	Diskontuoti pajamų srautai, Lt
0	-868010		-868010
2009 (1)	473861	0,9091	430787
2010 (2)	368189	0,8264	304271
2011 (3)	365686	0,7513	274740
2012 (4)	390821	0,683	266931
2013 (5)	456793	0,6209	283623
Laukiamos diskontuotos pajamos (NPV)			1560352
Investicijų grynosios diskontuotos pajamos (NPV)			692342

Šaltinis: sudaryta autorės.

Diskontuotas investicijų atsipirkimo laikas (T). Investicijų atsipirkimo laikas, tai laikas per kurį diskontuotos pajamos yra lygios investicijų sumai. Investicijų atsipirkimo laiko skaičiavimas pateiktas 17 lentelėje.

Investicijų atsipirkimo laikas

Metai	Investicijos, Lt	
	Diskontuoti pinigų srautai	Suminiai pinigų srautai
0	-868010	-868010
2009 (1)	430787	-437223
2010 (2)	304271	-132952
2011 (3)	274740	141788
Investicijų atsipirkimo laikotarpis (metais)		2,5

Šaltinis: sudaryta autorės.

Investicijos atsipirks per 2 metus ir 5 mėnesius. Apskaičiuotas investicijų atsipirkimo laikas yra trumpesnis nei įrengimų tarnavimo laikas, t.y. $2,5 < 5$ metus. Taigi galima teigti, kad atsipirkimo trukmės atžvilgiu investicijos yra priimtinos.

Vidinė gražos norma (IRR). Vidinė gražos norma nurodo maksimalią diskonto normą, kuriai esant atsiperka investicijos. Investicinio projekto vidinės gražos normos apskaičiavimas pateiktas 33 priede. Investicinio projekto vidinė gražos norma lygi 38,5 %. Kuo ši norma aukštesnė, tuo investicinis

projektas patrauklesnis investuotojams. Galime teigti, kad įmonės investicijos pelningos ir patrauklios, nes diskontavimui naudojama 10 % palūkanų norma yra mažesnė už vidinės grąžos normą 38,5 %.

Investicijų pelningumas (PI). Įmonės investicijų pelningumas:

$$PI = \frac{\sum_{t=1}^n \frac{CF_t}{(1+k)^t}}{I} = \frac{1560352}{868000} = 1,8$$

Investicijų pelningumo koeficiento gauta reikšmė 1,8 yra didesnė už vienetą, vadinasi investicijos yra pelningos. Iš investuoto vieno lito, įmonė gaus 1,8 lito pelno.

Lūžio taškas. UAB „Gerintė“ investicijų kiekybiniam rizikos įvertinimui atliksime nenuostolingumo lūžio taško analizę, kuri parodo pardavimų apimtį, kuri būtina, kad įmonė padengtų veiklos išlaidas. Lūžio taško analizė atliekama planuojamai gaminti ir parduoti produkcijos asortimento struktūrai. Lūžio taško skaičiavimai pateikti 34 priede, o jų rezultatai pateikti 18 lentelėje.

18 lentelė

UAB „Gerintė“ Lūžio taškas 2009-2013 m.

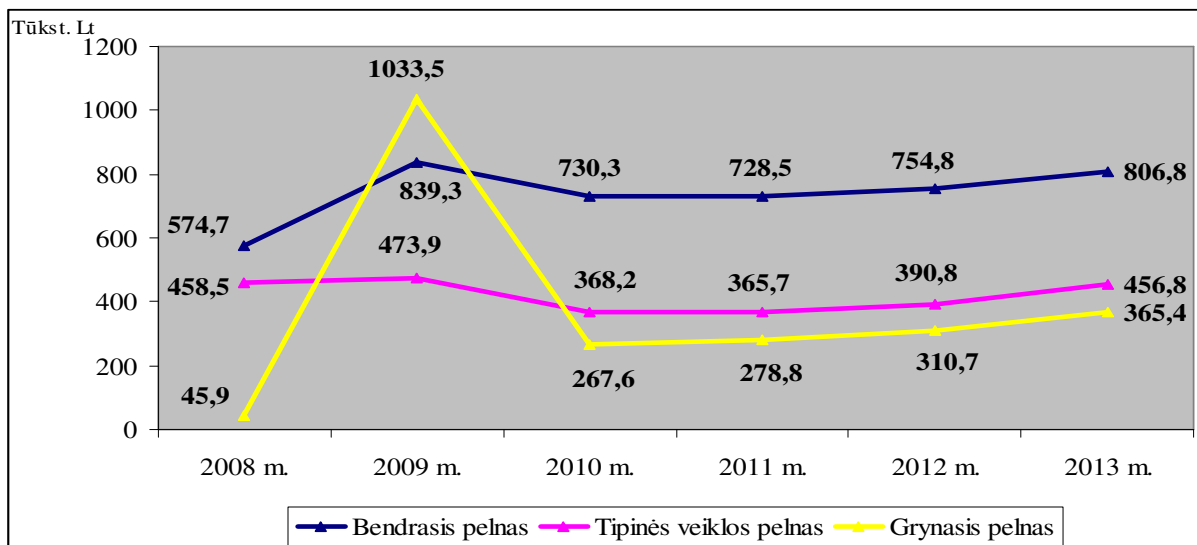
Duomenys pelningumo lūžio taško nustatymui	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Planuojamos pardavimų apimtys, vnt.	3011	2767	2836	2927	3235
Lūžio taškas, vnt.	1308	1372	1412	1412	1404

Šaltinis: sudarytas autorės.

Lūžio taško reikšmė kiekvienais metais mažesnė už planuojamas pardavimų apimtis, tai parodo, kad investicijos pelningos.

3.3. Įmonės ekonominio efektyvumo pokyčių po investicinės plėtros įvertinimas

Įmonės ekonominio efektyvumo po investicinės plėtros įvertinimui atlikta 2009-2013 metų veiklos efektyvumo rodiklių ir jų pokyčių analizė. Prognozuojamų metų rodiklius ir jų kitimą palyginsime su 2008 metų rodikliais. UAB „Gerintė“ 2008 m. ir prognozuojamas 2009-2013 m. pelnas pateiktas 8 paveiksle.

8 pav. UAB „Gerinė“ pelnas 2008-2013 m.

Šaltinis: sudaryta autorės.

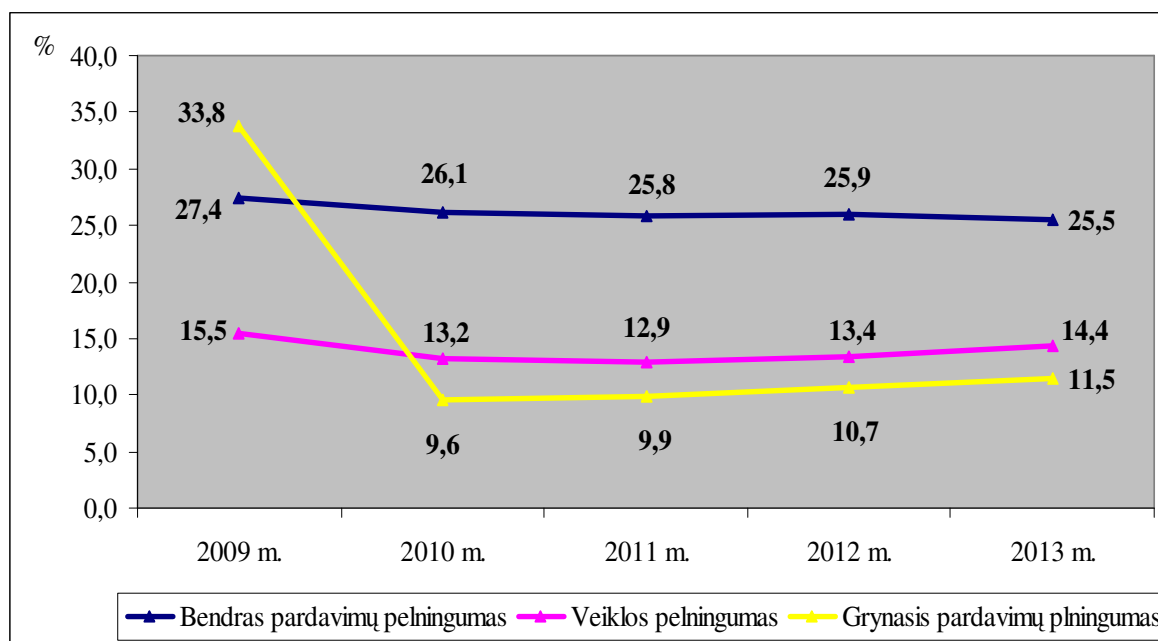
Įdiegus gamyboje naujus įrengimus, planuojama, kad įmonės pardavimų pajamos 2009 metais lyginant su 2008 metais padidės 17,2 % (2008 m. pardavimo pajamos sudaro gamybinės veiklos ir prekybinės veiklos pajamos). Nauji automatizuoti įrengimai leis įmonei sumažinti gaminamos produkcijos savikainą ir pirkėjams pateikti prekę mažesne kaina bei įmonei gauti didesnę pelną. Pagamintos produkcijos pardavimo pajamos pirmais investicijų įgyvendinimo metais, t.y. 2009 metais, padidėja 751,1 tūkst. litų arba 32,5 %, dėl produkcijos kiekio pasikeitimo pardavimo pajamos padidėja 1939 tūkst. litų arba 84 %, o dėl pardavimo kainų sumažėjimo pardavimo pajamos sumažėja 1187,9 tūkst. litų (35 priedas).

UAB „Gerinė“ didžiausias bendrojo pelno augimas prognozuojamas pirmaisiais investicijų įgyvendinimo metais. Planuojama, kad įmonės bendrasis pelnas 2009 metais padidės 46 %, t.y. 264,6 tūkst. litų. Bendrasis pelnas 2009 metais lyginant su 2008 metų gamybinės veiklos pelnu padidėja 330,3 tūkst. litų arba 64,9 %: dėl padidėjusio parduodamos produkcijos kiekio pelnas padidėja 427,4 tūkst. litų (84 %), dėl parduodamos produkcijos asortimento struktūros pasikeitimo pelnas padidėja 48,1 tūkst. litų (9,5 %), dėl produkcijos savikainos sumažėjimo pelnas padidėja 1042,7 tūkst. litų (204,8 %), o vieneto kainos sumažėjimas pelną sumažina 1187,9 tūkst. litų arba 233,4% (36 priedas).

2009 metais apie 4 kartus padidėja ir tipinės veiklos pelnas. Tai lemia padidėjęs bendrasis pelnas ir 20,3 % sumažėjusios veiklos sąnaudos. Veiklos sąnaudų sumažėjimui 2009 m. turi įtakos nutraukta maisto prekių pardavimo veikla ir administracijos darbuotojų skaičiaus sumažinimas. Nuo 2011 metų augant bendrajam pelnui didės ir tipinės veiklos pelnas.

Grynasis pelnas 2009 m. ženkliai padidėja, net apie 22 kartus, t.y. 987,5 tūkst. litų. Tačiau tai tik 2009 metų toks aukštas rezultatas, nes tai lemia kitos veiklos pajamos, gautos pardavus gamybines patalpas. 2010 metais planuojamos mažesnės pardavimų pajamos, o tai lems ir pelno mažėjimą. Nuo 2011 metų prognozuojamas pardavimo apimčių augimas, tai turės įtakos ir grynojo pelno augimui. Grynojo pelno augimui turės įtakos ir mažėjančios banko palūkanos. Prognozuojama, kad grynasis pelnas 2011 metais augs 4,2 %, 2012 metais – 11,5 %, 2013 m. – 17,6 %. Gerėjant šalies ekonominei situacijai, UAB „Gerintė“ atnaujinti gamybos įrengimai leis gamybos apimtį didinti didesniu tempu ir gauti didesnę pelną, nei prognozuota.

Pardavimo pelningumo rodikliai (37 priedas). UAB „Gerintė“ pardavimų pelningumo rodikliai 2009-2013 m. pateikti 9 paveiksle, o jų pokyčiai 19 lentelėje.

9 pav. UAB „Gerintė“ pardavimo pelningumo rodikliai 2009-2013 m.

Šaltinis: sudaryta autorės.

Po investicinės plėtros UAB „Gerintė“ pardavimo pelningumo rodikliai padidėja ir aukščiausi yra 2009 metais, t.y. pirmaisiais investicijų įgyvendinimo metais. Grynasis pardavimų pelningumas padidėja net 32 proc. punktais ir siekia 33,8 %, tačiau toks aukštas rodiklis yra tik 2009 metais ir tai lemia grynojo pelno padidėjimas dėl kitos veiklos pajamų. Įmonės grynasis pardavimų pelningumas per penkerius metus padidėja 9,7 proc. punkto ir šį pasikeitimą lemia tokie veiksniai: padidėjus pelno

dydžiui pardavimo pelningumas padidėja net 10,1 proc. punkto, padidėjus pardavimo apimtims grynasis pardavimo pelningumas sumažėja 0,4 proc. punkto (38 priedas). Įmonės grynasis pardavimų pelningumas vertinamas gerai tik nuo 2012 metų, kai rodiklis siekia 10,7 %. 2012 metais grynasis pelnas padidėja net 11,5 %, kai pardavimai padidėja tik 3,2 %. Grynojo pelno padidėjimui įtakos turi sumažėjusios finansinės veiklos sąnaudos, t.y. mokamos palūkanos.

19 lentelė

UAB „Gerintė“ pardavimų pelningumo rodiklių pokyčiai 2009-2013 metais, proc. punktais

Rodiklis	2008 m. - 2009 m.	2009 m. – 2010 m.	2010 m. – 2011 m.	2011 m. – 2012 m.	2012 m. – 2013 m.	2008 m. – 2013 m.
Bendrasis pardavimų pelningumas	+5,4	-1,3	-0,3	+0,1	-0,4	+3,5
Veiklos pelningumas	+11,1	-2,3	-0,3	+0,5	+1,0	+10,0
Grynasis pardavimų pelningumas	+32,0	-24,2	+0,3	+0,7	+0,8	+9,7

Šaltinis: sudaryta autorės.

Po investicinės plėtros 2009 metais bendrasis pardavimų pelningumas padidėja 5,4 proc. punktais ir siekia 27,4 % bei visą prognozuojamą laiką išlieka stabilus (svyruoja <5 %). 2009-2013 metais rodiklis vertinamas gerai.

Veiklos pelningumas iki investicinės plėtros vertinamas nepatenkinamai 2009 metais išauga net 11,1 proc. punkto ir siekia 15,5 %. Tai lemia apie 4 kartus padidėjęs veiklos pelnas, kai pardavimai padidėja tik 17,2 %. 2013 metais veiklos pelningumas padidėja 10 proc. punkto lyginant su 2008 metais ir tai lemia apie 3 kartus padidėjęs veiklos pelnas dėl kurio rodiklis išauga 10,7 proc. punkto, o dėl pardavimų apimties padidėjimo sumažėja tik 0,7 proc. punkto. Po investicinės plėtros rodiklis vertinamas gerai.

Galima teigti, kad po investicinės plėtros UAB „Gerintė“ pelnas turi didėjimo tendenciją. Grynasis pardavimų pelningumas 2009-2013 padidėja 9,7 proc. punkto ir tai lemia padidėjęs grynasis pelnas. Tačiau rodiklis vertinamas gerai tik nuo 2012 metų, kai siekia 10,7 proc. Bendrasis pardavimų pelningumas padidėja 3,5 proc. punkto ir 2013 metais siekia 25,5 proc. 2009-2013 metais ženkliai išauga veiklos pelningumas ir siekia 12,9-15,5 proc. Rodiklio padidėjimui turi įtakos išaugęs veiklos pelnas.

Turto pelningumo rodikliai (39 priedas). UAB „Gerintė“ turto pelningumo rodikliai 2009-2013 m. pateikti 20 lentelėje, o jų pokyčiai 21 lentelėje.

UAB „Gerintė“ turto pelningumo rodikliai 2009 metais po investicinės plėtros labai išauga. Tai lėmia dėl turto pardavimo pajamų išaugęs grynasis pelnas ir tai yra tik vienu metų toks aukštas rezultatas. 2010 metais sumažėję turto pelningumo rodikliai nuo 2011 metų turi tendenciją augti, tačiau tik nuo 2012 metų viso turto pelningumas vertinamas gerai, kai vienam turto litui tenka 18 centų grynojo pelno, o 2013 metais rodiklis vertinamas labai gerai.

20 lentelė

UAB „Gerintė“ turto pelningumo rodikliai 2009-2013 m.

Rodiklis	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Turto pelningumas, proc.	40,9	12,0	14,1	17,9	23,9
Ilgalaikio turto pelningumas, proc.	48,7	14,3	17,3	23,0	32,8
Trumpalaikio turto pelningumas, proc.	257,4	73,1	75,1	81,2	87,9

Šaltinis: sudaryta autorės.

Įmonės turto pelningumas per 2009-2013 metus padidėja 21,6 proc. punkto ir šį pasikeitimą lemia tokie veiksniai: padidėjus grynojo pelno dydžiui, turto pelningumas padidėja net 20,9 proc. punkto bei sumažėjus turto vertei, turto pelningumas padidėja 0,7 proc. punkto. Atlikus veiksmų įtakos analizę pagal L. Bernstein modelį nustatyta, kad turto pelningumo pasikeitimui turi įtakos turto apyvartumo padidėjimas 0,8 karto, dėl kurio turto pelningumas padidėja 1,43 proc. punkto bei grynojo pardavimų pelningumo padidėjimas 9,7 proc. punkto, dėl kurio turto pelningumas padidėja 20,12 proc. punkto (40 priedas).

21 lentelė

UAB „Gerintė“ turto pelningumo rodiklių pokyčiai 2009-2013 m., proc. punktais

Rodiklis	2008 m. - 2009 m.	2009 m. – 2010 m.	2010 m. – 2011 m.	2011 m. – 2012 m.	2012 m. – 2013 m.	2008 m. – 2013 m.
Turto pelningumas	+38,6	-28,9	+2,1	+3,8	+6,0	+21,6
Ilgalaikio turto pelningumas	+45,9	-34,4	+3,0	+5,7	+9,8	+30,0
Trumpalaikio turto pelningumas	+244,0	-184,3	+2,0	+6,1	+6,7	+74,5

Šaltinis: sudaryta autorės.

Turto pelningumas augo tiek dėl ilgalaikio turto, tiek ir dėl trumpalaikio turto pelningumo augimo. Per 2009-2013 metus ilgalaikio turto pelningumas išauga 30 proc. punkto ir 2013 metais vienam ilgalaikio turto litui tenka apie 33 centus grynojo pelno. Trumpalaikio turto pelningumas išauga net 75 proc. punkto ir 2013 metais vienam trumpalaikio turto litui tenka 88 centai grynojo pelno.

Galima teigti, kad po investicinės plėtros UAB „Gerintė“ turto pelningumo rodiklis išauga ir turi didėjimo tendenciją, tačiau vertinamas gerai tik nuo 2012 metų kai siekia 17,9 proc.

Kapitalo pelningumo rodikliai (39 priedas). UAB „Gerintė“ kapitalo pelningumo rodikliai 2009-2013 m. pateikti 22 lentelėje, o jų pokyčiai 23 lentelėje.

22 lentelė

UAB „Gerintė“ kapitalo pelningumo rodikliai 2009-2013 m.

Rodiklis	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Nuosavo kapitalo pelningumas, proc.	78,1	19,2	19,0	22,6	32,1
Akcinio kapitalo pelningumas, proc.	2067	535	558	622	731
Pastovaus kapitalo pelningumas, proc.	48,1	14,2	17,1	22,6	32,1

Šaltinis: sudaryta autorės.

UAB „Gerintė“ kapitalo pelningumo rodikliai po investicinės plėtros padidėja. Rodikliai ženkliai išauga 2009 metais ir tai lemia, dėl turto pardavimo pajamų padidėjus grynasis pelnas. Sekančiais metais kapitalo pelningumo rodikliai sumažėja, tačiau nuo 2011 metų jie kasmet auga, išskyrus nuosavo kapitalo pelningumą, kuris 2011 metais sumažėja tik 0,2 proc. punkto.

23 lentelė

UAB „Gerintė“ kapitalo pelningumo rodiklių pokyčiai 2009-2013 m., proc. punktais

Rodiklis	2008 m. - 2009 m.	2009 m. – 2010 m.	2010 m. – 2011 m.	2011 m. – 2012 m.	2012 m. – 2013 m.	2008 m. – 2013 m.
Nuosavo kapitalo pelningumas	+64,3	-58,9	-0,2	+3,6	+9,5	+18,3
Akcinio kapitalo pelningumas	+1975,1	-1532	+23	+64	+109	+639,1
Pastovaus kapitalo pelningumas	+45,3	-33,9	+2,9	+5,5	+9,4	+29,3

Šaltinis: sudaryta autorės.

UAB „Gerintė“ 2009-2013 metais akcinio kapitalo pelningumo lygis yra labai aukštas, t.y. kiekvienas akcininkų investuotas litas uždirba apie 5,35-7,31 litus pelno, neatsižvelgiant į 2009 metų rodiklį, kuomet kiekvienas akcininkų investuotas litas uždirba net 21 litus pelno. Po investicijų įgyvendinimo per penkerius metus šis rodiklis padidėja net 639,1 proc. punkto.

Nuosavo kapitalo pelningumas per 2009-2013 metus išauga 18,3 proc. punkto. Dėl nuosavo kapitalo vertės padidėjimo nuosavo kapitalo pelningumas sumažėja 9,8 proc. punkto, o dėl grynojo pelno dydžio padidėjimo rodiklis padidėja net 28,1 proc. punkto (41 priedas). Veiksnių įtaka 2009-2013 m. nuosavo kapitalo pelningumui taikant Du Ponto modelį pateikta 24 lentelėje.

UAB „Gerintė“ nuosavo kapitalo pelningumą 2009-2013 m. lemiantys veiksniai

Rodiklis	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Grynasis pardavimų pelningumas, proc.	33,8	9,6	9,9	10,7	11,5
Turto apyvartumas, kartai	1,2	1,3	1,4	1,7	2,1
Kapitalo struktūra	1,9	1,6	1,4	1,3	1,3
Nuosavo kapitalo pelningumas, proc.	78,1	19,2	19,0	22,6	32,1

Šaltinis: sudaryta autorės.

Kaip matyti iš 24 lentelėje pateiktų rodiklių dydžių, nuosavo kapitalo pelningumo didėjimui turėjo įtakos didėjantis grynasis pardavimų pelningumas ir turto apyvartumas bei mažėjantis kapitalo struktūros koeficientas.

UAB „Gerintė“ nuosavo kapitalo pelningumas iki 2012 metų vertinamas patenkinamai (neįvertinant 2009 metų), 2012 metais vertinamas gerai, o 2013 metais – vertinamas labai gerai. Taigi, nuo 2012 metų įmonės vadovai veikloje efektyviai naudoja investuotą kapitalą.

Pastovaus kapitalo pelningumas po investicinės veiklos išauga ir nuo 2011 kasmet auga vis didesniu tempu. 2009-2013 metais pastovaus kapitalo pelningumas padidėja 29,3 proc. punktais ir 2013 m. siekia 32,1 %. Veiksniai lemiantys rodiklio padidėjimą: dėl padidėjusio grynojo pelno rodiklis padidėja 19,2 proc. punkto, dėl padidėjusio nuosavo kapitalo rodiklis sumažėja 7,2 proc. punkto, dėl ilgalaikių įsipareigojimų sumažėjimo, t.y. planuojama, kad įmonė 2013 metais ilgalaikių įsipareigojimų neturės, rodiklis padidėja 17,3 proc. punkto (41 priedas).

Galima teigti, kad po investicinės plėtros UAB „Gerintė“ kapitalo pelningumai rodikliai išauga ir turi didėjimo tendenciją. Nevertinant 2009 m. rodiklių, kurie aukšti dėl ilgalaikio turto pardavimo išaugusio grynojo pelno. Tačiau nuosavo kapitalo pelningumas vertinamas gerai tik nuo 2012 metų, kai pradeda augti grynasis pelnas. Akcinio bei pastovaus kapitalo pelningumas prognozuojamais metais aukštas.

Sąnaudų lygio rodikliai (42 priedas). UAB „Gerintė“ 2009-2013 m sąnaudų lygio rodikliai ir jų pokyčiai pateikti 25 ir 26 lentelėse.

UAB „Gerintė“ pardavimo savikainos lygio rodiklis 2009 metais sumažėja net 5,4 proc. punkto. Įdiegus naujus įrengimus, gamybai vykdyti reikalingas mažesnis darbininkų skaičius, efektyviau naudojamos medžiagos, o tai leidžia sumažinti pagamintos produkcijos savikainą. 2010 metais įmonės pardavimo savikainos lygis padidėja 1,3 proc. punkto, nes mažinamas pardavimo antkainis ir padidėja

gaminio savikaina dėl sumažėjusios gamybos apimtys. Taigi, 2009-2013 metais vienam pardavimo pajamų litui tenka 73-74 centai pagrindinių išlaidų.

25 lentelė

UAB „Gerintė“ sąnaudų lygio rodikliai 2009-2013 m.

Rodiklis	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Pardavimo savikainos lygis, proc.	72,6	73,9	74,2	74,1	74,5
Veiklos sąnaudos vienam pardavimo pajamų litui, proc.	11,9	13,0	12,8	12,5	11,0

Šaltinis: sudaryta autorės.

Veiklos sąnaudos vienam pardavimo litui pirmais investicijų įgyvendinimo metais sumažėja net 5,7 proc. punkto. Šį pasikeitimą lemia 20,3 % sumažėjusios veiklos sąnaudos dėl maisto prekių prekybos veiklos nutraukimo ir administracijos darbuotojų skaičiaus sumažinimo. 2010 metais gamybos bei pardavimo apimtys sumažėja didesniu tempu (8,7 %), nei įmonės veiklos sąnaudos (0,9 %), tai turi įtakos rodiklio padidėjimui 1,1 proc. punkto. Nuo 2011 metų, priešingai didesniu tempu augant pardavimo apimtims, nei auga veiklos sąnaudos, veiklos sąnaudos vienam pardavimo pajamų litui mažėja. Prognozuojamu laikotarpiu veiklos sąnaudos vienam pardavimo pajamų litui vertinamos gerai.

26 lentelė

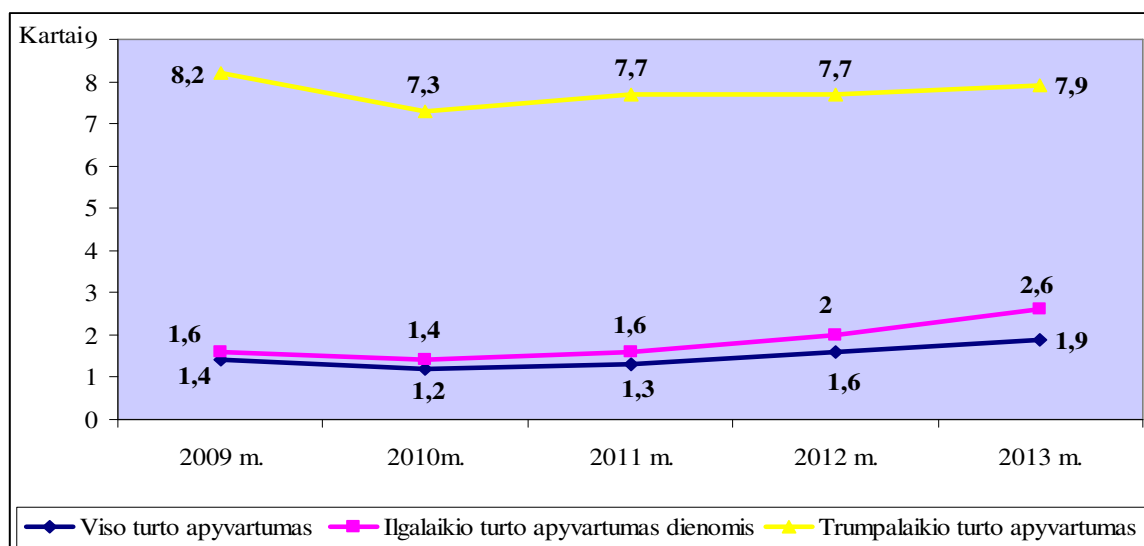
UAB „Gerintė“ sąnaudų lygio rodiklių pokyčiai 2009-2013 m., proc. punktais

Rodiklis	2008 m. - 2009 m.	2009 m. – 2010 m.	2010 m. – 2011 m.	2011 m. – 2012 m.	2012 m. – 2013 m.	2008 m. – 2013 m.
Pardavimo savikainos lygis	-5,4	+1,3	+0,3	-0,1	+0,4	-3,5
Veiklos sąnaudos vienam pardavimo pajamų litui	-5,7	+1,1	-0,2	-0,3	-1,5	-6,6

Šaltinis: sudaryta autorės.

Taigi, po investicinės plėtos UAB „Gerintė“ pardavimų savikainos lygio rodiklis sumažėja net 5,4 proc. punkto ir siekia 72,6 proc. ir išlieka stabilus (svyruoja < 5 proc.). Gamyboje naudojami nauji įrengimai leidžia sumažinti pagamintos produkcijos savikainą: gamybai vykdyti reikalingas mažesnis darbininkų skaičius, efektyviau naudojamos medžiagos. Po investicinės plėtos ženkliai sumažėja veiklos sąnaudos vienam pardavimo pajamų litui dėl maisto prekių prekybos veiklos nutraukimo ir administracijos darbuotojų skaičiaus sumažinimo.

Turto apyvartumo rodikliai (43 priedas). UAB „Gerintė“ 2009-2013 m turto apyvartumo rodikliai pateikti 10 paveiksle, o jų pokyčiai pateikti 27 lentelėje.

11 pav. UAB „Gerintė“ turto apyvartumo rodikliai 2009-2013 m.

Šaltinis: sudaryta autorės.

UAB „Gerintė“ turto apyvartumas po investicinės plėtros pagreitėja ir turi greitėjimo tendenciją, išskyrus 2010 metais, kai dėl didelio grynojo pelno apyvartumo rodikliai sumažėja. Nuo 2011 metų, augant pardavimo apimtims, o vidutinei turto (ilgalaikio ir trumpalaikio) vertei mažėjant, turto apyvartumas kasmet greitėja. Didžiausias viso turto apyvartumas planuojamas 2013 metais, kai rodiklis siekia 1,9, o viena apyvarta trunka 192,1 dienas. Per 2009-2013 metus viso turto apyvartumas padidėja 0,8 kartais per metus, o viena apyvarta sutrumpėja 139,7 dienomis: dėl sumažėjusios vidutinės turto vertės turto apyvartumas paspartėjo 0,5 kartais, o dėl padidėjusios pardavimo apimties turto apyvartumas paspartėjo 0,3 kartais (44 priedas).

27 lentelė

UAB „Gerintė“ turto apyvartumo rodiklių pokyčiai 2009-2013 m.

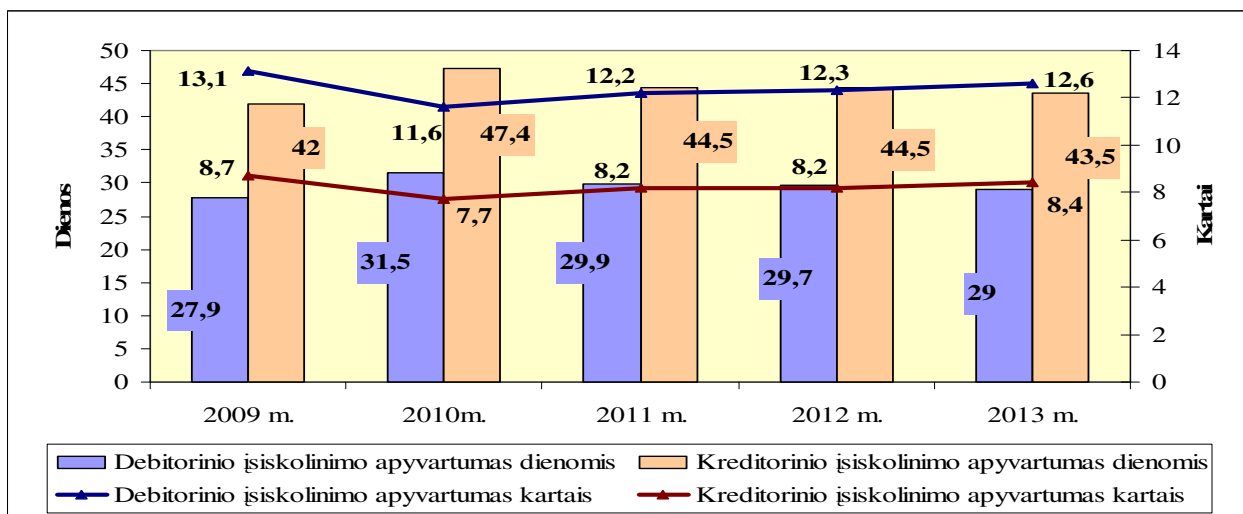
Rodiklis	2008 m. - 2009 m.	2009 m. - 2010 m.	2010 m. - 2011 m.	2011 m. - 2012 m.	2012 m. - 2013 m.	2008 m. - 2013 m.
Viso turto apyvartumas, kartai	+0,3	-0,2	+0,1	+0,3	+0,3	+0,8
Ilgalaikio turto apyvartumas, kartai	+0,1	-0,2	+0,2	+0,4	+0,6	+1,1
Trumpalaikio turto apyvartumas, kartai	+3,7	-0,9	+0,4	0	+0,2	+3,4

Šaltinis: sudaryta autorės.

Aukščiausias ilgalaikio turto apyvartumas yra 2013 metais, kai rodiklis siekia 2,6, o vienos apyvarta trunka 142 dienas. Per 2009-2013 metus ilgalaikio turto apyvartumas paspartėja 1,1 karto, o viena apyvarta sutrumpėja 20 dienų. Dėl sumažėjusios vidutinės ilgalaikio turto vertės turto apyvartumas paspartėjo 0,6 karto per metus, o dėl padidėjusios pardavimų apimties turto apyvartumas paspartėjo 0,5 apyvarta per metus (44 priedas). Ilgalaikio turto vertė per penkerius metus sumažėja dėl ilgalaikio turto nusidėvėjimo. Ilgalaikio turto apyvartumas po investicinės plėtros vertinamas gerai.

Per 2009-2013 metus trumpalaikio turto apyvartumas paspartėja 3,4 kartais, o viena apyvarta sutrumpėja 34,9 dienomis: dėl sumažėjusios vidutinės trumpalaikio turto vertės trumpalaikio turto apyvartumas paspartėja 2 kartais, o dėl pardavimo apimties padidėjimo turto apyvartumas paspartėjo 1,4 kartais (44 priedas). Trumpalaikio turto vidutinė vertė prognozuojamais metais sumažėja, nes sumažėja atsargos dėl maisto prekių prekybos veiklos nutraukimo.

UAB „Gerintė“ 2009-2013 m debitorinio ir kreditorinio išiskolinimo apyvartumo rodikliai pateikti 12 paveiksle, o jų pokyčiai pateikti 28 lentelėje.

12 pav. UAB „Gerintė“ debitorinio ir kreditorinio išiskolinimo apyvartumo rodikliai 2009-2013 m.

Šaltinis: sudaryta autorės.

UAB „Gerintė“ debitorinio ir kreditorinio išiskolinimų apyvartumas po investicinę plėtros pirmaisiais metais paspartėja: debitorinio išiskolinimo - 2 kartais ir vienos apyvartos trukmė sumažėja 5 dienomis bei kreditorinio išiskolinimo – 2,5 kartais ir vienos apyvartos trukmė sutrumpėja net 17 dienų. 2010 metais, mažėjant gamybos apimtims dėl prognozuojamo vartojimo lygio kritimo, ilgėja ir debitorinio bei kreditorinio išiskolinimų apmokėjimo trukmės. Sulėtėjus 3,6 dienomis pirkėjų išiskolinimų apmokėjimo laikui, įmonės atsiskaitymas su tiekėjais sulėtėja 5,5 dienomis, t.y.

kreditorinio įsiskolinimo apyvartumas sulėtėja didesniu tempu. Nuo 2011 metų didėjant gamybos apimtims kasmet spartėja ir įsiskolinimų apyvartumai.

28 lentelė

**UAB „Gerintė“ debitorinio ir kreditorinio įsiskolinimo apyvartumo
rodiklių pokyčiai 2009-2013 m.**

Rodiklis	2008 m. - 2009 m.	2009 m. - 2010 m.	2010 m. - 2011 m.	2011 m. - 2012 m.	2012 m. - 2013 m.	2008 m. - 2013 m.
Debitorinio įsiskolinimo apyvartumas, kartai	+2,0	-1,5	+0,6	+0,1	+0,3	+1,5
Debitorinio įsiskolinimo apyvartumas, dienos	-5,0	+3,6	-1,6	-0,2	-0,7	-3,9
Kreditorinio įsiskolinimo apyvartumas, kartai	+2,5	-1,0	+0,5	0	+0,2	+2,2
Kreditorinio įsiskolinimo apyvartumas, dienos	-16,9	+5,4	-2,9	0	-1,0	-15,4

Šaltinis: sudaryta autorės.

2009-2013 metus įmonės debitorinio įsiskolinimo apyvartumas paspartėja 1,5 kartais, o vienos apyvartos trukmė sutrumpėja 3,9 dienomis. Prognozuojamais metais įmonės pirkėjai atsiskaito per vieną mėnesį, tai rodo įmonės gautinų sumų surinkimo efektyvumą. UAB „Gerintė“ kreditorinio įsiskolinimo apyvartumas per 2009-2013 metus paspartėja 2,2 kartais ir vienos apyvartos trukmė sutrumpėja 15,4 dienomis. Per penkerius metus debitorinio ir kreditorinio įsiskolinimo apyvartumai kinta ta pačia kryptimi, tačiau su tiekėjais atsiskaitymo laikas ilgesnis. Taigi, 2009-2013 metais, didėjant įmonės pardavimo apimtims, spartėja įsiskolinimų apyvartumai. Įmonės debitorinio įsiskolinimo rodiklis 2009-2013 metais vertinamas gerai.

UAB „Gerintė“ kapitalo apytakos ciklo ir apyvartinio kapitalo apyvartumo rodikliai ir jų pokyčiai 2009-2013 m. pateikti 29 ir 30 lentelėse.

29 lentelė

**UAB „Gerintė“ kapitalo apytakos ciklo ir apyvartinio kapitalo
apyvartumo rodikliai 2009-2013 m.**

Rodiklis	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Kapitalo apytakos ciklas, dienos	6,0	6,3	6,4	6,1	5,7
Apyvartinio kapitalo apyvartumas, kartai	136,8	121,4	127,7	129,0	132,8
Apyvartinio kapitalo apyvartumas, dienos	2,7	3	2,9	2,8	2,7

Šaltinis: sudaryta autorės.

UAB „Gerintė“ kapitalo apytakos ciklo trukmė per 2009-2013 metus sutrumpėja 28,1 dienomis, nes pirkėjų įsiskolinimo bei atsargų apyvartumo trukmė sutrumpėja didesniu tempu: atitinkamai 3,9 ir 39,2 dienomis, nei sutrumpėja įsiskolinimo tiekėjams trukmė - 15,5 dienomis. Sutrumpėjus kapitalo apytakos ciklui, įmonei reikia mažiau savo lėšų veiklos ciklui finansuoti.

30 lentelė

UAB „Gerintė“ kapitalo apytakos ciklo ir apyvartinio kapitalo apyvartumo rodiklių pokyčiai 2009-2013 m.

Rodiklis	2008 m. - 2009 m.	2009 m. – 2010 m.	2010 m. – 2011 m.	2011 m. – 2012 m.	2012 m. – 2013 m.	2008 m. – 2013 m.
Kapitalo apytakos ciklas, dienos	-27,8	+0,3	+0,1	-0,3	-0,4	-28,1
Apyvartinio kapitalo apyvartumas, kartai	+120,3	-15,4	+6,3	+1,3	+3,8	+116,3
Apyvartinio kapitalo apyvartumas, dienos	-19,4	+0,3	-0,1	-0,1	-0,1	-19,4

Šaltinis: sudaryta autorės.

UAB „Gerintė“ apyvartinio kapitalo apyvartumas per 2009-2013 metus paspartėja 116,3 apyvartomis, o vienos apyvartos trukmė sutrumpėja 19,4 dienomis. Šį pasikeitimą lemia: dėl vidutinės apyvartinio kapitalo apimtys sumažėjimo 134,5 tūkst. Lt, apyvartinio kapitalo apyvartumas paspartėja net 92,9 kartais, dėl pardavimų apimtys padidėjimo 557,7 tūkst. Lt, apyvartinio kapitalo apyvartumas paspartėja 23,4 kartais (44 priedas). Vidutinė apyvartinio kapitalo apimtis per penkerius metus sumažėja 85 %, tai lemia greitesniu tempu mažėjanti vidutinė trumpalaikio turto vertė, nei mažėja vidutinis kreditorinis įsiskolinimas: trumpalaikis turtas sumažėja 31,5 %, kreditorinis įsiskolinimas – 10,6 %.

Taigi, po investicinės plėtros UAB „Gerintė“ turto apyvartumo rodikliai išauga ir turi didėjimo tendenciją, išskyrus 2010 metais. Viso turto apyvartumo spartėjimui turi įtakos dėl nusidėvėjimo mažėjanti turto vertė ir augančios pardavimo pajamos. Ilgalaikis turtas pardavimo procesui garantuoti naudojamas labai efektyviai, o viso turto apyvartumas vertinamas gerai.

Ilgalaikio materialiojo turto naudojimo efektyvumo rodikliai (45 priedas). UAB „Gerintė“ 2009-2013 metų ilgalaikio materialiojo turto naudojimo efektyvumo rodikliai pateikti 31 lentelėje.

UAB „Gerintė“ ilgalaikio materialiojo turto grąža po investicinės plėtros turi didėjimo tendenciją dėl didėjančios gamybos apimtys ir dėl nusidėvėjimo mažėjančios vidutinės ilgalaikio turto vertės, išskyrus 2010 metais, kai gamybos apimtys sumažėja, o vidutinė ilgalaikio turto vertė padidėja. 2009

metais vienam ilgalaikio turto litui tenka 1,2 litai pagamintos produkcijos. 2010 metais sumažėjus gamybos apimtis neženkliai sumažėja ir rodiklis, tačiau nuo 2011 metų augant gamybos apimtims, o ilgalaikio materialiojo turto vertei mažėjant dėl nusidėvėjimo ilgalaikio materialiojo turto grąžos rodiklis auga ir 2013 metais vienam ilgalaikio turto litui tenka 1,9 lito pagamintos produkcijos.

31 lentelė

UAB „Gerintė“ ilgalaikio materialiojo turto naudojimo efektyvumo rodikliai 2009-2013 m.

Rodiklis	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Ilgalaikio materialiojo turto grąža	1,2	1,0	1,2	1,5	1,9
Techninis darbo aprūpinimas, Lt/1 darbininkui	63496	47593	31690	15787	1605
Įmonės ploto naudojimo efektyvumas, Lt/m ²	1110	1031	1050	1082	1181

Šaltinis: sudaryta autorės.

UAB „Gerintė“ techninio aprūpinimo rodiklis 2009-2013 metais turi mažėjimo tendenciją. Aukščiausias rodiklis yra 2009 metais, kai įsigijami nauji gamybiniai įrengimai ir sumažinamas darbininkų skaičius nuo 18 iki 11. 2009 metai vienam darbininkui tenka 63496 litai aktyviojo ilgalaikio materialiojo turto. Nuo 2010 metų, mažėjant aktyviojo ilgalaikio materialiojo turto vertei dėl įrengimų nusidėvėjimo, techninio darbo aprūpinimo rodiklis kasmet mažėja ir 2013 metais vienam darbininkui tenka tik 1605 litai aktyviojo ilgalaikio materialiojo turto.

32 lentelė

UAB „Gerintė“ ilgalaikio materialiojo turto naudojimo efektyvumo pokyčiai 2009-2013 m.

Rodiklis	2008 m. - 2009 m.	2009 m. - 2010 m.	2010 m. - 2011 m.	2011 m. - 2012 m.	2012 m. - 2013 m.	2008 m. - 2013 m.
Ilgalaikio materialiojo turto grąža	+0,1	-0,2	+0,2	+0,3	+0,4	+0,8
Techninis darbo aprūpinimas, Lt/1 darbininkui	+57910	-15903	-15903	-15903	-14182	-3981
Įmonės ploto naudojimo efektyvumas, Lt/m ²	+210	-79	+19	+32	+99	+281

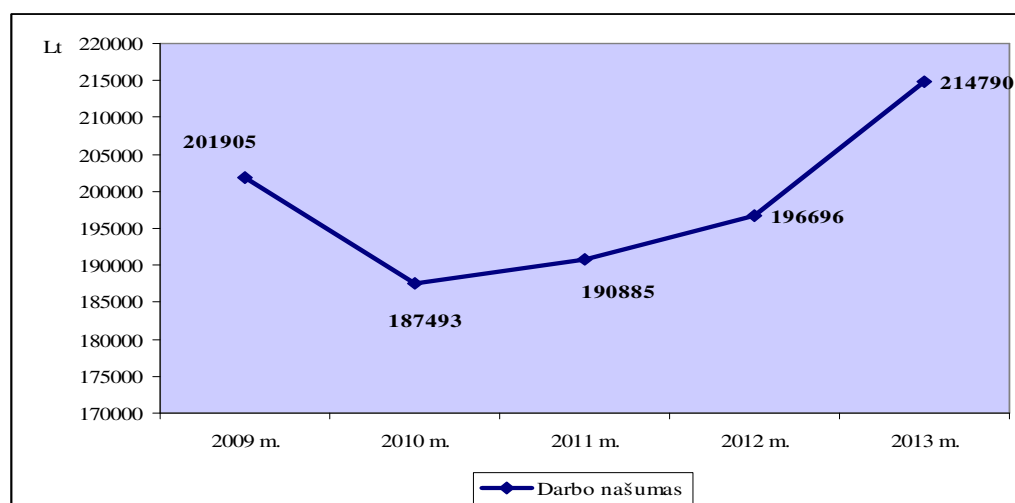
Šaltinis: sudaryta autorės.

Įmonės ploto naudojimo efektyvumas 2009-2013 metais turi tendenciją didėti dėl didėjančios pagamintos produkcijos vertės, didėjant gaminamos produkcijos apimtims, išskyrus 2010 metais, kai gamybos apimtys sumažėja. Efektyviausiai įmonės plotas naudojamas 2013 metais, kai vienam

kvadratinio metro plotui tenka 1181 litai pagamintos produkcijos. Tai lemia per penkerius metus 16 % išaugusi pagamintos produkcijos vertė.

Darbo našumas (45 priedas). UAB „Gerintė“ darbo našumas 2009-2013 metais pateiktas 13 paveiksle.

UAB „Gerintė“ darbo našumas 2009 metais lyginant su 2008 metais išaugo 101900 litais ir siekia 201905 litus. Darbo našumo padidėjimui įtakos turėjo įmonės investicinė plėtra. Gaminamos Pagamintos produkcijos vertė 2009 metais padidėjo 17,2 %, o gamyboje dirbančių dabininkų skaičius sumažėjo iki 11.

13 pav. UAB „Gerintė“ darbo našumas 2009-2013 metais.

Šaltinis: sudaryta autorės.

2010 metais mažėjant gamybos apimtis mažėja ir darbo našumas, tai rodo, kad darbo laikas ir įrengimai įmonėje išnaudojami neproduktyviai. Tik nuo 2011 metų didėjant gamybos apimtims ir atitinkamai augant pagamintos produkcijos vertei, o darbininkų skaičiui nedidėjant, planuojamas darbo našumo augimas. Nauji įrengimai prognozuojamais metais dėl vartojimo lygio mažėjimo nėra naudojami pilnu pajėgumu, todėl gerėjant ekonominei situacijai ir augant vartojimo lygiui, įmonė turi galybę didinti darbo našumą, keliant darbuotojų kvalifikaciją ir geriau panaudojant darbo laiką ir įrengimus.

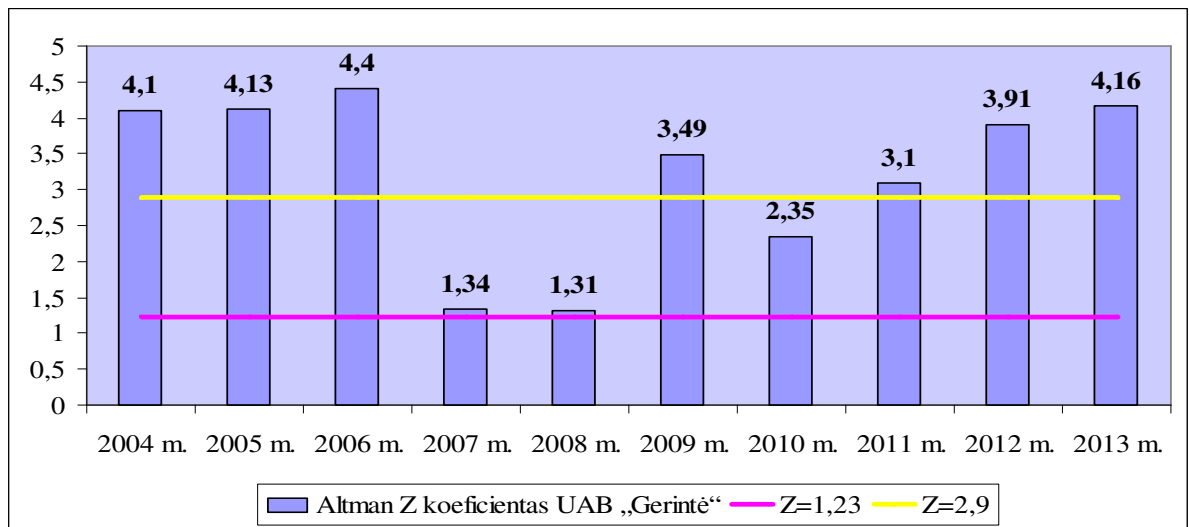
Taigi, po investicinės plėtros UAB „Gerintė“, augant gamybos apimtims, didėja darbo našumas, ilgalaikio materialiojo turto grąža bei įmonės ploto naudojimo efektyvumas. Dėl ilgalaikio turto nusidėvėjimo mažėja techninio darbo aprūpinimo rodiklis.

3.4 Bankroto tikimybės įvertinimas

Įmonės bankroto tikimybės įvertinimui taikysime Altman modelį, skirtą įmonėms, kurių akcijos nekotiruojamos vertybinių popierių biržoje. UAB „Gerintė“ bankroto tikimybės apskaičiavimas pagal Altman modelį pateiktas 46 priede, o skaičiavimų rezultatai pavaizduoti 14 paveiksle.

UAB „Gerintė“ bankroto tikimybė pagal E. Altman modelį įmanoma 2007, 2008 ir 2010 metais, kai apskaičiuota Z reikšmė patenka į intervalą 1,23-2,9. Įmonės bankroto tikimybė 2007, 2008 metais padidėjo, dėl mažo turto apyvartumo ir turto pelningumo bei sumažėjusios apyvartinio kapitalo dalies visame turte.

2010 metais bankrotas galimas dėl mažo turto pelningumo, kuris siekia tik 12 % bei mažo apyvartinio kapitalo dalies visame turte. 2010 metais UAB „Gerintė“ bankroto tikimybė pagal Altman modelį labai maža ir nuo 2011 metų kreditingumo koeficientas Z kasmet auga. Tai lemia auganti apyvartinio kapitalo dalis visame turte, spartėjantis turto apyvartumas, didėjantis turto pelningumas bei didėjantis įmonės mokumo lygis. Pastovaus mokumo koeficiento augimą lemia, mažėjantys išsipareigojimai ir didėjantis nuosavas kapitalas. Nuo 2012 metų planuojama, kad įmonė neturės ilgalaikių išsipareigojimų.

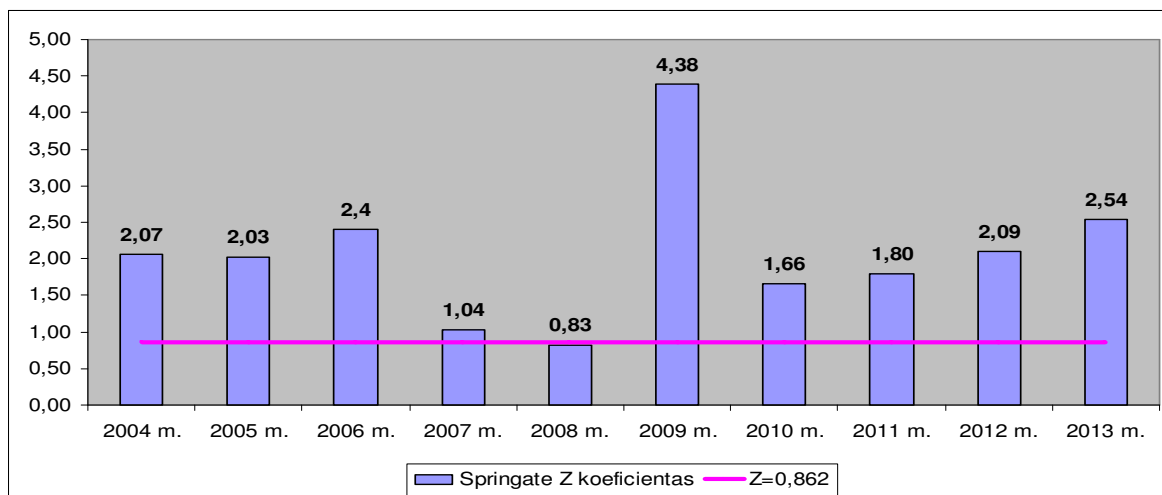
14 pav. UAB „Gerintė“ Z kreditingumo indeksas pagal Altman modelį 2004-2013 m.

Šaltinis: sudaryta autorės.

UAB „Gerintė“ bankroto tikimybę nustatysime ir taikant Springate modelį. Koeficiento Z pagal Springate modelį apskaičiavimai pateikti 37 priede, o skaičiavimų rezultatai pateikti paveiksle.

UAB „Gerintė“ bankroto tikimybė pagal Springate modelį tikėtina 2008 metais, kai Z kreditingumo koeficientas siekia 0,83, t.y mažesnis nei 0,862. Pagal šį modelį apskaičiuotus rodiklius matyti, kad tai lėmė sumažėjęs turto pelningumas, sumažėjusi apyvartinio kapitalo dalis visame turte bei sumažėjusi pelno, neatskaičius mokesčius ir palūkanas, dalis tenkanti trumpalaikiams įsipareigojimams.

Atlikus bankroto tikimybės įvertinimą 2004-2013 metais pagal E. Altmano ir Sprigate modelius, galima teigti, kad įmoės bankrotas tikėtinas buvo 2008 metais. Tai lėmė labai mažas turto pelningumas, maža apyvartinio kapitalo dalis visame turte bei sumažėjusi pelno, neatskaičius mokesčius ir palūkanas, dalis tenkanti trumpalaikiams įsipareigojimams. Įmonės bankrotas tikėtinas ir 2010 metais. Bankrotą gali lemti mažas turto grynas pelningumas bei maža apyvartinio kapitalo dalis visame turte. Nuo 2011 metų UAB „Gerintė“ bankroto tikimybė maža

15 pav. UAB „Gerintė“ Z kreditingumo koeficientas pagal Springate modelį 2004-2013 m.

Šaltinis: sudaryta autorės.

Taigi, įmonės bankroto pagal E. Altmano ir Sprigate modelius galimas buvo 2008 metais. Tai būtų lėmę labai mažas turto pelningumas, maža apyvartinio kapitalo dalis visame turte bei sumažėjusi pelno, neatskaičius mokesčius ir palūkanas, dalis tenkanti trumpalaikiams įsipareigojimams. Įmonės bankrotas tikėtinas ir 2010 metais. Bankrotą gali lemti mažas turto grynas pelningumas bei maža apyvartinio kapitalo dalis visame turte. Nuo 2011 metų UAB „Gerintė“ bankroto tikimybė maža.

IŠVADOS IR REKOMENDACIJOS

Išnagrinėjus Lietuvos ir užsienio autorių mokslinę literatūrą, atlikus UAB „Gerintė“ ekonominio efektyvumo analizę ir investicinės plėtros įvertinimą, galima pateikti tokias išvadas:

- Ekonominis efektyvumas yra geresnių rezultatų pasiekimas mažesnėmis sąnaudomis ir rodo gamybinių jėgų rezultatyvumą įmonės veikloje. Įmonių veiklos ekonominis efektyvumas vertinamas finansiniais bei nefinansiniais rodikliais: turto apyvartumo, pelningumo, sąnaudų lygio rodikliais, ilgalaikio materialiojo turto bei darbo jėgos naudojimo efektyvumo rodikliais, investicijų efektyvumo vertinimo rodikliais.

- Plėtra yra kiekvienos įmonės, siekiančios išlikti konkurencinga pasirinktoje verslo srityje, būtina sąlyga, o investicijų įgyvendinimas yra bene svariausia sąlyga sprendžiant praktiškai visus strateginius ir didžiąją dalį einamųjų įmonės plėtros ir efektyvios jos veiklos užtikrinimo uždavinių.

- UAB „Gerintė“ 2004-2008 metais, kad ir neženkliai, bet plėtojo savo veiklą. Tai rodo apie tris kartus išaugę pardavimai. Įmonės veikla buvo pelninga, nors grynasis pelnas buvo neženklus ir siekė nuo 5 iki 126 tūkst. litų. 2008 metais šalies ekonomikos nuosmukis turėjo įtakos įmonės rezultatams, tai rodo 12,1 proc. sumažėjusios pardavimo apimtys bei 63,7 proc. sumažėjęs grynasis pelnas. Ženkliam grynojo pelno sumažėjimui 2008 metais turėjo įtakos mokamos palūkanos už ilgalaikį kreditą.

- UAB „Gerintė“ 2004-2008 m. pardavimų procesas buvo pakankamai pelningas (19,3-22 proc.) ir turėjo didėjimo tendenciją, kurią lėmė netolygus pardavimų ir parduotų prekių savikainos kitimas. Įmonės gamybinės veiklos bendrasis pelningumas 2006-2007 metais buvo 1,13-3,06 proc. punkto aukštesnis už vidutinį šakos šio rodiklio lygį. Tačiau įmonės vadovai netinkamai kontroliavo veiklos sąnaudas ir tai lėmė žemą įmonės veiklos pelningumą, kuris gerai vertinamas tik 2007 metais, kai siekė 7,6 proc. Didelės veiklos sąnaudos dėl didelio administracijos darbuotojų skaičiaus bei mokamos banko palūkanos lėmė žemą įmonės grynąjį pardavimų pelningumą (0,6-4,3 proc.), kuris vertinamas nepatenkinamai.

- UAB „Gerintė“ 2004-2008 metais turtas buvo naudojamas neefektyviai, nes turto pelningumas siekė tik 2,3-4,9 proc. Tai rodo, kad vadovai netinkamai jį valdė ir kontroliavo. 2004-2008 metais turto pelningumas sumažėjo 0,4 proc. punkto ir siekė tik 2,3 procentų. Tai lėmė 10,4 karto padidėjusi turto vertė. Didžiausią įtaką turto vertės padidėjimui turėjo 2007 metais už 1,6 mln. litų įsigyti gamybiniai pastatai.

- UAB „Gerintė“ 2004-2008 metais vadovai neefektyviai naudojo investuotą kapitalą, išskyrus 2007 metais kai rodiklis siekė 44 proc. Nuosavo kapitalo pelningumas nors ir padidėjo 2008 metais lyginant su 2004 metais 9,6 proc. punkto, tačiau išliko žemas ir vertinamas patenkinamai. Tam turėjo įtakos žemas įmonės grynasis pardavimų pelningumas bei sulėtėjęs turto apyvartumas. 2005-2007 metais pastovus kapitalas buvo efektyviai naudojamas įmonės plėtrai, nes banko palūkanos buvo mažesnės nei pastovaus kapitalo pelningumas. Tačiau 2008 metais, 63,7 proc. sumažėjus grynajam pelnui, rodiklis ženkliai sumažėjo ir siekė tik 2,8 proc. ir tais metais vertinamas nepatenkinamai.

- UAB „Gerintė“ vadovai 2004-2008 metais gerai kontroliavo pagrindines išlaidas, tai rodo mažėjantis pardavimo savikainos lygio rodiklis, kuris sumažėjo 2,7 proc. punkto ir siekė 78 proc. Tačiau įmonėje nevykdoma veiklos išlaidų mažinimo politika, nes veiklos sąnaudų vienam pardavimo litui rodiklis išliko aukštas ir 2008 metais siekė 17,6 procentus. Aukštą rodiklį lėmė didelės veiklos sąnaudos dėl didėjančio administracijos darbuotojų skaičiaus ir darbo užmokesčio augimo.

- UAB „Gerintė“ 2004-2008 m. turto naudojimo pardavimo procesui efektyvumas mažėjo dėl turto vertės didėjimo. Turto apyvartumas 2008 metais siekė 1,1 kartus ir vertinamas patenkinamai. Gamybinės veiklos ilgalaikio turto apyvartumas sulėtėjo iki 2,7 apyvartų per metus, tačiau rodiklio reikšmė vertinama gerai ir tik 2007 metais rodiklis neženkliai buvo mažesnis už vidutinį šakos ilgalaikio turto apyvartumo rodiklį. Tai rodo, kad įmonė efektyviai naudoja ilgalaikį turtą pardavimo pajamoms sukurti.

- UAB „Gerintė“ 2004-2008 metais ilgalaikio materialiojo turto grąža sumažėjo 5,2, o įmonės ploto naudojimo efektyvumas sumažėjo 129 litais vienam kvadratiniam metrui. Tai lėmė 2007 metais įsigyti nauji pastatai. Aktyvioji ilgalaikio materialiojo turto dalis tenkanti vienam darbininkui nuo 2004 iki 2007 metų mažėjo dėl darbuotojų skaičiaus augimo ir dėl įrengimų nusidėvėjimo. 2008 metais įmonės techninis darbo aprūpinimas išaugo, įsigijus naujas stakles. Darbo našumas 2008 metais sumažėjo lyginant su 2004 metais dėl išaugusio darbininkų skaičiaus ir sumažėjusios pagamintos produkcijos vertė dėl mažėjančio vartojimo lygio.

- UAB „Gerintė“ 2004-2008 m. galimybė padidinti savo turtą iš vidinių finansavimo šaltinių didėjo ir 2007 m. turėjo galimybę padidinti turtą iš vidinių finansavimo šaltinių 259,7 %. Tačiau įmonės vadovai pernelyg greitai vykdė įmonės plėtrą didindami ilgalaikio turto vertę, neatsižvelgdami į įsiskolinimų dydį.

- UAB „Gerintė“ 2009 metais planuojamos investicijos pelningos ir patrauklios. Investicijos atsipirks trečiaisiais metais. Investicijų grynoji dabartinė vertė sukuria nemažą grynąją vertę. Investicinio projekto vidinė grąžos norma 38,5 %. Iš investuoto 1 lito, įmonė gaus 1,8 lito pelno.

- Po investicinės plėtros UAB „Gerintė“ pelnas turi didėjimo tendenciją. Grynasis pardavimų pelningumas 2009-2013 padidėja 9,7 proc. punkto ir tai lemia padidėjęs grynasis pelnas. Tačiau rodiklis vertinamas gerai tik nuo 2012 metų, kai siekia 10,7 proc. Bendrasis pardavimų pelningumas padidėja 3,5 proc. punkto ir 2013 metais siekia 25,5 proc. 2009-2013 metais ženkliai išauga veiklos pelningumas ir siekia 12,9-15,5 proc. Rodiklio padidėjimui turi įtakos išaugęs veiklos pelnas.

- Po investicinės plėtros UAB „Gerintė“ turto pelningumo rodiklis išauga ir turi didėjimo tendenciją, tačiau vertinamas gerai tik nuo 2012 metų kai siekia 17,9 procentų. 2009 m. turto pelningumo rodikliai aukšti dėl ilgalaikio turto pardavimo išaugusio grynojo pelno.

- Po investicinės plėtros UAB „Gerintė“ kapitalo pelningumai rodikliai išauga ir turi didėjimo tendenciją. Nevertinant 2009 m. rodiklių, kurie aukšti dėl ilgalaikio turto pardavimo išaugusio grynojo pelno. Tačiau nuosavo kapitalo pelningumas vertinamas gerai tik nuo 2012 metų, kai pradeda augti grynasis pelnas. Akcinio bei pastovaus kapitalo pelningumai prognozuojamais metais aukšti.

- Po investicinės plėtros UAB „Gerintė“ pardavimų savikainos lygio rodiklis sumažėja net 5,4 proc. punkto ir siekia 72,6 proc. ir išlieka stabilus (svyruoja < 5 proc.). Gamyboje naudojami nauji įrengimai leidžia sumažinti pagamintos produkcijos savikainą: gamybai vykdyti reikalingas mažesnis darbininkų skaičius, efektyviau naudojamos medžiagos. Po investicinės plėtros ženkliai sumažėja veiklos sąnaudos vienam pardavimo pajamų litui dėl maisto prekių prekybos veiklos nutraukimo bei administracijos darbuotojų skaičiaus sumažinimo ir 2013 metais siekia 11 procentų.

- Po investicinės plėtros UAB „Gerintė“ turto apyvartumo rodikliai išauga ir turi didėjimo tendenciją, išskyrus 2010 metais. Viso turto apyvartumo spartėjimui turi įtakos dėl nusidėvėjimo mažėjanti turto vertė ir augančios pardavimo pajamos. Ilgalaikis turtas pardavimo procesui garantuoti naudojamas labai efektyviai, o viso turto apyvartumas vertinamas gerai.

- Po investicinės plėtros UAB „Gerintė“, augant gamybos apimtims, didėja darbo našumas, ilgalaikio materialiojo turto grąža bei įmonės ploto naudojimo efektyvumas. Dėl ilgalaikio turto nusidėvėjimo mažėja techninio darbo aprūpinimo rodiklis.

- UAB „Gerintė“ bankroto pagal E. Altmano ir G. Sprigate modelius galimas buvo 2008 metais. Tai būtų lėmę labai mažas turto pelningumas, maža apyvartinio kapitalo dalis visame turte bei sumažėjusi pelno, neatskaičius mokesčius ir palūkanas, dalis tenkanti trumpalaikiams įsipareigojimams. Įmonės bankrotas tikėtinas ir 2010 metais. Bankrotą gali lemti mažas turto grynasis pelningumas bei maža apyvartinio kapitalo dalis visame turte. Nuo 2011 metų UAB „Gerintė“ bankroto tikimybė maža.

Atlikus retrospektyvinį ir perspektyvinį įmonės ekonominio efektyvumo įvertinimą ir plėtros perspektyvos analizę, rekomenduojama:

- Dažniau nei kartą per metus vertinti įmonės veiklos rezultatus bei analizuoti pagrindinius veiklos procesus, jų įtaką efektyvumui, numatyti galimas rizikas bei parengti planus, kaip jas valdyti, kadangi šalyje ekonominė situacija blogėja, o numatyti tikslias prognozes labai sunku.
- Įgyvendinti planuojamą investicinės plėtros projektą, nes investuotos lėšos atsipirktų per pakankamai trumpą laikotarpį, išaugtų įmonės gaunamas pelnas. Susidarius palankiai ekonominiai situacijai stengtis efektyviai išnaudoti mašinų ir įrengimų darbo laiką ir našumą.
- Įmonė didindama turto vertę turi gerinti jo panaudojimą. Nenaudojamas gamyboje patalpas išnuomoti ir gauti kitos veiklos pajamas. Didinant ilgalaikio turto vertę atsižvelgti į ilgalaikius įsipareigojimus.
- Trumpinti atsiskaitymo su tiekėjais laiką, nes įmonė gali prarasti tiekėjų pasitikėjimą.
- Kadangi įmonės bankrotas įmanomas prognozuojamu laikotarpiu, įmonė turi imtis saugumo priemonių jam išvengti didindama turto apyvartumą, apyvartinio kapitalo dalį visame turte.

PAGRINDINIŲ SĄVOKŲ ANALIZĖ

Šios sąvokos pateikiamos remiantis šaltiniais: Pass, C., Lowes, B., Davies, L. (1997). *Ekonomikos terminų žodynas*. Vilnius: Baltijos biznis; Vainienė, R. (2005). *Ekonomikos terminų žodynas*. Vilnius: Tyto Alba.

A

Akcinis kapitalas – akcininkų nuosavybės dalis, suformuota išleidžiant akcijas.

Apyvarta – bendrosios įmonės įplaukos už parduotas prekes ir paslaugas per tam tikrą laikotarpį.

Apyvartinis kapitalas - finansiniai ištekliai, reikalingi vienam gamybos ciklui įvykti, visiškai sunaudojami to ciklo metu.

Atsargos – įmonės turtas, skirtas sklandžiam nepertraukiamam gamybos procesui užtikrinti; neparduotos prekės laikomos įmonėje ir parodomos įmonės balanse.

B

Balansas – įmonės finansinė ataskaita, kurioje parodomas įmonės turtas, įsipareigojimai ir kapitalas tam tikru laiko momentu.

Bankrotas – padėtis, kai įmonė negali įvykdyti savo įsipareigojimų, o jos skolų daugiau už turimą turtą ar įstatymo nustatytą jo dalį.

Bendrasis pelnas – skirtumas tarp pardavimo pajamų ir savikainos.

D

Debitorinis įsiskolinimas – suma, kurią įmonė turi gauti už suteiktas paslaugas arba parduotas prekes iš savo debitorių.

Debitorius – skolingas asmuo.

Dinaminė eilutė – chronologinių skaičių seka.

Diskonto norma – 1) nuolaidos, su kuria perkami skolos vertybiniai popieriai, dydis išreikštas procentais; 2) palūkanų norma, už kurią centrinis bankas skolina lėšų komerciniams bankams; 3) palūkanų norma, taikoma apibūdinti ateities pinigų srautų dabartinę vertę.

Diskontuotoji vertė – dabartinė tam tikro turto vertė, adekvati būsiančiai ateityje.

Dividendai – akcinės bendrovės pelno d(gali būti ir ankstesnių laikotarpių sukaupto pelno) dalis, išmokama akcininkams proporcingai jų turimoms akcijoms.

G

Gamyba – gamybos išteklių (darbo, kapitalo, gamtos išteklių ir kt.) naudojimas prekėms ir paslaugoms sukurti.

I

Ilgalaikis turtas – turtas, kurio vertė į naująjį produktą perkeliama dalimis ir jis nesunaudojamas per vieną gamybos ciklą.

Infliacija – piniginio vieneto perkamosios galios kritimas ir bendrojo kainų lygio didėjimas.

Investicija – bet koks turto įsigijimas tikintis grąžos.

Įsipareigojimas – skola ar kitokia prievolė, atsirandanti dėl atliktų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, už kuriuos ūkio subjektas privalės ateityje atsiskaityti turtu.

K

Kaina – prekės ar paslaugos piniginis įvertinimas.

Kainų indeksas – prekių ir paslaugų kainų pokytis per tam tikrą laikotarpį.

Konkurencija – padėtis rinkoje, kai nė vienas iš rinkos dalyvių negali taikyti monopolinės kainos dėl to, kad rinkoje veikia keli pirkėjai ar pardavėjai arba, kai, esant laisvam įėjimui į rinką, egzistuoja reali galimybė rasti tokiam pirkėjui ar pardavėjui.

Kreditorinis įsiskolinimas – suma, kurią įmonė turi sumokėti per nustatytą laikotarpį savo kreditoriams.

Kreditorius – juridinis ar fizinis asmuo, suteikęs paskolą arba prekių ir paslaugų, už kurias jam dar nesumokėta, turintis teisę reikalauti įvykdyti prievolę.

P

Prognozavimas – ateities reiškinių ir rodiklių dydžių numatymo būdas.

R

Reinvestavimas – 1) įmonės uždirbto pelno, nepaskirstytų lėšų panaudojimas įmonės veiklai plėtoti; 2) akcininkų gautų dividendų panaudojimas naujoms akcijoms pirkti.

Rinka – ekonominių mainų sistema, suvedanti pirkėjus ir pardavėjus.

S

Sąnaudos – prekių gamybos, paslaugų teikimo metu sunaudotų ekonominių išteklių vertinė išraiška.

Savikaina – prekės pagaminimo ar paslaugos suteikimo sąnaudos.

U

Uždara akcinė bendrovė – akcinė bendrovė, kurios akcijos nekotiruojamos biržoje.

V

Verslas – pelno siekianti veikla

Verslininkas – 1) ekonomikos teorijoje – asmuo, sujungiantis kapitalą, darbą ir kitus ekonominius išteklius tam tikrai pelno siekiančiai veiklai vykdyti; 2) verslo įmonės savininkas, akcijų savininkas.

LITERATŪRA

1. Aleknavičienė, V. Ilgalaikių investicijų finansavimo šaltiniai ir jų kainos nustatymas. *Inžinerinė ekonomika*, 2000 Nr. 5 (20).
2. Andrijauskienė, A. (2004). *Įmonių ekonomika*. Vilnius.
3. Anndan R., Baghai, M., Coley, S., White, D. (1999). *Seven Paths to Growth. Management Review*, November, 39-45.
4. *Antikrizinis įmonės valdymas*. (2005). UAB „Julijonas“. Vilnius.
5. Ardavičiūtė, A., Maceina, A. (2007). – Naujų technologijų diegimas baldų pramonės įmonėse. *Mechanika, medžiagų inžinerija, pramonės inžinerija ir vadyba: 10-osios Lietuvos jaunųjų mokslininkų konferencijos „Mokslas-Lietuvos ateitis“, straipsnių rinkinys* [Vilnius, 2007 m. balandžio 19-20 d.]. Vilnius, p.158-165.
6. Bagdonas, E. (2008). *Verslo pradmenys*. Kaunas: Technologija.
7. Boguslauskas, V., Jagelavičius, G. (2002). *Įmonės veiklos finansinis vertinimas*. Kaunas: Technologija.
8. Bazley, J. D., Nikolaj, L. A., Grove, H. D. (1988). *Financial Accounting: Concepts and Uses*. Boston.
9. Bhaskar Jyoti Das. (2000). *Vadybinė ekonomika*. Kaunas: Technologija.
10. Buckiūnienė, O. (2005). *Ūkio subjektų finansai*. Vilnius: Vilniaus kolegija.
11. Buškevičiūtė, E., Mačerinskienė, I. (2004). *Finansų analizė*. Kaunas: Technologija.
12. Cibuskienė, D., Butkus, M. (2007). *Investicijų ekonomika: realiosios investicijos*. Šiauliai: Šiaulių universitetas.
13. Cyril Pat Obi. (1998). *Verslo finansų pagrindai*. Kaunas: Technologija.
14. Dauderis, H. (1993). *Finansų apskaita*. Vertimas į lietuvių kalbą. Pasaulio lietuvių kultūros, mokslo ir švietimo centras.
15. Dzikevičius, A. Finansinės investicijos. [žiūrėta 2008-11-19]. Prieiga per internetą <http://finansai.tripod.com/ri.htm>.
16. Gaidienė, Z. (1998). *Finansų valdymas*. Vilnius.
17. Gronskas, V. (2005). *Ekonominė analizė*. Kaunas: Technologija.
18. Gupta, P. (2004). *Six sigma business scorecard: ensuring performance for profit*. New York.
19. *Įmonių finansinės būklės vertinimo rodikliai 2000-2003*. (2004). Vilnius: VŠĮ „Statistikos tyrimai“.
20. Jakutis, A., Petraškevičius, V., Stepanovo, A. (2000). *Ekonomikos teorijos pagrindai: vadovėlis aukštųjų mokyklų studentams*. Kaunas: Mažoji poligrafija.

21. Jewell, Bruce R. (2002). *Integruotos verslo studijos*. Vilnius: The Baltic Press.
22. Juozaitienė, L. (2000). *Įmonės finansai. Analizė ir valdymas*. Šiauliai: ŠU leidykla.
23. Juozaitienė, L. (2007). *Įmonės finansai: analizė ir valdymas*. Šiauliai: VŠĮ Šiaulių universitetas.
24. Kancerevyčius, G. (2004). *Finansai ir investicijos*. Kaunas: Smaltija.
25. Kvedaraitė, V. (1996). *Firmos finansinė analizė*. Vilnius: Lietuvos informacijos institutas.
26. Lazauskas, J. (2005). *Įmonių ūkinės ir komercinės veiklos ekonominė analizė*. Vilnius: Technika.
27. Lydeka, Z., Drilingas, B. (2002). *Firmos ekonomikos pagrindai*. Vilnius
28. Lukoševičius, K., Martinkus, B., Piktys, R. (2005). *Verslo ekonomika*. Kaunas: Technologija.
29. Mackevičius, J. (2007). *Įmonių veiklos analizė*. Vilnius: TEV.
30. Mackevičius, J., Poškaitė, D. (1998). *Finansinė analizė*. Vilnius: Katalikų pasaulis.
31. Mackevičius, J., Poškaitė, D., Molienė, O. (2008). Bendrojo pardavimo pelningumo kompleksinės analizės metodika. *Ekonomika*, 81, p. 74-89.
32. Mackevičius, J., Rakštelienė, A. (2005). Altman modelių taikymas Lietuvos įmonių bankrotui prognozuoti. *Pinigų studijos*, 1, p. 24-42.
33. Martišius, S. A. (2003). *Statistinės analizės teorija ir metodai*. Vilnius: Vilniaus universitetas.
34. Norvaišienė, R. (2006). *Įmonės investicijų valdymas*. Kaunas: Technologija.
35. Pabedinskaitė, A. (2005). *Kiekybiniai sprendimų metodai*. Vilnius: Technika.
36. Palmer, F. E.. (1983). *Financial Ratio Analysis*. New York: AICPA.
37. Rodiklių duomenų bazė [Internete]. Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės [žiūrėta 2009-03-09]. Prieiga per internetą: < <http://db1.stat.gov.lt/statbank/selectout/print.asp?pxfile=D:/statbank/Temp/200939174>>.
38. Rutkauskas, A. V., Damašienė, V. (2002). *Finansų valdymas*. Šiauliai: Šiaulių universitetas.
39. Stravinskas, J. (2000). *Augantis verslas ir jo plėtros galimybės Lietuvoje. Daktaro disertacija*. Socialiniai mokslai, ekonomika. Vilnius: VGTU.
40. Sūdžius, V. (1997). *Įmonių komercija: principai ir praktika*. Vilnius: Pačiolio leidykla.
41. Šlekienė, D., Klimavičienė, I. (2002). *Įmonės veiklos finansinis vertinimas*. Kaunas: Technologija.
42. Vainienė, R. (2005). *Ekonomikos terminų žodynas*. Vilnius: Tyto Alba.
43. *Verslo apskaitos standartai*. (2004). Vilnius: Mūsų saulužė.
44. Zakarevičius, P. (2003). *Pokyčiai organizacijose: priežastys, valdymas, pasekmės*. Kaunas: Vytauto Didžiojo universitetas.
45. Žutautienė, J. (2007). *Verslo ekonomika*. Klaipėda: Klaipėdos universitetas.
46. Žvinklys, J., Vabalas, E. (2006). *Įmonės ekonomika*. Vilnius: Vilniaus vadybos aukštoji mokykla.
47. *Tarptautiniai apskaitos standartai 2002*. Vilnius: Lietuvos Respublikos apskaitos institutas, 2002.

48. Tvarionavičienė, M (2001). Įmonių bankroto proceso ekonominio efektyvumo didinimo kryptys. *Ekonomika*, 54, p.51-64.
49. White, I. G., Sondhi, C.A., Fried, D. (1995). *The Analysis and Use of Financial Statements*. New York
50. Wonnacott, P., Wonnacott, R. (1997). *Mikroekonomika*. Kaunas: Poligrafija ir informatika.
51. Бланк, И. А. (2002). *Инвестиционный менеджментю*. Киев
52. Бернстайн. Л.А. (2002). *Анализ финансовой отчетностию*. Москва: Финансы и статистика.
53. Синки, Д. Ф. (1994). *Управление финансами в коммерческих банках*. Москва.
54. Ковалева, А. М., Лапуста, М. Г., Скамай, Л. Г. (2001). *Финансы фирмы*. Москва: ИРФРА-М.

PRIEDAI

UAB „Gerintė“ balansas 2004-2008 m., Lt

Eil. Nr.	Straipsniai	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.
A	Ilgalaikis turtas	81548	75586	133875	1761253	1642603
I.	NEMATERIALUS TURTAS				4524	2524
II.	MATERIALUS TURTAS	81548	75586	133875	1756729	1640079
III.	ILGALAIKIS FINANSINIS TURTAS					
B.	Trumpalaikis turtas	110136	235557	307397	822759	343343
I.	ATSARGOS IR NEBAIGTOS VYKDYTI SUTARTYS	58151	100369	120333	550724	112460
II.	PER VIENERIUS METUS GAUTINOS SUMOS	43542	127742	144966	254798	215788
III.	KITAS TRUMPALAIKIS TURTAS	385			1514	1514
IV.	PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI	8058	7446	42098	15723	13581
	TURTAS IŠ VISO	191684	311143	441272	2584012	1985946
	NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
C.	NUOSAVAS KAPITALAS	121765	129878	160924	287397	333334
I.	KAPITALAS	50000	50000	50000	50000	50000
II.	PERKAINOJIMO REZERVAS (REZULTATAI)					
III.	REZERVAI	66596	71765	79878	110924	237397
IV.	NEPASKIRSTASIS PELNAS (NUOSTOLIS)	5169	8113	31046	126473	45937
D.	DOTACIJOS, SUBSIDIJOS					
E.	MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	69919	181265	280348	2296615	1652612
I.	PO VIENERIŲ METŲ MOKĖTINOS SUMOS IR ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI			73926	1769866	1330000
II.	PER VIENERIUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	69919	181265	206422	526749	322612
	NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO	191684	311143	441272	2584012	1985946

UAB „Gerintė“ pelno (nuostolio) ataskaita 2004-2008 m., Lt

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Straipsniai</i>	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008 m.
I.	PARDAVIMAI	815746	1340705	1949723	2972031	2611757
II.	PARDAVIMO SAVIKAINA	658498	1066666	1534391	2330116	2037066
III.	BENDRAS PELNAS (NUOSTOLIAI)	157248	274039	415332	641915	574691
IV.	VEIKLOS SAŃAUDOS	151168	264496	378812	415970	458498
V.	TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	6080	9543	36520	225945	116193
VI.	KITA VEIKLA					30000
VII.	FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA	1	2	4	-77153	-92150
VIII.	ĮPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	6081	9545	36524	148792	54043
IX.	PAGAUTĖ					
X.	NETEKIMAI					
XI.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	6081	9545	36524	148792	54043
XII.	PELNO MOKESTIS	912	1432	5478	22319	8106
XIII.	GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	5169	8113	31046	126473	45937

UAB „Gerintė“ horizontali balanso analizė 2004-2008 m., Lt

Eil. Nr.	Straipsniai	2004 m.	2005 m.	Pasikeitimas 2004 m. palyginus 2005 m. (+,-)		2006 m.	Pasikeitimas 2005 m. palyginus 2006 m. (+,-)	
		Lt	Lt	Lt	proc.	Lt	Lt	proc.
A	Ilgalaikis turtas	81548	75586	-5962	-7,3	133875	+58289	+77,1
I.	NEMATERIALUS TURTAS							
II.	MATERIALUS TURTAS	81548	75586	-5962	-7,3	133875	+58289	+77,1
III.	ILGALAIKIS FINANSINIS TURTAS							
B.	Trumpalaikis turtas	110136	235557	+125421	+113,9	307397	+71840	+30,5
I.	ATSARGOS IR NEBAIGTOS VYKDYTI SUTARTYS	58151	100369	+42218	+72,6	120333	+19964	+19,9
II.	PER VIENERIUS METUS GAUTINOS SUMOS	43542	127742	+84200	+193,4	144966	+17224	+13,5
III.	KITAS TRUMPALAIKIS TURTAS	385		-385	-100			
IV.	PINIGAI IR PINIGŲ EKIVALENTAI	8058	7446	-612	-7,6	42098	+34652	+465,4
	TURTAS IŠ VISO	191684	311143	+119459	+62,3	441272	+130129	+41,8
	NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI							
C.	NUOSAVAS KAPITALAS	121765	129878	+8113	+6,7	160924	+31046	+23,9
I.	KAPITALAS	50000	50000	0	0	50000	0	0
II.	PERKAINOJIMO REZERVAS (REZULTATAI)							
III.	REZERVAI	66596	71765	+5169	+7,8	79878	+8113	+11,3
IV.	NEPASKIRSTASIS PELNAS (NUOSTOLIS)	5169	8113	+2944	+57	31046	+22933	+282,7
D.	DOTACIJOS, SUBSIDIJOS							
E.	MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	69919	181265	+111346	+159,2	280348	+99083	+54,7
I.	PO VIENERIŲ METŲ MOKĖTINOS SUMOS IR ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI					73926	+73926	
II.	PER VIENERIUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	69919	181265	+111346	+159,2	206422	+25157	+13,9
	NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO	191684	311143	+119459	+62,3	441272	+130129	+41,8

3 priedo tęsinys

UAB „Gerintė“ horizontali balanso analizė 2004-2008 m., Lt

Eil. Nr.	Straipsniai	2007 m.	Pasikeitimas 2006 m. palyginus 2007 m. (+,-)		2008 m.	Pasikeitimas 2007 m. palyginus 2008 m. (+,-)		Pasikeitimas 2004 m. palyginus 2008 m. (+,-)	
		Lt	Lt	proc.	Lt	Lt	proc.	Lt	proc.
A	Ilgalaikis turtas	1761253	+1627378	+1215,6	1642603	-118650	-6,7	+1561055	+1914,3
I.	NEMATERIALUS TURTAS	4524	+4524		2524	-2000	-44,2	+2524	
II.	MATERIALUS TURTAS	1756729	+1622854	+1212,2	1640079	-116650	-6,6	+1558531	+1911,2
III.	ILGALAIKIS FINANSINIS TURTAS								
B.	Trumpalaikis turtas	822759	+515362	+167,7	343343	-479416	-58,3	+233207	+211,7
I.	ATSARGOS IR NEBAIGTOS VYKDYTI SUTARTYS	550724	+430391	+357,7	112460	-438264	-79,6	+54309	+93,4
II.	PER VIENERIUS METUS GAUTINOS SUMOS	254798	+109832	+75,8	215788	-39010	-15,3	+172246	+395,6
III.	KITAS TRUMPALAIKIS TURTAS	1514	+1514		1514			+1129	+293,2
IV.	PINIGAI IR PINIGŲ EKIVALENTAI	15723	-26375	-62,7	13581	-2142	-13,6	+5523	+68,5
	TURTAS IŠ VISO	2584012	+2142740	+485,6	1985946	-598066	-23,1	+1794262	+936,1
	NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI								
C.	NUOSAVAS KAPITALAS	287397	+126473	+78,6	333334	+45937	+16	+211569	+173,8
I.	KAPITALAS	50000	0	0	50000	0	0	0	0
II.	PERKAINOJIMO REZERVAS (REZULTATAI)								
III.	REZERVAI	110924	+31046	+38,9	237397	+126473	+114	+170801	+256,5
IV.	NEPASKIRSTASIS PELNAS (NUOSTOLIS)	126473	+95427	+307,4	45937	-80536	-63,7	+40768	+788,7
D.	DOTACIJOS, SUBSIDIJOS								
E.	MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	2296615	+2016267	+719,2	1652612	-644003	-28	+1582693	+2263,6
I.	PO VIENERIŲ METŲ MOKĖTINOS SUMOS IR ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	1769866	+1695940	+2294,1	1330000	-439866	-24,9	+1330000	
II.	PER VIENERIUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	526749	+320327	+155,2	322612	-204137	-38,8	+252693	+361,4
	NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGIJIMŲ IŠ VISO	2584012	+2142740	+485,6	1985946	-598066	-23,1	+1794262	+936,1

UAB „Gerintė“ vertikali balanso analizė 2004-2008 m.

Eil. Nr.	Straipsniai	2004 m.		2005 m.		Procentinis pasikeitimas 2004-2005	2006 m.		Procentinis pasikeitimas 2005-2006
		Lt	proc.	Lt	proc.		Lt	proc.	
A	<i>Ilgalaikis turtas</i>	81548	42,5	75586	24,3	-18,2	133875	30,3	+6
I.	NEMATERIALUS TURTAS								
II.	MATERIALUS TURTAS	81548	42,5	75586	24,3	-18,2	133875	30,3	+6
III.	ILGALAIKIS FINANSINIS TURTAS								
B.	<i>Trumpalaikis turtas</i>	110136	57,5	235557	75,7	+18,2	307397	69,7	-6
I.	ATSARGOS IR NEBAIGTOS VYKDYTI SUTARTYS	58151	30,3	100369	32,3	+1,9	120333	27,3	-5
II.	PER VIENERIUS METUS GAUTINOS SUMOS	43542	22,7	127742	41,1	+18,3	144966	32,9	-8,2
III.	KITAS TRUMPALAIKIS TURTAS	385	0,2			-0,2			
IV.	PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI	8058	4,2	7446	2,4	-1,8	42098	9,5	+7,1
	TURTAS IŠ VISO	191684	100	311143	100		441272	100	
	NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI								
C.	NUOSAVAS KAPITALAS	121765	63,5	129878	41,7	-21,8	160924	36,5	-5,3
I.	KAPITALAS	50000	26,1	50000	16,1	-10	50000	11,3	-4,7
II.	PERKAINOJIMO REZERVAS (REZULTATAI)								
III.	REZERVAI	66596	34,7	71765	23,1	-11,7	79878	18,1	-5
IV.	NEPASKIRSTASIS PELNAS (NUOSTOLIS)	5169	2,7	8113	2,6	-0,1	31046	7	+4,4
D.	DOTACIJOS, SUBSIDIJOS								
E.	MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	69919	36,5	181265	58,3	+21,8	280348	63,5	+5,3
I.	PO VIENERIŲ METŲ MOKĖTINOS SUMOS IR ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI						73926	16,8	+16,8
II.	PER VIENERIUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	69919	36,5	181265	58,3	+21,8	206422	46,8	-11,5
	NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO	191684	100	311143	100		441272	100	

UAB „Gerintė“ vertikali balanso analizė, 2004-2008 m.

Eil. Nr.	Straipsniai	2007 m.		Procentinis pasikeitimas 2006-2007	2008 m.		Procentinis pasikeitimas 2007-2008	Procentinis pasikeitimas 2004-2008
		Lt	proc.		Lt	proc.		
A	<i>Ilgalaikis turtas</i>	1761253	68,2	+37,8	1642603	82,7	+14,5	+40,2
I.	NEMATERIALUS TURTAS	4524	0,2	+0,2	2524	0,1	-0,1	-0,1
II.	MATERIALUS TURTAS	1756729	68,0	+37,6	1640079	82,6	+14,6	+40,1
III.	ILGALAIKIS FINANSINIS TURTAS							
B.	<i>Trumpalaikis turtas</i>	822759	31,8	-37,8	343343	17,3	-14,6	-40,2
I.	ATSARGOS IR NEBAIGTOS VYKDYTI SUTARTYS	550724	21,3	-6,0	112460	5,7	-15,6	-24,7
II.	PER VIENERIUS METUS GAUTINOS SUMOS	254798	9,9	-23,0	215788	10,9	+1,0	-11,8
III.	KITAS TRUMPALAIKIS TURTAS	1514	0,1	+0,1	1514	0,1		-0,2
IV.	PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI	15723	0,6	-8,9	13581	0,7	0,1	-3,5
	TURTAS IŠ VISO	2584012	100		1985946	100		
	NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI							
C.	NUOSAVAS KAPITALAS	287397	11,1	-25,3	333334	16,8	+5,7	-46,7
I.	KAPITALAS	50000	1,9	-9,4	50000	2,5	+0,6	-23,6
II.	PERKAINOJIMO REZERVAS (REZULTATAI)							
III.	REZERVAI	110924	4,3	-13,8	237397	12,0	+7,7	-22,8
IV.	NEPASKIRSTASIS PELNAS (NUOSTOLIS)	126473	4,9	-2,1	45937	2,3	-2,6	-0,4
D.	DOTACIJOS, SUBSIDIJOS							
E.	MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	2296615	88,9	+25,3	1652612	83,2	-5,7	46,7
I.	PO VIENERIŲ METŲ MOKĖTINOS SUMOS IR ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	1769866	68,5	+51,7	1330000	67,0	-1,5	+67,0
II.	PER VIENERIUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	526749	20,4	-26,4	322612	16,2	-4,1	-20,2
	NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO	2584012	100		1985946	100		

UAB „Gerintė“ horizontali pelno (nuostolių) ataskaitos analizė 2004-2008 m.

Eil. Nr.	Straipsniai	2004 m.	2005 m.	Pasikeitimas 2004 m. - 2005 m. (+,-)		2006 m.	Pasikeitimas 2005 m. - 2006 m. (+,-)	
		Lt	Lt	Lt	proc.	Lt	Lt	proc.
I.	PARDAVIMAI	815746	1340705	+524959	+64,0	1949723	+609018	+45,4
II.	PARDAVIMO SAVIKAINA	658498	1066666	+408168	+62,0	1534391	+467725	+43,8
III.	BENDRAS PELNAS (NUOSTOLIAI)	157248	274039	+116791	+74,3	415332	+141293	+51,6
IV.	VEIKLOS SAŃAUDOS	151168	264496	+113328	+75,0	378812	+114316	+43,2
V.	TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	6080	9543	+3463	+57,0	36520	+26977	+282,7
VI.	KITA VEIKLA							
VII.	FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA	1	2	+1	+100	4	+2	+100
VIII.	ĮPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	6081	9545	+3464	+57,0	36524	+26979	+282,7
IX.	PAGAUTĖ							
X.	NETEKIMAI							
XI.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	6081	9545	+3461	+57,0	36524	+26979	+282,7
XII.	PELNO MOKESTIS	912	1432	+520	+57,0	5478	+4046	+282,5
XIII.	GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	5169	8113	+2944	+57,0	31046	+22933	+282,7

UAB „Gerintė“ horizontali pelno (nuostolių) ataskaitos analizė 2004-2008 m.

Eil. Nr.	Straipsniai	2007 m.	Pasikeitimas 2006 m. - 2007 m. (+,-)		2008 m.	Pasikeitimas 2007 m. - 2008 m. (+,-)		Pasikeitimas 2008 m. - 2004 m. (+,-)	
		Lt	Lt	proc.	Lt	Lt	proc.	Lt	proc.
I.	PARDAVIMAI	2972031	+1022308	+52,4	2611757	-360274	-12,1	+1796011	+220,2
II.	PARDAVIMO SAVIKAINA	2330116	+795725	+51,9	2037066	-293050	-12,6	+1378568	+209,4
III.	BENDRAS PELNAS (NUOSTOLIAI)	641915	+226583	+54,6	574691	-67224	-10,5	+417443	+265,5
IV.	VEIKLOS SAŃAUDOS	415970	+37158	+9,8	458498	+42528	10,2	+307330	+203,3
V.	TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	225945	+189425	+518,7	116193	-109752	-48,6	+110113	+1811,1
VI.	KITA VEIKLA				30000	+30000		+30000	
VII.	FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA	-77153	-77157	-1928925	-92150	-14997	+19,0	-92151	-9215100
VIII.	ĮPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	148792	+112268	+307,4	54043	-94749	-63,7	+47962	+788,7
IX.	PAGAUTĖ								
X.	NETEKIMAI								
XI.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	148792	+112268	+307,4	54043	-94749	-63,7	+47962	+788,7
XII.	PELNO MOKESTIS	22319	+16841	+307,4	8106	-14213	-63,7	+7194	+788,9
XIII.	GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	126473	+95427	+307,4	45937	-80536	-63,7	+40768	+788,7

UAB „Gerintė“ vertikali pelno (nuostolių) ataskaitos analizė 2004-2008 m.

Eil. Nr.	Straipsniai	2004 m.		2005 m.		Procentinis pasikeitimas 2004-2005	2006 m.		Procentinis pasikeitimas 2005-2006
		Lt	%	Lt	%		Lt	%	
I.	PARDAVIMAI	815746	100	1340705	100,0		1949723	100,0	
II.	PARDAVIMO SAVIKAINA	658498	80,7	1066666	79,6	-1,1	1534391	78,7	-0,9
III.	BENDRAS PELNAS (NUOSTOLIAI)	157248	19,3	274039	20,4	+1,1	415332	21,3	+0,9
IV.	VEIKLOS SAŃAUDOS	151168	18,5	264496	19,7	+1,2	378812	19,4	-0,3
V.	TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	6080	0,7	9543	0,7	0	36520	1,9	+1,2
VI.	KITA VEIKLA								
VII.	FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA	1	0	2	0	0	4	0	
VIII.	ĮPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	6081	0,7	9545	0,7	0	36524	1,9	+1,2
IX.	PAGAUTĖ								
X.	NETEKIMAI								
XI.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	6081	0,7	9545	0,7	0	36524	1,9	+1,2
XII.	PELNO MOKESTIS	912	0,1	1432	0,1	0	5478	0,4	+0,3
XIII.	GRYNASIS PELNAS NUOSTOLIAI)	5169	0,6	8113	0,6	0	31046	1,6	+1,0

UAB „Gerintė“ vertikali pelno (nuostolių) ataskaitos analizė, 2004-2008 m.

Eil. Nr.	Straipsniai	2007 m.		Procentinis pasikeitimas 2006-2007	2008 m.		Procentinis pasikeitimas 2007-2008	Procentinis pasikeitimas 2004-2008
		Lt	%		Lt	%		
I.	PARDAVIMAI	2972031	100	0	2611757	100		
II.	PARDAVIMO SAVIKAINA	2330116	78,4	-0,3	2037066	78,0	-0,4	-2,7
III.	BENDRAS PELNAS (NUOSTOLIAI)	641915	21,6	+0,3	574691	22,0	+0,4	+2,7
IV.	VEIKLOS SAŃAUDOS	415970	14,0	-5,4	458498	17,6	+3,6	-0,9
V.	TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	225945	7,6	+5,7	116193	4,4	-3,2	+3,7
VI.	KITA VEIKLA				30000	1,2	+1,2	+1,2
VII.	FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA	-77153	-3	-2,6	-92150	-4	-1	-4
VIII.	ĮPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	148792	5,0	+3,1	54043	2,1	-2,9	+1,4
IX.	PAGAUTĖ							
X.	NETEKIMAI							
XI.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	148792	5,0	+3,1	54043	2,1	-2,9	+1,4
XII.	PELNO MOKESTIS	22319	1,0	+0,6	8106	0,4	-0,6	+0,3
XIII.	GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	126473	4,3	+2,7	45937	1,8	-2,5	+1,2

Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ pardavimo pajamoms 2004-2008 m. apskaičiavimas

Pardavimo pajamų ir pardavimo savikainos skaičiavimas

Produktai	Kiekis, vnt		Vieneto kaina, Lt		Vieneto savikaina, Lt		Pardavimo pajamos, Lt			Pardavimo savikaina, Lt		
	q ₀₄	q ₀₈	p ₀₄	p ₀₈	z ₀₄	z ₀₈	q ₀₄ p ₀₄	q ₀₈ p ₀₈	q ₀₈ p ₀₄	q ₀₄ z ₀₄	q ₀₈ z ₀₈	q ₀₈ z ₀₄
Miegamojo baldai	134	580	1915	2176	1557	1.700	256625	1262080	1110700	208638	986000	903060
Prieškambario baldai	279	630	547	659	445	515	152711	415296	344610	124155	324450	280350
Stalai	437	1155	353	379	287	296	154265	437606	407715	125419	341880	331485
Nestandartiniai baldai	18	72	3873	2659	3141	2.016	69713	194132	278856	56530	147767	226152
Σ	868	2437					633314	2309114	2141881	514742	1800097	1741047

Apskaičiuojami agregatiniai indeksai.

Dėl produktų fizinės apimties pasikeitimo:

$$I_q^L = \frac{\sum_{nuo1}^4 q_{08} p_{04}}{\sum_{nuo1}^4 q_{04} p_{04}} = \frac{2141881}{633314} = 3,382(338,2\%)$$

Pardavimo fizinė apimtis padidėjo 238 proc., esant pastovioms 2004 metų kainoms (indeksas pagal Laspeireso formulę).

Dėl kainų pasikeitimo:

$$I_p^P = \frac{\sum_{nuo1}^4 q_{08} p_{08}}{\sum_{nuo1}^4 q_{08} p_{04}} = \frac{2309114}{2141881} = 1,078(107,8\%)$$

Pardavimo kainos padidėjo 7,8 proc., esant pastoviam 2008 metų kiekiui (indeksas pagal Paašę).

$$I_{pq} = I_q^L \cdot I_p^P = 3,382 \cdot 1,078 = 3,646$$

Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ pardavimo pajamoms 2004-2008 m. apskaičiavimas

Nustatomas absoliutus pardavimo pajamų pokytis – bendras ir dėl atskirų veiksnių:

$$\Delta pq = \sum p_{08} q_{08} - \sum p_{04} q_{04} = 2309114 - 633314 = 1675800 \text{ Lt}$$

Iš to skaičiaus dėl:

Kainų kitimo:

$$\Delta pq_p = \sum p_{08} q_{08} - \sum p_{04} q_{08} = 2309114 - 2141881 = 167233$$

Pardavimo apimtys kitimo:

$$\Delta pq_q = \sum p_{04} q_{08} - \sum p_{04} q_{04} = 2141881 - 633314 = 1508567$$

Taigi:

$$\Delta pq = \Delta pq_p + \Delta pq_q = 167233 + 1508567 = 1675800 \text{ Lt}$$

8 priedas

UAB „Gerintė“ parduotos produkcijos vienetų skaičius, vidutinė vieneto savikaina, pardavimo kaina, pelnas ir bendrasis pardavimų pelningumas 2004-2008 m.

2004 m.

Produkcijos pavadinimas	Parduota vienetų per metus	Vidutinė vieneto savikaina, Lt	Pardavimo savikaina, Lt	Antkainis, %	Vidutinės vieneto pardavimo kaina, Lt	Pajamos per metus, Lt	Pelnas per metus, Lt	Bendrasis pardavimo pelningumas, proc.
Miegamojo baldai	134	1557	208.638	23	1915	256.625	47987	18,70
Prieškambario baldai	279	445	124.155	23	547	152.711	28556	18,70
Stalai	437	287	125.419	23	353	154.265	28846	18,70
Nestandartiniai baldai	18	3141	56530	23	3873	69713	13183	18,91
Iš viso:	868		514742			633314	118572	18,73

2005 m.

Produkcijos pavadinimas	Parduota vienetų per metus	Vidutinė vieneto savikaina, Lt	Pardavimo savikaina, Lt	Antkainis, %	Vidutinės vieneto pardavimo kaina, Lt	Pajamos per metus, Lt	Pelnas per metus, Lt	Bendrasis pardavimo pelningumas, proc.
Miegamojo baldai	298	1600	476.800	25	2000	596.000	119200	20,00
Prieškambario baldai	345	450	155.250	25	563	194.063	38813	20,00
Stalai	546	295	161.070	26	372	202.948	41878	20,63
Nestandartiniai baldai	25	2313	57821	27	2949	73714	15893	21,56
Iš viso:	1214		850941			1066725	215784	20,23

8 priedo tęsinys

UAB „Gerintė“ pagamintos produkcijos parduotas vienetų skaičius, vidutinė vieneto savikaina, pardavimo kaina, pelnas ir bendrasis pardavimų pelningumas 2004-2008 m.

2006 m.

Produkcijos pavadinimas	Parduota vienetų per metus	Vidutinė vieneto savikaina, Lt	Pardavimo savikaina, Lt	Antkainis, %	Vidutinės vieneto pardavimo kaina, Lt	Pajamos per metus, Lt	Pelnas per metus, Lt	Bendrasis pardavimo pelningumas, proc.
Miegamojo baldai	426	1623	691.398	27	2053	874.618	183220	20,95
Prieškambario baldai	493	468	230.724	27	594	293.019	62295	21,26
Stalai	781	293	228.833	27	372	290.618	61785	21,26
Nestandartiniai baldai	32	2544	81.421	29	3278	104.887	23466	22,37
Iš viso:	1732		1.232.376			1563143	330767	21,2

2007 m.

Produkcijos pavadinimas	Parduota vienetų per metus	Vidutinė vieneto savikaina, Lt	Pardavimo savikaina, Lt	Antkainis, %	Vidutinės vieneto pardavimo kaina, Lt	Pajamos per metus, Lt	Pelnas per metus, Lt	Bendrasis pardavimo pelningumas, proc.
Miegamojo baldai	690	1650	1.138.500	27	2096	1.445.895	307395	21,26
Prieškambario baldai	670	495	331.650	28	631	422.854	91204	21,57
Stalai	1350	295	398.250	28	376	507.769	109519	21,57
Nestandartiniai baldai	95	1363	129486	31	1792	170260	40774	23,95
Iš viso:	2805		1997886			2546777	548891	21,6

UAB „Gerintė“ pagamintos produkcijos parduotas vienetų skaičius, vidutinė vieneto savikaina, pardavimo kaina, pelnas ir bendrasis pardavimų pelningumas 2004-2008 m.

2008 m.

Produkcijos pavadinimas	Parduota vienetų per metus	Vidutinė vieneto savikaina, Lt	Pardavimo savikaina, Lt	Antkainis, %	Vidutinės vieneto pardavimo kaina, Lt	Pajamos per metus, Lt	Pelnas per metus, Lt	Bendrasis pardavimo pelningumas, proc.
Miegamojo baldai	580	1700	986.000	28	2176	1.262.080	276080	21,88
Prieškambario baldai	630	515	324.450	28	659	415.296	90846	21,88
Stalai	1155	296	341.880	28	379	437.606	95726	21,88
Nestandartiniai baldai	73	2024	147.767	31	2659	194.132	46365	23,88
Iš viso:	2438		1.800.097			2309114	509017	22,06

UAB „Gerintė“ pajamų ir sąnaudų suvestinė 2004-2008 m., Lt

Pajamos, sąnaudos	2004 m.	2005 m.	2006 m.	2007 m.	2008m.	Pokytis 2004-2008 m. proc.
Pajamos	815746	1340705	1949723	2972031	2611757	220,2
Pagamintos produkcijos pardavimo pajamos	633314	1066725	1563143	2546777	2309114	264,6
Maisto parduotuvės pajamos	182432	273980	386580	425254	302643	65,9
Gamybos ir pardavimo paslaugų sąnaudos:	658498	1066666	1534391	2330116	2037066	209,4
<i>Gamybos sąnaudos:</i>	<i>514742</i>	<i>851592</i>	<i>1230926</i>	<i>1997142</i>	<i>1800097</i>	<i>249,7</i>
Tiesiogiai priskiriamų gamybos darbininkų darbo užmokestis ir socialinio draudimo mokestis	94320	143052	220080	353646	424375	349,9
Įmokos į Garantinį fondą	144	218	336	540	648	350,0
Medžiagų, žaliavų sąnaudos	407591	691153	957426	1571675	1288269	216,1
Gamyboje dirbančio direktoriaus pavaduotojo gamybai darbo užmokestis ir socialinio draudimo mokestis			33012	39294	39294	100,0
Įmokos į Garantinį fondą			50	60	60	100,0
Gamybinių pastatų nusidėvėjimas	1020	1020	1020	1020		-100,0
Gamybinių įrengimų nusidėvėjimas	4942	4942	5684	13150	31133	530,0
Kitos gamybos sąnaudos (elektros, kt.)	6725	11207	13318	17757	16318	142,6
<i>Parduotuvės prekių įsigijimo sąnaudos</i>	<i>143756</i>	<i>215074</i>	<i>303465</i>	<i>332974</i>	<i>236969</i>	<i>64,8</i>
Bendras pelnas	157248	274039	415332	641915	574691	265,5
iš jų gamybinės veiklos	118572	215133	332217	549635	509017	329,3
Veiklos sąnaudos	151168	264496	378812	415970	458498	203,3
<i>Pardavimų:</i>	<i>49006</i>	<i>60802</i>	<i>82229</i>	<i>82493</i>	<i>81984</i>	<i>67,3</i>
Pardavėjų darbo užmokestis ir socialinio draudimo mokestis	23580	25152	40086	40086	42438	80,0
Įmokos į Garantinį fondą	36	38	61	61	65	80,6
Parduotuvės patalpų nuoma	5000	9600	12000	12000	12500	150,0
Patalpų apšildymas ir apšvietimas	2381	2381	2697	2841	3257	36,8
Reklama	950	950	3824	2733	985	3,7
Transportas	17059	22681	23561	24772	22739	33,3

9 priedo tęsinys

UAB „Gerintė“ pajamų ir sąnaudų suvestinė 2004-2008 m., Lt

Bendrosios ir administracinės:	102162	203694	296583	333477	376514	268,5
Administracijos darbo užmokestis ir socialinio draudimo mokestis	87120	183924	275100	262484	234192	168,8
Įmokos į Garantinį fondą	133	280	420	400	357	168,4
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas				27500	85517	100,0
Patalpų apšildymas ir apšvietimas	8549	12571	13068	23688	24036	181,2
Ryšių paslaugos	738	891	901	1050	749	1,5
Mokesčiai (nekilnojamojo turto, žemės)				8706	8706	100,0
Kitos išlaidos	5622	6028	7094	9649	22957	308,3
Tipinės veiklos pelnas	6080	9543	36520	225945	116193	1.811,1
Kitos veiklos pajamos					30000	100,0
Finansinė ir investicinė veikla	1	2	4	-77153	-92150	-9.215.100,0
Finansinės ir investicinės veiklos pajamos	1	2	4			-100,0
Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos				-77153	-92150	100,0
Pelnas (nuostolis) prieš apmokestinimą	6081	9545	36524	148792	54043	788,7
Pelno mokestis	912	1432	5478	22319	8106	788,8
Pelnas (nuostolis)	5169	8113	31046	126473	45937	788,7

Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ bendrajam pelnui 2004-2008 m. apskaičiavimas

Bendrojo pelno skaičiavimas, Lt

Gaminiai	2004 m. pelnas $P_{2004} = \sum q_{04} p_{04} - \sum q_{08} z_{08}$	2008 m. pelnas $P_{2008} = \sum q_{08} p_{08} - \sum q_{08} z_{08}$	Sąlyginis pelnas $P = \sum q_{08} p_{04} - \sum q_{08} z_{04}$
Miegamojo baldai	47987	276080	207640
Prieškambario baldai	28556	90846	64260
Stalai	28846	95726	76230
Nestandartiniai baldai	13183	46365	52704
Σ	118572	509017	400834

Absolūtus bendrojo pelno pokytis:

$$\Delta P = P_{08} - P_{04} = 509017 - 118572 = 390445 \text{ Lt arba } 429,3 \text{ proc.}$$

Jam turėjo įtakos šie veiksniai:

- Pardavimo fizinės apimtys pokytis:

$$\Delta P_q = P_{04} \cdot x(I_q - 1) = 118572 \cdot x(3,382 - 1) = 282441 \text{ Lt arba } 238,2 \text{ proc.}$$

- Pardavimo asortimento struktūros pokytis:

$$\Delta P_{asort.str.} = P^j - P_{04} \cdot x I_q = 400834 - 118572 \cdot 3,382 = -179 \text{ Lt arba } -0,1 \text{ proc.}$$

- Parduotos produkcijos kainų pokytis:

$$\Delta P_p = \sum p_{08} q_{08} - \sum p_{04} q_{08} = 2309114 - 2141881 = 167233 \text{ Lt arba } 141 \text{ proc.}$$

- Pardavimo savikainos pokytis:

$$\Delta P_z = \sum z_{04} q_{08} - \sum z_{08} q_{08} = 1741047 - 1800097 = -59050 \text{ Lt arba } -49,8 \text{ proc.}$$

$$\Delta P = \Delta P_q + \Delta P_{asort.str.} + \Delta P_p + \Delta P_z = 282441 + (-179) + 167233 + (-59050) = 390445 \text{ Lt}$$

UAB „Gerintė“ darbuotojų skaičius ir darbo užmokesčio fondas 2004-2008 m.

Darbuotojai	2004 m.			2005 m.			2006 m.		
	Vidutinis darbuotojų skaičius	Metinis darbo užmokesčio fondas, Lt	Vidutinis mėnesinis vieno darbuotojo darbo užmokestis, Lt	Vidutinis darbuotojų skaičius	Metinis darbo užmokesčio fondas, Lt	Vidutinis mėnesinis vieno darbuotojo darbo užmokestis, Lt	Vidutinis darbuotojų skaičius	Metinis darbo užmokesčio fondas, Lt	Vidutinis mėnesinis vieno darbuotojo darbo užmokestis, Lt
Administracijos darbuotojai:	4	66504		6	140400		10	235200	
Direktorius	1	26424	2202	1	42000	3500	1	54000	4500
Pavaduotojas	1	14400	1200	2	48000	2000	3	75600	2100
Buhalteris	1	14700	1225	1	24000	2000	2	48000	2000
Dizaineris	1	10980	915	1	12000	1000	2	26400	1100
Vadybininkas				1	14400	1200	2	31200	1300
Pardavėjas	2	18000	750	2	19200	800	3	30600	850
Darbininkas	5	72000	1200	7	109200	1300	10	168000	1400
Iš viso darbuotojų:	11	156504		15	268800		23	433800	

UAB „Gerintė“ darbuotojų skaičius ir darbo užmokesčio fondas 2004-2008 m.

Darbuotojai	2007 m.			2008 m.		
	Vidutinis darbuotojų skaičius	Metinis darbo užmokesčio fondas, Lt	Vidutinis mėnesinis vieno darbuotojo darbo užmokestis, Lt	Vidutinis darbuotojų skaičius	Metinis darbo užmokesčio fondas, Lt	Vidutinis mėnesinis vieno darbuotojo darbo užmokestis, Lt
Administracijos darbuotojai:	9	230.400		7	208800	
Direktorius	1	60000	5000	1	63600	5300
Pavaduotojas	2	60000	2500	2	60000	2500
Buhalteris	2	48000	2000	2	50400	2. 00
Dizaineris	2	28800	1200	1	15600	1300
Vadybininkas	2	33600	1400	1	19200	1600
Pardavėjas	3	30600	850	3	32400	900
Darbininkas	15	270000	1500	18	324000	1500
Iš viso darbuotojų:	27	531000		28	565200	

UAB „Gerintė“ pardavimų pelningumo rodikliai 2004-2008 m.

Rodikliai	Formulė	2004 m.		2005 m.		Pokytis 2004-2005, proc. punktai	2006 m.		Pokytis 2005-2006, proc. punktai
		skaičiavimas	reikšmė, proc.	skaičiavimas	reikšmė, proc.		skaičiavimas	reikšmė, proc.	
Bendras pardavimų pelningumas	<u>Bendras pelnas</u> Pardavimų pajamos	<u>157248</u> 815746	19,3	<u>274039</u> 1340705	20,4	+1,1	<u>415332</u> 1949723	21,3	+0,9
Veiklos pelningumas	<u>Veiklos pelnas</u> Pardavimų pajamos	<u>6080</u> 815746	0,7	<u>9543</u> 1340705	0,7	0	<u>36520</u> 1949723	1,9	+1,2
Grynasis pardavimų pelningumas	<u>Grynasis pelnas</u> Pardavimų pajamos	<u>5169</u> 815746	0,6	<u>8113</u> 1340705	0,6	0	<u>31046</u> 1949723	1,6	+1,0

Rodikliai	2007 m.		Pokytis 2006-2007, proc. punktai	2008 m.		Pokytis 2007-2008, proc. punktai	Pokytis 2004-2008, proc. punktai
	skaičiavimas	reikšmė, proc.		skaičiavimas	reikšmė, proc.		
Bendras pardavimų pelningumas	<u>641915</u> 2972031	21,6	+0,3	<u>574691</u> 2611757	22,0	+0,4	+2,7
Veiklos pelningumas	<u>225945</u> 2972031	7,6	+5,7	<u>116193</u> 2611757	4,4	-3,2	+3,7
Grynasis pardavimų pelningumas	<u>126473</u> 2972031	4,3	+2,6	<u>45937</u> 2611757	1,8	-2,5	+1,2

Veiksmų įtakos UAB „Gerintė“ pardavimų pelningumo rodikliams 2004-2008 m. apskaičiavimas

Veiksmų įtakos bendrojo pardavimų pelningumo rodikliui apskaičiavimas

Rodikliai	2004 m.	2008 m.	Pokytis (Lt, proc. punktai)
Pardavimų pajamos, Lt	815746	2611757	+1796011
Pardavimo savikaina, Lt	658498	2037066	+1378568
Bendrasis pelnas, Lt	157248	574691	+417443
Bendrasis pardavimų pelningumas, proc.	19,3	22,0	+2,7

Įmonės bendrojo pardavimų pelningumo padidėjimui 2,7 proc. punktais 2008 m. lyginant su 2004 m. turėjo įtakos šie veiksniai :

1. Pardavimo pajamų pasikeitimo įtaka:

$$\Delta BP_1 = \frac{PP_{2008} - PS_{2004}}{PP_{2008}} - \frac{PP_{2004} - PS_{2004}}{PP_{2004}} = \frac{2611757 - 658498}{2611757} - \frac{815746 - 658498}{815746} = 55,5 \text{ proc. punkto}$$

2. Pardavimo savikainos pasikeitimo įtaka:

$$\Delta BP_2 = \frac{PP_{2008} - PS_{2008}}{PP_{2008}} - \frac{PP_{2008} - PS_{2004}}{PP_{2008}} = \frac{2611757 - 2037066}{2611757} - \frac{2611757 - 658498}{2611757} = -52,8 \text{ proc. punkto}$$

Veiksmų įtakos grynojo pardavimų pelningumo rodikliui apskaičiavimas

Rodikliai	2004 m.	2008 m.	Pokytis (Lt, proc. punktai)
Grynasis pelnas, Lt	5169	45937	+40768
Pardavimų pajamos, Lt	815746	2611757	+1796011
Grynasis pardavimų pelningumas, proc.	0,6	1,8	+1,2

Įmonės grynojo pardavimų pelningumo padidėjimui 1,2 proc. punktais 2008 m. lyginant su 2004 m. turėjo įtakos šie veiksniai :

1. Pardavimų apimties padidėjimas: $\frac{5169 \times 100}{2611757} - 0,6 = -0,4 \text{ proc. punkto}$

2. Grynojo pelno padidėjimas: $1,8 - \frac{5169 \times 100}{2611757} = 1,6 \text{ proc. punkto}$

Veiksmų įtakos UAB „Gerintė“ pardavimų pelningumo rodikliams 2004-2008 m. apskaičiavimas

Gamybinės veiklos produktų pelningumo ir bendros pardavimo apimtys produktų dalies įtaka bendrajam pardavimų pelningumo rodikliui.

Konkrečių produktų pelningumo ir struktūros skaičiavimas

Produktai	Produktų pelningumas, (proc.)		Pokytis rb	Bendros pardavimo apimtys produktų dalis		
	2004	2008		2004	2008	pokytis
	b_{04}	b_{07}		d_{04}	d_{07}	rd
Miegamojo baldai	18,7	21,88	3,18	0,4052	0,5466	0,1414
Prieškambario baldai	18,7	21,88	3,18	0,2411	0,1799	-0,0613
Stalai	18,7	21,88	3,18	0,2436	0,1895	-0,0541
Nestandartiniai baldai	18,91	23,88	4,97	0,1101	0,0841	-0,0260
Σ	18,72	22,05	3,33	1	1	0

Veiksmų įtakos bendrajam pardavimo pelningumo pokyčiui skaičiavimas

Produktai	Konkrečių produktų pelningumo įtaka bendrajam pelningumui, (proc.)			Veiksmų įtaka bendrojo pardavimo pelningumo pokyčiui (proc. punktais)		
	$b_{04}d_{04}$	$b_{08}d_{08}$	$b_{04}d_{08}$	pardavimų struktūros	produktų pelningumo	bendra įtaka
				$rb_d = rd * d_{04}$	$rb_b = rb * d_{08}$	$rb_d = rb_d + rb_b$
Miegamojo baldai	7,58	11,96	10,22	2,6433	1,738	4,3814
Prieškambario baldai	4,51	3,94	3,36	-1,1459	0,5719	-0,574
Stalai	4,56	4,15	3,54	-1,0111	0,6026	-0,4085
Nestandartiniai baldai	2,08	2,01	1,59	-0,4917	0,4178	-0,0739
Σ	18,73	22,06	18,71	-0,00546	3,3305	3,33

UAB „Gerintė“ gamybinės veiklos efektyvumo rodikliai 2004-2008 m.

Rodikliai	Formulė	2004 m.		2005m.		Pokytis 2004- 2005 m. (+,-)	2006 m.		Pokytis 2005-2006 m. (+,-)
		skaičiavimas	reikšmė	skaičiavimas	reikšmė		skaičiavimas	reikšmė	
Bendras pardavimų pelningumas, proc., proc. punktai	<u>Bendras pelnas</u> Pardavimų pajamos	<u>118572</u> 633314	18,7	<u>215133</u> 1066725	20,2	+1,5	<u>332217</u> 1563143	21,3	+1,1
Viso turto apyvartumas, kartai	<u>Pardavimų pajamos</u> Vidutinė viso turto vertė	<u>633314</u> 171647	3,7	<u>1066725</u> (171647+285774)/2	4,7	+1,0	<u>1563143</u> (285774+373885)/2	4,7	0
Ilgalaikio turto apyvartumas, kartai	<u>Pardavimų pajamos</u> Vidutinė ilgalaikio turto vertė	<u>633314</u> 81548	7,8	<u>1066725</u> (81548+75586)/2	13,6	+5,8	<u>1563143</u> (75586+133875)/2	14,9	+1,3
Ilgalaikio materialiojo turto grąža	Pagamintos <u>produkcijos vertė</u> Vidutinė ilgalaikio materialiojo turto vertė	<u>514742</u> 81548	6,3	<u>851592</u> 78567	10,8	+4,5	<u>1230926</u> 104731	11,8	+1
Techninis darbo aprūpinimas, Lt	Vidutinė aktyvioji ilgalaikio mater.turto vertė Vidutinis darbininkų skaičius	<u>41803</u> 5	8361	<u>41803</u> 7	5972	-2389	<u>38817</u> 10	3882	-2090
Įmonės ploto naudojimo efektyvumas, Lt	Pagaminto <u>produkcijos vertė</u> Įmonės plotas (m ²)	<u>514742</u> 500	1029	<u>851592</u> 500	1703	-674	<u>1230926</u> 500	2462	+759
Darbo našumas, Lt	Pagaminto <u>produkcijos vertė</u> Vidutinis darbininkų skaičius	<u>514742</u> 5	102948	<u>851592</u> 7	121656	+18708	<u>1230926</u> 10	123093	+1437

UAB „Gerintė“ gamybinės veiklos efektyvumo rodikliai, 2004-2008 m.

Rodikliai	2007 m.		Pokytis 2006-2007 m. (+,-)	2008 m.		Pokytis 2007-2008 m. (+,-)	Pokytis 2004-2008 m. (+,-)
	skaičiavimas	reikšmė		skaičiavimas	reikšmė		
Bendras pardavimų pelningumas, proc., proc. punktai	$\frac{549635}{2546777}$	21,6	+0,3	$\frac{5509017}{2309114}$	22	0,4	+0,022
Viso turto apyvartumas, kartai	$\frac{2546777}{(373885+2083051)/2}$	2,1	-2,6	$\frac{2309114}{(2083051+1985946)/2}$	1,1	-1	-2,6
Ilgalaikio turto apyvartumas, kartai	$\frac{2546777}{(133875+1761253)/2}$	2,7	-12,5	$\frac{2309114}{(1761253+1642603)/2}$	1,4	-1,3	-6,4
Ilgalaikio materialiojo turto grąža	$\frac{1997142}{945302}$	2,1	-9,7	$\frac{1800097}{1698404}$	1,1	-1	-5,2
Techninis darbo aprūpinimas, Lt	$\frac{47060}{15}$	3137	-745	$\frac{100556}{18}$	5586	2449	-2775
Įmonės ploto naudojimo efektyvumas, Lt	$\frac{1997142}{2000}$	999	-1463	$\frac{1800097}{2000}$	900	-99	-129
Darbo našumas, Lt	$\frac{1997142}{15}$	133143	+10050	$\frac{1800097}{18}$	100005	-33138	-2943

UAB „Gerintė“ turto ir kapitalo pelningumo rodikliai 2004-2008 m.

Rodikliai	Formulė	2004 m.		2005 m.		Pokytis 2004- 2005, proc. punktai	2006 m.		Pokytis 2005- 2006, proc. punktai
		skaičiavimas	reikšmė, proc.	skaičiavimas	reikšmė, proc.		skaičiavimas	reikšmė, proc.	
Turto pelningumas	<u>Grynas pelnas</u> Turtas	<u>5169</u> 191684	2,7	<u>8113</u> 311143	2,6	-0,1	<u>31046</u> 441272	7,0	+4,4
Ilgalaikio turto pelningumas	<u>Grynas pelnas</u> Ilgalaikis turtas	<u>5169</u> 81548	6,3	<u>8113</u> 75586	10,7	+4,4	<u>31046</u> 133875	23,2	+12,5
Trumpalaikio turto pelningumas	<u>Grynas pelnas</u> Trumpalaikis turtas	<u>5169</u> 110136	4,7	<u>8113</u> 235557	3,4	-1,3	<u>31046</u> 307397	10,1	+6,7
Nuosavo kapitalo pelningumas	<u>Grynasis pelnas</u> Nuosavas kapitalas	<u>5169</u> 121765	4,2	<u>8113</u> 129878	6,2	+2,0	<u>31046</u> 160924	19,3	+13,1
Akcinio kapitalo pelningumas	<u>Grynasis pelnas</u> Akcinis kapitalas	<u>5169</u> 50000	10,3	<u>8113</u> 50000	16,2	+5,9	<u>31046</u> 50000	62,1	+45,9
Pastovaus kapitalo pelningumas	<u>Grynasis pelnas</u> Nuosavas kapitalas + Ilgalaikiai įsipareigojimai	<u>5169</u> 121765	4,2	<u>8113</u> 129878	6,2	+2,0	<u>31046</u> 234850	13,2	+7,0

UAB „Gerintė“ turto ir kapitalo pelningumo rodikliai 2004-2008 m.

Rodikliai	2007 m.		Pokytis 2006-2007, proc. punktai	2008 m.		Pokytis 2007-2008, proc. punktai	Pokytis 2004-2008, proc. punktai
	skaičiavimas	reikšmė, proc.		skaičiavimas	reikšmė, proc.		
Turto pelningumas	<u>126473</u> 2584012	4,9	-2,1	<u>45937</u> 1985946	2,3	-2,6	-0,4
Ilgalaikio turto pelningumas	<u>126473</u> 1761253	7,2	-16,0	<u>45937</u> 1642603	2,8	-4,4	-3,5
Trumpalaikio turto pelningumas	<u>126473</u> 822759	15,4	+5,3	<u>45937</u> 343343	13,4	-2,0	+8,7
Nuosavo kapitalo pelningumas	<u>126473</u> 287397	44,0	+24,7	<u>45937</u> 333334	13,8	-30,2	+9,6
Akcinio kapitalo pelningumas	<u>126473</u> 50000	252,9	+190,8	<u>45937</u> 50000	91,9	-161,0	+81,6
Pastovaus kapitalo pelningumas	<u>126473</u> 2057263	6,1	-7,1	<u>45937</u> 1663334	2,8	-3,3	-1,4

Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ turto pelningumo rodikliui 2004-2008 m. apskaičiavimas

Veiksnių įtakos turto pelningumo rodikliui apskaičiavimas

Rodikliai	2004 m.	2008 m.	Pokytis (Lt, proc. punktai)
Grynasis pelnas, Lt	5169	45937	+40768
Turtas, Lt	191684	1985946	+1794262
Turto pelningumas, proc.	2,7	2,3	-0,4

Turto pelningumas 2008 m. sumažėjo 0,4 proc. punktais lyginant su 2004 m. dėl dviejų priežasčių:

1. Dėl turto vertės pasikeitimo:

$$\frac{5169 \times 100}{1985946} - 2,7 = -2,44 \text{ proc. punkto}$$

2. Dėl grynojo pelno dydžio pasikeitimo:

$$2,3 - \frac{5169 \times 100}{1985946} = 2,04 \text{ proc. punkto}$$

$$-2,44 + 2,04 = -0,4 \text{ proc. punkto}$$

Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ turto pelningumo rodikliams 2004-2008 m. apskaičiavimas

Veiksnių įtakos turto pelningumo rodikliui apskaičiavimas pagal L. Bernstein modelį

Rodikliai	2004 m.	2008 m.	Pokytis (Lt, proc. punktai)
Pardavimo pajamos, Lt	815746	2611757	+1796011
Grynasis pelnas, Lt	5169	45937	+40768
Turtas, Lt	191684	1985946	+1794262
Turto apyvartumas,	4,3	1,3	-3
Grynas pardavimų pelningumas, %	0,6	1,8	+1,2
Turto pelningumas, %	2,7	2,3	-0,4

Turto pelningumas 2004 m.:

$$\frac{815746}{191684} \times \frac{5169}{191684} = 2,7 \text{ proc.}$$

Turto pelningumas 2008 m.:

$$\frac{2611757}{1985946} \times \frac{45937}{1985946} = 2,3 \text{ proc.}$$

1. Dėl turto apyvartumo pasikeitimo:

$$1,3 \times 0,6 = 0,78 \text{ proc.}$$

$$0,78 - 2,7 = -1,92 \text{ proc. punkto}$$

2. Dėl grynojo pardavimų pelningumo pasikeitimo:

$$1,3 \times 1,8 = 2,3$$

$$2,3 - 0,78 = + 1,52 \text{ proc. punkto}$$

$$\text{Iš viso: } -1,92 + 1,52 = -0,4 \text{ proc. punkto}$$

Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ kapitalo pelningumo rodikliams 2004-2008 m. apskaičiavimas

Veiksnių įtakos nuosavo kapitalo pelningumo rodikliui apskaičiavimas

Rodikliai	2004 m.	2008 m.	Pokytis (Lt, proc. punktai)
Grynasis pelnas, Lt	5169	45937	+40768
Nuosavas kapitalas, Lt	121765	333334	+211569
Nuosavo turto pelningumas, proc.	4,2	13,8	+9,6

Nuosavo kapitalo pelningumas 2008 m. padidėjo 9,6 proc. punktais lyginant su 2004 m. dėl:

$$1. \text{ Dėl nuosavo kapitalo vertės padidėjimo: } \frac{5169 \times 100}{333334} - 4,2 = -2,6 \text{ proc. punkto}$$

$$2. \text{ Dėl pelno dydžio padidėjimo: } 13,8 - \frac{5169 \times 100}{333334} = 12,2 \text{ proc. punkto}$$

$$-2,6 + 12,2 = 9,6 \text{ proc. punkto}$$

Veiksnių įtakos nuosavo kapitalo pelningumui nustatymas taikant Du Ponto modelį.

Rodikliai	2004 m.	2008m.	Pokytis (Lt, kartai, proc. punktai)
Grynas pelnas, Lt	5169	45937	+40768
Pardavimo pajamos, Lt	815746	2611757	+1796011
Turtas, Lt	191684	1985946	+1794262
Nuosavas kapitalas, Lt	121765	333334	+211569
Grynas pardavimų pelningumas, proc.	0,6	1,8	+1,2
Turto apyvartumas, kartai	4,3	1,3	-3,0
Kapitalo struktūra	1,6	5,9	+4,3
Nuosavo turto pelningumas, %	4,2	13,8	+9,6

$$\text{Nuosavo kapitalo pelningumas}_{2004} = \frac{5169 \times 100}{815746} \times \frac{815746}{191684} \times \frac{191684}{121765} = 0,63 \times 4,3 \times 1,6 = 4,2 \text{ proc.}$$

$$\text{Nuosavo kapitalo pelningumas}_{2008} = \frac{45937 \times 100}{2611757} \times \frac{2611757}{1985946} \times \frac{1985946}{333334} = 1,8 \times 1,3 \times 5,9 = 13,8 \text{ proc.}$$

Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ kapitalo pelningumo rodikliams 2004-2008 m. apskaičiavimas

Veiksnių įtakos pastovaus kapitalo pelningumo rodikliui apskaičiavimas

Rodikliai	2004 m.	2008 m.	Pokytis (Lt, proc. punktai)
Grynasis pelnas, Lt	5169	45937	+40768
Nuosavas kapitalas, Lt	121765	333334	+211569
Ilgalaikiai įsipareigojimai, Lt		1330000	+1272600
Pastovaus kapitalo pelningumas, proc.	4,2	2,8	-1,4

Pastovaus kapitalo pelningumas 2008 m. sumažėjo 1,4 proc. punktais lyginant su 2004 m. dėl:

1. Dėl grynojo pelno dydžio padidėjimo:

$$\frac{45937}{121765} \times 100 = 37,7 \text{ proc.}$$

$$37,7 - 4,2 = 33,5 \text{ proc. punkto}$$

2. Dėl nuosavo kapitalo vertės padidėjimo:

$$\frac{45937}{333334} \times 100 = 13,7 \text{ proc.}$$

$$13,7 - 37,7 = -24 \text{ proc. punkto}$$

3. Dėl ilgalaikių įsipareigojimų padidėjimo:

$$\frac{45937}{333334 + 1330000} \times 100 = 2,8 \text{ proc.}$$

$$2,8 - 13,7 = -10,9 \text{ proc. punkto}$$

$$\text{Iš viso: } 33,5 + (-24) + (-10,9) = -1,4 \text{ proc. punkto}$$

Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ kapitalo pelningumo rodikliams 2004-2008 m. apskaičiavimas

Veiksnių įtakos pastovaus kapitalo pelningumo rodikliui apskaičiavimas

Rodikliai	2007 m.	2008 m.	Pokytis (Lt, proc. punktai)
Grynasis pelnas, Lt	126473	45937	-80536
Nuosavas kapitalas, Lt	287397	333334	+45937
Ilgalaikiai įsipareigojimai, Lt	1769866	1330000	-439866
Pastovaus kapitalo pelningumas, proc.	6,1	2,8	-3,3

Pastovaus kapitalo pelningumas 2008 m. sumažėjo 3,3 proc. punktais lyginant su 2007 m. dėl:

1. Dėl grynojo pelno dydžio sumažėjimo:

$$\frac{45937 \times 100}{(287398 + 1769866)} = 2,23 \text{ proc.}$$

$$2,23 - 6,1 = -3,87 \text{ proc. punkto}$$

2. Dėl nuosavo kapitalo vertės padidėjimo:

$$\frac{45937 \times 100}{(333334 + 1769866)} = 2,18 \text{ proc.}$$

$$2,18 - 2,23 = -0,05 \text{ proc. punkto}$$

3. Dėl ilgalaikių įsipareigojimų sumažėjimo:

$$\frac{45937 \times 100}{333334 + 1330000} = 2,8 \text{ proc.}$$

$$2,8 - 2,18 = 0,62 \text{ proc. punkto}$$

$$\text{Iš viso: } -3,87 + (-0,05) + 0,62 = -3,3 \text{ proc. punkto}$$

UAB „Gerintė“ sąnaudų lygio rodikliai 2004-2008 m.

Rodikliai	Formulė	2004 m.		2005 m.		Pokytis 2004-2005, proc. punktai	2006 m.		Pokytis 2005-2006, proc. punktai
		skaičiavimas	reikšmė, proc.	skaičiavimas	reikšmė, proc.		skaičiavimas	reikšmė, proc.	
Pardavimo savikainos lygis	$\frac{\text{Pardavimo savikaina}}{\text{Pardavimo pajamos}}$	$\frac{658498}{815746}$	80,7	$\frac{1066666}{1340705}$	79,6	-1,1	$\frac{1534391}{1949723}$	78,7	-0,9
Veiklos sąnaudų vienam pardavimo litui	$\frac{\text{Veiklos sąnaudos}}{\text{Pardavimo pajamos}}$	$\frac{151168}{815746}$	18,5	$\frac{264496}{1340705}$	19,7	+1,2	$\frac{378812}{1949723}$	19,4	-0,3

Rodikliai	2007 m.		Pokytis 2006-2007, proc. punktai	2008 m.		Pokytis 2007-2008, proc. punktai	Pokytis 2004-2008, proc. punktai
	skaičiavimas	reikšmė, proc.		skaičiavimas	reikšmė, proc.		
Pardavimo savikainos lygis	$\frac{2330116}{2972031}$	78,4	-0,3	$\frac{2037066}{2611757}$	78,0	-0,4	-2,7
Veiklos sąnaudų vienam pardavimo litui	$\frac{415970}{2972031}$	14,0	-5,4	$\frac{458498}{2611757}$	17,6	+3,6	-0,9

Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ sąnaudų lygio rodikliams 2004-2008 m. apskaičiavimas

Veiksnių įtakos pardavimo savikainos lygio rodikliui apskaičiavimas

Rodikliai	2004 m.	2008 m.	Pokytis (Lt, proc. punktai)
Pardavimo savikaina, Lt	658498	2037066	+1378568
Pardavimo pajamos, Lt	815746	2611757	+1796011
Pardavimo savikainos lygis, proc.	80,7	78,0	-2,7

Pardavimo savikainos lygis 2008 m. sumažėjo 2,7 proc. punkto lyginant su 2004 m. dėl:

2. Dėl pardavimo apimties pasikeitimo:

$$\frac{658498 \times 100}{2611757} - 80,7 = -55,5 \text{ proc. punkto}$$

2. Dėl pardavimo savikainos pasikeitimo:

$$78 - \frac{658498 \times 100}{2611757} = 52,8 \text{ proc. punkto}$$

$$-55,5 + 52,8 = -2,7 \text{ proc. punkto}$$

Veiksnių įtakos pardavimo savikainos lygio rodikliui apskaičiavimas

Rodikliai	2004 m.	2008 m.	Pokytis (Lt, proc. punktai)
Veiklos sąnaudos, Lt	151168	458498	+307330
Pardavimo pajamos, Lt	815746	2611757	+1796011
Veiklos sąnaudos vienam pardavimo litui, proc.	18,5	17,6	-0,9

Veiklos sąnaudos vienam pardavimo litui 2008 m. sumažėjo 0,9 proc. punkto lyginant su 2004 m. dėl:

3. Dėl pardavimo apimties pasikeitimo:

$$\frac{151168 \times 100}{2611757} - 18,5 = -12,7 \text{ proc. punkto}$$

2. Dėl pardavimo savikainos pasikeitimo:

$$17,6 - \frac{151168 \times 100}{2611757} = 11,8 \text{ proc. punkto}$$

$$-12,7 + 11,8 = -0,9 \text{ proc. punkto}$$

20 priedas

UAB „Gerintė“ turto apyvartumo rodikliai 2004-2008 m.

Rodikliai	Formulė	2004 m.		2005m.		Pokytis 2004- 2005	2006 m.		Pokytis 2005-2006
		skaičiavimas	reikšmė	skaičiavimas	reikšmė		skaičiavimas	reikšmė	
Viso turto apyvartumas (kartais)	<u>Pardavimo pajamos</u> Vidutinė viso turto vertė	<u>815746</u> 191684	4,3	<u>1340705</u> (191684+311143)/2	5,3	+1,0	<u>1949723</u> (311143+441272)/2	5,2	-0,1
Viso turto apyvartumas (dienomis)	<u>365</u> Viso turto apyvartumas	<u>365</u> 4,3	84,9	<u>365</u> 5,3	68,9	-16,0	<u>365</u> 5,2	70,2	+1,3
Apyvartinio kapitalo apyvartumas (kartais)	<u>Pardavimo pajamos</u> Vidut. apyvartinio kapitalo vertė	<u>815746</u> 40217	20,3	<u>1340705</u> (40217+54292)/2	28,4	+8,1	<u>1949723</u> (54292+100975)/2	25,1	-3,3
Apyvartinio kapitalo apyvartumas (dienomis)	<u>365</u> Apyv. kapitalo apyvartumas	<u>365</u> 20,3	18,0	<u>365</u> 28,4	12,9	-5,1	<u>365</u> 25,1	14,5	+1,6
Ilgalaikio turto apyvartumas (kartais)	<u>Pardavimo pajamos</u> Vidutinė ilgalaikio turto vertė	<u>815746</u> 81548	10,0	<u>1340705</u> (81548+75586)/2	17,1	+7,1	<u>1949723</u> (75586+133875)/2	18,6	+1,5
Ilgalaikio turto apyvartumas (dienomis)	<u>365</u> Ilgalaikio turto apyvartumas	<u>365</u> 10	36,5	<u>365</u> 17,1	21,3	-15,2	<u>365</u> 18,6	19,6	-1,7
Trumpalaikio turto apyvartumas (kartais)	<u>Pardavimo pajamos</u> Vidutinė trumpalaikio turto vertė	<u>815746</u> 110136	7,4	<u>1340705</u> (110136+235557)/2	7,8	+0,4	<u>1949723</u> (235557+307397)/2	7,2	-0,6
Trumpalaikio turto apyvartumas (dienomis)	<u>365</u> Trumpalaikio turto apyvartumas	<u>365</u> 7,4	49,3	<u>365</u> 7,8	46,8	-2,5	<u>365</u> 7,2	50,7	+3,9
Atsargų apyvartumas (kartais)	<u>Pardavimo savikaina</u> Vidutinė atsargų vertė	<u>658498</u> 58151	11,3	<u>1066666</u> (58151+100369)/2	13,5	+2,2	<u>1534391</u> (100369+120333)/2	13,9	+0,4
Atsargų apyvartumas (dienomis)	<u>365</u> Atsargų apyvartumas	<u>365</u> 11,3	32,3	<u>365</u> 13,5	27,0	-5,3	<u>365</u> 13,9	26,3	-0,7
Debitorinio įsiskolinimo apyvartumas (kartais)	<u>Pardavimo pajamos</u> Vidutinė debitorinio įsiskolinimo vertė	<u>815746</u> 43542	18,7	<u>1340705</u> (43542+127742)/2	15,7	-3,0	<u>1949723</u> (127742+144966)/2	14,3	
Debitorinio įsiskol. apyvartumas (dienomis)	<u>365</u> Debitorinio įsiskolinimo apyvartumas	<u>365</u> 18,7	19,5	<u>365</u> 15,7	23,2	+3,7	<u>365</u> 14,3	25,5	+2,3
Kreditorinio įsiskolinimo apyvartumas (kartais)	<u>Pardavimo pajamos</u> Vidutinė kreditorinio įsiskolinimo vertė	<u>815746</u> 69919	11,7	<u>1340705</u> (69919+181265)/2	10,7	-1,0	<u>1949723</u> (181265+206422)/2	10,1	-0,6
Kreditorinio įsiskol. apyvartumas (d.)	<u>365</u> Kreditorinio įsiskolinimo apyv.	<u>365</u> 11,7	31,2	<u>365</u> 10,7	34,1	+2,9	<u>365</u> 10,1	36,1	+2,0
Kapitalo apytakos ciklas (dienomis)	Atsargų apyv. (dienomis) + + debitorinio įsisk. apyv. (d.) - kreditorinio įsisk. Apyv. (d)	32,3+19,5- 31,2	20,6	27+23,2-34,1	16,1	-4,5	26,3+25,5-36,1	15,7	-0,4

UAB „Gerintė“ turto apyvartumo rodikliai 2004-2008 m.

Rodikliai	2007 m.		Pokytis 2006-2007	2008 m.		Pokytis 2007-2008	Pokytis 2004-2008
	skaičiavimas	reikšmė		skaičiavimas	reikšmė		
Viso turto apyvartumas (kartais)	$\frac{2972031}{(441272+2584012)/2}$	2,0	-3,2	$\frac{2611757}{(2584012+1985946)/2}$	1,1	-0,9	-3,2
Viso turto apyvartumas (dienomis)	$\frac{365}{2,0}$	182,5	+112,3	$\frac{365}{1,1}$	331,8	+149,3	+246,9
Apyvartinio kapitalo apyvartumas (kartais)	$\frac{2972031}{(100975+296010)/2}$	15	-10,1	$\frac{2611757}{(296010+20731)/2}$	16,5	1,5	-3,8
Apyvartinio kapitalo apyvartumas (dienomis)	$\frac{365}{15}$	24,3	+9,8	$\frac{365}{16,5}$	22,1	-2,2	4,1
Ilgalaikio turto apyvartumas (kartais)	$\frac{2972031}{(133875+1761253)/2}$	3,1	-15,5	$\frac{2611757}{(1761253+1642603)/2}$	1,5	-1,6	-8,5
Ilgalaikio turto apyvartumas (dienomis)	$\frac{365}{3,1}$	117,7	98,1	$\frac{365}{1,5}$	243,3	+125,6	206,8
Trumpalaikio turto apyvartumas (kartais)	$\frac{2972031}{(307397+822759)/2}$	5,3	-1,9	$\frac{2611757}{(822759+343343)/2}$	4,5	-0,8	-2,9
Trumpalaikio turto apyvartumas (dienomis)	$\frac{365}{5,3}$	68,9	+18,2	$\frac{365}{4,5}$	81,1	12,2	31,8
Atsargų apyvartumas (kartais)	$\frac{2330116}{(120333+550724)/2}$	6,9	-7,0	$\frac{2037066}{(550724+112460)/2}$	6,1	-0,8	-5,2
Atsargų apyvartumas (dienomis)	$\frac{365}{6,9}$	52,9	26,6	$\frac{365}{6,1}$	59,8	-6,9	27,5
Debitorinio įsiskolinimo apyvartumas (kartais)	$\frac{2972031}{(144966+254798)/2}$	14,9	0,6	$\frac{2611757}{(254798+215788)/2}$	11,1	-3,8	-7,6
Debitorinio įsiskolinimo apyvartumas (dienomis)	$\frac{365}{14,9}$	24,5	-1,0	$\frac{365}{11,1}$	32,9	+8,4	+13,4
Kreditorinio įsiskolinimo apyvartumas (kartais)	$\frac{2972031}{(206422+526749)/2}$	8,1	-2,0	$\frac{2611757}{(526749+322612)/2}$	6,2	-1,9	-5,5
Kreditorinio įsiskolinimo apyvartumas (dienomis)	$\frac{365}{8,1}$	45,1	+9,0	$\frac{365}{6,2}$	58,9	13,8	27,7
Kapitalo apytakos ciklas (dienomis)	52,9+24,5-45,1	32,3	+16,6	59,8+32,9-58,9	33,8	+1,5	13,2

Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ apyvartumo rodikliams 2004-2008 m. apskaičiavimas

Veiksnių įtakos viso turto apyvartumo rodikliui apskaičiavimas

Rodikliai	2004 m.	2008 m.	Pokytis
Pardavimo pajamos, Lt	815746	2611757	+1796011
Vidutinė turto vertė, Lt	191684	2284979	+2093295
Turto apyvartumas, kartai	4,3	1,1	-3,2

Viso turto apyvartumas 2008 m. sumažėjo 3,2 kartais lyginant su 2004 m. dėl:

1. Dėl turto vertės pasikeitimo:

$$\frac{815746}{2284979} - 4,3 = -3,95 \text{ kartai}$$

2. Dėl pardavimų apimties pasikeitimo:

$$1,1 - \frac{815746}{2284979} = 0,75 \text{ kartai}$$

$$-3,95 + 0,75 = -3,2 \text{ kartai}$$

Veiksnių įtakos apyvartinio kapitalo apyvartumo rodikliui apskaičiavimas

Rodikliai	2004 m.	2008 m.	Pokytis
Pardavimo pajamos, Lt	815746	2611757	+1796011
Vidutinė apyvartinio kapitalo vertė, Lt	40217	158371	+118154
Apyvartinio kapitalo apyvartumas, kartai	20,3	16,5	-3,8

Apyvartinio kapitalo apyvartumas 2008 m. sumažėjo 3,8 kartais lyginant su 2004 m. dėl:

1. Dėl apyvartinio kapitalo vertės pasikeitimo:

$$\frac{815746}{158371} - 20,3 = -15,15 \text{ kartai}$$

2. Dėl pardavimų apimties pasikeitimo:

$$16,5 - \frac{815746}{158371} = 11,35 \text{ kartai}$$

$$-15,15 + 11,35 = -3,8 \text{ kartai}$$

UAB „Gerinti“ stabilaus augimo koeficiento 2004-2008 m. apskaičiavimas

Stabilaus augimo koeficientas =

$$= \frac{\text{Pardavimo pajamos}}{\text{Turtas}} \times \frac{\text{Grynasis pelnas}}{\text{Pardavimo pajamos}} \times \frac{\text{Turtas}}{\text{Įsipareigojimai}} \times \frac{\text{Įsipareigojimai}}{\text{Akcinis kapitalas}} \times$$

x (1 – Dividentų išmokėjimo koeficientas).

$$SAK_{2004m} = \frac{815746}{191684} \times \frac{5169}{815746} \times \frac{191684}{69919} \times \frac{69919}{50000} \times 1 = 4,25 \times 0,006 \times 2,74 \times 1,4 =$$

$$= 0,097 \text{ (9,7 \%)}$$

$$SAK_{2005m} = \frac{1340705}{311143} \times \frac{8113}{1340705} \times \frac{311143}{181265} \times \frac{181265}{50000} \times 1 = 4,31 \times 0,006 \times 1,72 \times 3,6 =$$

$$= 0,16 \text{ (16 \%)}$$

$$SAK_{2006m} = \frac{1949723}{441272} \times \frac{31046}{1949723} \times \frac{441272}{280348} \times \frac{280348}{50000} \times 1 = 4,42 \times 0,016 \times 1,6 \times 5,6 =$$

$$= 0,63 \text{ (63 \%)}$$

$$SAK_{2007m} = \frac{2972031}{2584012} \times \frac{126473}{2972031} \times \frac{2584012}{2296615} \times \frac{2296615}{50000} \times 1 = 1,15 \times 0,043 \times 1,13 \times 45,9 =$$

$$= 2,56 \text{ (256 \%)}$$

$$SAK_{2008m} = \frac{2611757}{1985946} \times \frac{45937}{2611757} \times \frac{1985946}{1652612} \times \frac{1652612}{50000} \times 1 = 1,32 \times 0,018 \times 1,2 \times 33 =$$

$$= 0,941 \text{ (94,1 \%)}$$

Veiksnių įtakos stabilaus augimo koeficientui apskaičiavimas

Veiksniai	SAK 2004 m., 2008 m. ir apskaičiuotoji reikšmė	Veiksnių įtaka SAK pasikeitimui, (+,-)
1. Turto apyvartumo sumažėjimas	$1,32 \times 0,006 \times 2,74 \times 1,4 = 0,03$	-0,067
2. Pardavimų pelningumo padidėjimas	$1,32 \times 0,018 \times 2,74 \times 1,4 = 0,09$	+0,06
3. Turto finansavimo koeficiento sumažėjimas	$1,32 \times 0,018 \times 1,2 \times 1,4 = 0,04$	-0,05
4. Įsipareigojimų koeficiento padidėjimas	$1,32 \times 0,018 \times 1,2 \times 33 = 0,941$	+0,901
5. Kapitalizuojamos pelno dalies padidėjimas	$1,32 \times 0,018 \times 1,2 \times 33 = 0,941$	0
Iš viso		+0,844

UAB „Gerintė“ ilgalaikio turto grynosios vertės koeficiento 2004-2008 m. apskaičiavimas

Ilgalaikio turto grynoji vertė = Ilgalaikis turtas – įsipareigojimai.

Ilgalaikio turto grynoji vertė 2004 m. = 81548 – 69919 = 11629 Lt

Ilgalaikio turto grynoji vertė 2005 m. = 75586 – 181265 = -105679 Lt

Ilgalaikio turto grynoji vertė 2006 m. = 133875 – 280348 = -146473 Lt

Ilgalaikio turto grynoji vertė 2007 m. = 1761253 – 2296615 = -535362 Lt

Ilgalaikio turto grynoji vertė 2008 m. = 1642603 – 1652612 = -10009 Lt

UAB „Gerintė“ investicijų poreikio apskaičiavimas

	Investavimo kategorija	2009 m.
1.	Ilgalaikis turtas, tūkst. Lt	780
1.1.	Žemė	
1.2.	Pastatai	
1.3.	Įranga	780
1.4.	Kitos numatomos investicijos	
4.	Bendras grynasis apyvartinis kapitalas (padidėjimas), tūkst. Lt	88
4.1.	Atsargos	75
4.2.	Pirkėjų įsiskolinimas	40
4.3.	Grynieji pinigai sąskaitoje ir kasoje	3
4.4.	Trumpalaikiai įsipareigojimai	30
4.5.	Grynasis apyvartinis kapitalas (4.1+4.2.+4.3.-4.4.)	88
	Bendros investicijų išlaidos, tūkst. Lt	868

Grynasis apyvartinis kapitalas:

$$\text{Atsargos} = (\text{Medžiagos}_{2009} - \text{medžiagos}_{2008}) / \text{atsargų apyvartumo rodiklis}_{2008} = \\ = (1744916 - 1288269) / 6,14 = 74372 \text{ litai};$$

$$\text{Pirkėjų įsiskolinimas} = (\text{Pardavimo pajamos}_{2009} - \text{pardavimo pajamos}_{2008}) / \text{debitorinio įsiskolinimo} \\ \text{apyvartumo rodiklis}_{2008} = (3060248 - 2611757) / 11,1 = 40405 \text{ litai};$$

$$\text{Grynieji pinigai sąskaitoje ir kasoje} = (\text{Pardavimo pajamos}_{2009} - \text{pardavimo pajamos}_{2008}) / \text{grynųjų} \\ \text{pinigų apyvartumo rodiklis}_{2008} = (3060248 - 2611757) * 2611757 / 14652 = 2517 \text{ litai};$$

$$\text{Trumpalaikiai įsipareigojimai} = (\text{Pardavimo savikaina}_{2009} - \text{pardavimo savikaina}_{2008}) / \text{kreditorinio} \\ \text{įsiskolinimo apyvartumo rodiklis}_{2008} = (2220955 - 2037066) / 6,22 = 29564 \text{ litai}.$$

UAB „Gerintė“ darbuotojų skaičius ir darbo užmokesčio fondas 2009-2013 m.

Darbuotojai	2009 m.			2010 m.			2011 m.		
	Vidutinis darbuotojų skaičius	Metinis darbo užmokesčio fondas, Lt	Vidutinis mėnesinis vieno darbuotojo darbo užmokestis, Lt	Vidutinis darbuotojų skaičius	Metinis darbo užmokesčio fondas, Lt	Vidutinis mėnesinis vieno darbuotojo darbo užmokestis, Lt	Vidutinis darbuotojų skaičius	Metinis darbo užmokesčio fondas, Lt	Vidutinis mėnesinis vieno darbuotojo darbo užmokestis, Lt
Administracijos darbuotojai:	5	158400		5	158400		5	158400	
Direktorius	1	63600	5300	1	63600	5300	1	63600	5300
Pavaduotojas	1	30000	2500	1	30000	2500	1	30000	2500
Buhalteris	1	30000	2500	1	30000	2500	1	30000	2500
Dizaineris	1	15600	1300	1	15600	1300	1	15600	1300
Vadybininkas	1	19200	1600	1	19200	1600	1	19200	1600
Darbininkas	11	198000	1500	11	198000	1500	11	202949	1537
Iš viso darbuotojų:	17	356400		17	356400		17	361349	

UAB „Gerintė“ pajamų sąnaudų suvestinė 2009-2013 m., Lt

	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Planuojamos pajamos:	3060248	2792676	2828180	2918486	3169461
Pagamintos produkcijos pardavimo pajamos	3060248	2792676	2828180	2918486	3169461
Gamybos ir parduotuvės veiklos sąnaudos:	2220955	2062419	2099733	2163653	2362692
Tiesioginių gamybos darbininkų atlyginimai ir socialinio draudimo įmokos	259340	259340	265823	274329	315478
Įmokos į Garantinį fondą	198	198	203	209	240
Medžiagų, žaliavų sąnaudos	1744916	1593792	1625028	1680098	1856890
Gamybinių įrengimų nusidėvėjimas	182103	174932	174932	174932	155999
Kitos gamybos sąnaudos (elektra, tepalai, kt.)	34398	34157	33747	34085	34085
Bendras pelnas	839293	730257	728447	754833	806769
Veiklos sąnaudos	365432	362068	362761	364012	349976
Atlyginimai ir socialinio draudimo įmokos	207472	207472	207472	207472	207472
Įmokos į Garantinį fondą	158	158	158	158	158
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	82500	82500	82500	82500	82500
Elektra, šildymas, vanduo	25334	25157	24855	24880	24880
Transportas	19692	18097	18549	19143	21057
Ryšių paslaugos	656	623	654	686	755
Reklama	1034	1085	1140	1141	1198
Mokesčiai (nekilnojamojo turto, žemės)	8706	8706	8706	8706	8706
Kitos sąnaudos	19880	18270	18727	19326	3250
Veiklos pelnas	473861	368189	365686	390821	456793
Kitos veiklos pajamos	868150				
Finansinė ir investicinė veikla	-50188	-33688	-17188	-2406	0
Finansinės ir investicinės veiklos pajamos					
Finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos	-50188	-33688	-17188	-2406	
Įprastinės veiklos pelnas	1291823	334501	348498	388415	456793
Pelnas prieš mokesčius	1291823	334501	348498	388415	456793
Pelno mokestis	258365	66900	69700	77683	91359
Pelnas (nuostolis)	1033458	267601	278798	310732	365434

UAB „Gerintė“ pelno (nuostolių) ataskaita 2009-2013 m., Lt

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Straipsniai</i>	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.
I.	PARDAVIMAI	3060248	2792676	2828180	2918486	3169461
II.	PARDAVIMO SAVIKAINA	2220955	2062419	2099733	2163653	2362692
III.	BENDRAS PELNAS (NUOSTOLIAI)	839293	730257	728447	754833	806769
IV.	VEIKLOS SAŃAUDOS	365432	362068	362761	364012	349976
V.	TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	473861	368189	365686	390821	456793
VI.	KITA VEIKLA	868150				
VII.	FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA	-50188	-33688	-17188	-2406	
VIII.	IPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	1291823	334501	348498	388415	456793
IX.	PAGAUTĖ					
X.	NETEKIMAI					
XI.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	1291823	334501	348498	388415	456793
XII.	PELNO MOKESTIS	258365	66900	69700	77683	91359
XIII.	GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	1033458	267601	278798	310732	365434

UAB „Gerintė“ horizontali pelno (nuostolių) ataskaitos analizė 2009-2013 m.

Eil. Nr.	Straipsniai	2008 m.	2009 m.	Pasikeitimas 2008 m. palyginus 2009 m. (+,-)		2010 m.	Pasikeitimas 2009 m. palyginus 2010 m. (+,-)		2011m.	Pasikeitimas 2010 m. palyginus 2011 m. (+,-)	
		Lt	Lt	Lt	proc.	Lt	Lt	proc.	Lt	Lt	proc.
I.	PARDAVIMAI	2611757	3060248	+448491	+17,2	2792676	-267572	-8,7	2828180	+35504	+1,3
II.	PARDAVIMO SAVIKAINA	2037066	2220955	+183889	+9,0	2062419	-158536	-7,1	2099733	+37314	+1,8
III.	BENDRAS PELNAS (NUOSTOLIAI)	574691	839293	+264602	+46,0	730257	-109036	-13,0	728447	-1810	-0,2
IV.	VEIKLOS ŠAUNODOS	458498	365432	-93066	-20,3	362068	-3364	-0,9	362761	+693	+0,2
V.	TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	116193	473861	+357668	+307,8	368189	-105672	-22,3	365686	-2503	-0,7
VI.	KITA VEIKLA	30000	868150	+838150	+2794		-868150	-100			
VII.	FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA	-92150	-50188	+41962	-45,5	-33688	+16500	-32,9	-17188	+16500	-49,0
VIII.	ĮPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	54043	1291823	+1237780	+2290,4	334501	-957322	-74,1	348498	+13997	+4,2
IX.	PAGAUTĖ										
X.	NETEKIMAI										
XI.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	54043	1291823	+1237780	+2290,4	334501	-957322	-74,1	348498	+13997	+4,2
XII.	PELNO MOKESTIS	8106	258365	+250258	+3087,1	66900	-191464	-74,1	69700	+2799	+4,2
XIII.	GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	45937	1033458	+987522	+2149,8	267601	-765858	-74,1	278798	+11198	+4,2

UAB „Gerintė“ horizontali pelno (nuostolių) ataskaitos analizė 2009-2013 m.

Eil. Nr.	Straipsniai	2012 m.	Pasikeitimas 2011 m. palyginus 2012 m. (+,-)		2013 m.	Pasikeitimas 2012 m. palyginus 2013 m. (+,-)		Pasikeitimas 2008 m. palyginus 2013 m. (+,-)	
		Lt	Lt	proc.	Lt	Lt	proc.	Lt	proc.
I.	PARDAVIMAI	2918486	+90306	+3,2	3169461	+250975	+8,6	+557704	+21,4
II.	PARDAVIMO SAVIKAINA	2163653	+63920	+3,0	2362692	+199039	+9,2	+325626	+16,0
III.	BENDRAS PELNAS (NUOSTOLIAI)	754833	+26386	+3,6	806769	+51936	+6,9	+232078	+40,4
IV.	VEIKLOS SĄNAUDOS	364012	+1251	+0,3	349976	-14036	-3,9	-108522	-23,7
V.	TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	390821	+25135	+6,9	456793	+65972	+16,9	+340600	+293,1
VI.	KITA VEIKLA							-30000	-100
VII.	FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA	-2406	+14782	-86,0		+2406	-100	+92150	-100
VIII.	ĮPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	388415	+39917	+11,5	456793	+68378	+17,6	+402750	+745,2
IX.	PAGAUTĖ								
X.	NETEKIMAI								
XI.	PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	388415	+39917	+11,5	456793	+68378	+17,6	+402750	+745,2
XII.	PELNO MOKESTIS	77683	+7983	+11,5	91359	+13676	+17,6	+83252	+1027,0
XIII.	GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	310732	+31934	+11,5	365434	+54702	+17,6	+319498	+695,5

UAB „Gerintė“ balansas 2009-2013 m.

Eil. Nr.	Straipsniai	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.
A	<i>Ilgalaikis turtas</i>	2124150	1866193	1608761	1351328	1112829
I.	NEMATERIALUS TURTAS	524				
II.	MATERIALUS TURTAS	2123626	1866193	1608761	1351328	1112829
III.	ILGALAIKIS FINANSINIS TURTAS					
B.	<i>Trumpalaikis turtas</i>	401454	366259	371001	382825	415617
I.	ATSARGOS IR NEBAIGTOS VYKDYTI SUTARTYS	131578	119999	121559	125449	136238
II.	PER VIENERIUS METUS GAUTINOS SUMOS	252472	230254	233248	240712	261413
III.	KITAS TRUMPALAIKIS TURTAS	1514	1514	1514	1514	1514
IV.	PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI	15890	14492	14680	15150	16452
	TURTAS IŠ VISO	2525604	2232452	1979762	1734153	1528446
	NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
C.	NUOSAVAS KAPITALAS	1323147	1393211	1466046	1374278	1137622
I.	KAPITALAS	50000	50000	50000	50000	50000
II.	PERKAINOJIMO REZERVAS (REZULTATAI)					
III.	REZERVAI	239689	1075610	1137248	1013546	722188
IV.	NEPASKIRSTASIS PELNAS (NUOSTOLIS)	1033458	267601	278798	310732	365434
D.	DOTACIJOS, SUBSIDIJOS					
E.	MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	1202457	839241	513716	359875	390824
I.	PO VIENERIŲ METŲ MOKĖTINOS SUMOS IR ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	825000	495000	165000		
II.	PER VIENERIUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	377457	344241	348716	359875	390824
	NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO	2525604	2232452	1979762	1734153	1528446

UAB „Gerintė“ horizontali balanso analizė 2009-2013 m.

Eil. Nr.	Straipsniai	2008 m.	2009 m.	Pasikeitimas 2008 m. palyginus 2009 m. (+,-)		2010 m.	Pasikeitimas 2009 m. palyginus 2010 m. (+,-)		2011 m.	Pasikeitimas 2010 m. palyginus 2011 m. (+,-)	
		Lt	Lt	Lt	proc.	Lt	Lt	proc.	Lt	Lt	proc.
A	Ilgalaikis turtas	1642603	2124150	+481547	+29,3	1866193	-257957	-12,1	1608761	-257432	-13,8
I.	NEMATERIALUS TURTAS	2524	524	-2000	-79,2		-524	-100			
II.	MATERIALUS TURTAS	1640079	2123626	+483547	+29,5	1866193	-257433	-12,1	1608761	-257432	-13,8
III.	ILGALAIKIS FINANSINIS TURTAS										
B.	Trumpalaikis turtas	343343	401454	+58111	+16,9	366259	-35195	-8,8	371001	+4742	+1,3
I.	ATSARGOS IR NEBAIGTOS VYKDYTI SUTARTYS	112460	131578	19118	+17,0	119999	-11579	-8,8	121559	+1560	+1,3
II.	PER VIENERIUS METUS GAUTINOS SUMOS	215788	252472	+36684	+17,0	230254	-22218	-8,8	233248	+2994	+1,3
III.	KITAS TRUMPALAIKIS TURTAS	1514	1514			1514			1514		
IV.	PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI	13581	15890	+2309	+17,0	14492	-1398	-8,8	14680	+188	+1,3
	TURTAS IŠ VISO	1985946	2525604	+539658	+27,2	2232452	-293152	-11,6	1979762	-252690	-11,3
	NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI										
C.	NUOSAVAS KAPITALAS	333334	1323147	+989814	+296,9	1393211	+70064	+5,3	1466046	+72835	+5,2
I.	KAPITALAS	50000	50000			50000			50000		
II.	PERKAINOJIMO REZERVAS										
III.	REZERVAI	237397	239689	+508959	+214,4	1075610	+329254	+44,1	1137248	+61638	+5,7
IV.	NEPASKIRSTASIS PELNAS (NUOSTOLIS)	45937	1033458	+480855	+1046,8	267601	-259190	-49,2	278798	+11197	+4,2
D.	DOTACIJOS, SUBSIDIJOS										
E.	MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	1652612	1202457	-450156	-27,2	839241	-363216	-30,2	513716	-325525	-38,8
I.	PO VIENERIŲ METŲ MOKĖTINOS SUMOS IR ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	1330000	825000	-505000	-38,0	495000	-330000	-40,0	165000	-330000	-66,7
II.	PER VIENERIUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	322612	377457	+54844	+17,0	344241	-33216	-8,8	348716	+4475	+1,3
	NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGIJIMŲ IŠ VISO	1985946	2525604	+539658	+27,2	2232452	-293152	-11,6	1979762	-252690	-11,3

UAB „Gerintė“ horizontali balanso analizė 2009-2013 m.

Eil. Nr.	Straipsniai	Pasikeitimas 2011 m. palyginus 2012 m. (+,-)			Pasikeitimas 2012 m. palyginus 2013 m. (+,-)			Pasikeitimas 2008 m. palyginus 2013 m. (+,-)	
		2012 m. Lt	Lt	proc.	2013 m. Lt	Lt	proc.	Lt	proc.
A	Ilgalaikis turtas	1351328	-257433	-16,0	1112829	-238499	-17,6	-529774	-32,3
I.	NEMATERIALUS TURTAS							-2524	-100
II.	MATERIALUS TURTAS	1351328	-257433	-16,0	1112829	-238499	-17,6	-527250	-32,1
III.	ILGALAIKIS FINANSINIS TURTAS								
B.	Trumpalaikis turtas	382825	+11823	+3,2	415617	+32793	+8,6	+72274	+21,1
I.	ATSARGOS IR NEBAIGTOS VYKDYTI SUTARTYS	125449	+3890	+3,2	136238	+10789	+8,6	+23778	+21,1
II.	PER VIENERIUS METUS GAUTINOS SUMOS	240712	+7464	+3,2	261413	+20701	+8,6	+45625	+21,1
III.	KITAS TRUMPALAIKIS TURTAS	1514			1514				
IV.	PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI	15150	+469	+3,2	16452	+1303	+8,6	+2871	+21,1
	TURTAS IŠ VISO	1734153	-245610	-12,4	1528446	-205706	-11,9	-457500	-23,0
	NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI								
C.	NUOSAVAS KAPITALAS	1374278	-91769	-6,3	1137622	-236655	-17,2	+804289	+241,3
I.	KAPITALAS	50000			50000				
II.	PERKAINOJIMO REZERVAS (REZULTATAI)								
III.	REZERVAI	1013546	-123703	-10,9	722188	-291357	-28,7	+484791	+204,2
IV.	NEPASKIRSTASIS PELNAS (NUOSTOLIS)	310732	+31934	+11,5	365434	+54702	+17,6	+319498	+695,5
D.	DOTACIJOS, SUBSIDIJOS								
E.	MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	359875	-153841	-29,9	390824	+30949	+8,6	-1261789	-76,4
I.	PO VIENERIŲ METŲ MOKĖTINOS SUMOS IR ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI		-165000	-100				-1330000	-100
II.	PER VIENERIUS METUS MOKĖTINOS SUMOS IR TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI	359875	+11159	+3,2	390824	+30949	+8,6	+68211	+21,1
	NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO	1734153	-245610	-12,4	1528446	-205706	-11,9	-457500	-23,0

UAB „Gerintė“ investicinio projekto grynasis pajamų srautas 2009-2013 m., Lt

	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.
1. Pajamos	3060248	2792676	2828180	2918486	3169461
Pagamintos produkcijos pardavimo pajamos	3060248	2792676	2828180	2918486	3169461
2. Veiklos sąnaudos	2586387	2424487	2462494	2527665	2712668
Atlyginimai ir socialinio draudimo įmokos	467168	467168	473656	482168	523348
Medžiagų, žaliavų sąnaudos	1744916	1593792	1625028	1680098	1856890
Kitos gamybos sąnaudos	34398	34157	33747	34085	34085
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	264603	257432	257432	257432	238499
Elektra, šildymas, vanduo	25334	25157	24855	24880	24880
Transportas	19692	18097	18549	19143	21057
Ryšių paslaugos	656	623	654	686	755
Reklama	1034	1085	1140	1141	1198
Mokesčiai (nekilnojamojo turto, žemės)	8706	8706	8706	8706	8706
Kitos sąnaudos	19880	18270	18727	19326	3250
3. Grynasis pajamų srautas (1-2)	473861	368189	365686	390821	456793

Investicinio projekto vidinės gražos normos (IRR) apskaičiavimas

Metai	Grynųjų pinigų srautai, tūkst. Lt	Diskontavimo koeficientas, kai $i_1=35\%$	NPV ₁ , kai $i_1=35\%$, tūkst. Lt	Diskontavimo koeficientas, kai $i_2=40\%$	NPV ₂ , kai $i_2=40\%$, tūkst. Lt
0	-868010	1	-868010	1	-868010
1	473861	0,74	351008	0,7143	338472
2	368189	0,5486	202024	0,5102	187852
3	365686	0,4064	148630	0,3644	133267
4	390821	0,3011	117664	0,2603	101734
5	456793	0,223	101871	0,1859	84934
Σ			53187		-21751

$$IRR = i_1 + \frac{NPV_1(i_2 - i_1)}{NPV_1 - NPV_2} = 35 + \frac{53187 \times (40 - 35)}{53187 - (-21751)} = 38,5\%$$

Lūžio taško apskaičiavimas

$$Q_{MG}(P_{MG} - AVC_{MG}) + Q_P(P_P - AVC_P) + Q_S(P_S - AVC_S) + Q_M(P_M - AVC_M) - FC = 0$$

2009 m. pagamintos ir parduotos produkcijos kiekis, savikaina, kaina ir pelnas

Produkcijos pavadinimas	Pagaminta ir parduota produkcijos vienetų per metus	Vidutinė vieneto savikaina, Lt	Pardavimo savikaina, Lt	Antkainis, %	Vidutinės vieneto pardavimo kaina, Lt	Pajamos per metus, Lt	Pelnas per metus, Lt
Miegamojo baldai	502	1411	708322	46	2060	1034150	325828
Prieškambario baldai	546	427	233142	46	623	340387	107245
Stalai	1063	246	261498	46	360	382680	121182
Minkšti baldai	900	1131	1017993	28	1448	1303031	285038
Iš viso:	3011		2220955			3060248	839293

$$Q_{MG} = 1, Q_P = 1,1 * Q_{MG}, Q_S = 2,1 * Q_{MG}, Q_M = 1,8 * Q_{MG}$$

$$Q_{MG} * (2060 - 1411) + 1,1 * Q_{MG} * (623 - 427) + 2,1 * Q_{MG} * (360 - 246) + 1,8 * Q_{MG} * (1448 - 1131) - 365432 = 0$$

$$649Q_{MG} + 216Q_{MG} + 239Q_{MG} + 571Q_{MG} = 365432$$

$$Q_{MG} = 218 \text{ vnt.}, Q_P = 218 * 1,1 = 240 \text{ vnt.}, Q_S = 218 * 2,1 = 458 \text{ vnt.}, Q_M = 218 * 1,8 = 392$$

$$Q = 1308 \text{ vnt.}$$

2010 m. pagamintos ir parduotos produkcijos kiekis, savikaina, kaina ir pelnas

Produkcijos pavadinimas	Pagaminta ir parduota produkcijos vienetų per metus	Vidutinė vieneto savikaina, Lt	Pardavimo savikaina, Lt	Antkainis, %	Vidutinės vieneto pardavimo kaina, Lt	Pajamos per metus, Lt	Pelnas per metus, Lt
Miegamojo baldai	462	1438	664356	42	2045	944790	280434
Prieškambario baldai	501	434	217434	42	618	309618	92184
Stalai	976	250	244000	43	357	348432	104432
Minkšti baldai	828	1131	936629	27	1437	1189836	253207
Iš viso:	2767		2062419			2792676	730257

$$Q_{MG} = 1, Q_P = 1,1 * Q_{MG}, Q_S = 2,1 * Q_{MG}, Q_M = 1,8 * Q_{MG}$$

$$Q_{MG} * (2045 - 1438) + 1,1 * Q_{MG} * (618 - 434) + 2,1 * Q_{MG} * (357 - 250) + 1,8 * Q_{MG} * (1437 - 1131) - 362068 = 0$$

$$Q = 1372 \text{ vnt.}$$

Lūžio taško skaičiavimas

2011 m. pagamintos ir parduotos produkcijos kiekis, savikaina, kaina ir pelnas

Produkcijos pavadinimas	Pagaminta ir parduota produkcijos vienetų per metus	Vidutinė vieneto savikaina, Lt	Pardavimo savikaina, Lt	Antkainis, %	Vidutinės vieneto pardavimo kaina, Lt	Pajamos per metus, Lt	Pelnas per metus, Lt
Miegamojo baldai	474	1420	673080	42	2020	957480	284400
Prieškambario baldai	514	429	220506	42	610	313540	93034
Stalai	1000	248	248000	42	353	353000	105000
Minkšti baldai	848	1130	958147	26	1420	1204160	246013
Iš viso:	2836		2099733			2828180	728447

$$Q_{MG} = 1, Q_P = 1,1 * Q_{MG}, Q_S = 2,1 * Q_{MG}, Q_M = 1,8 * Q_{MG}$$

$$Q_{MG} * (2020 - 1420) + 1,1 * Q_{MG} * (610 - 429) + 2,1 * Q_{MG} * (353 - 248) + 1,8 * Q_{MG} * (1420 - 1130) - 362761 = 0$$

$$Q = 1412 \text{ vnt.}$$

2012 m. pagamintos ir parduotos produkcijos kiekis, savikaina, kaina ir pelnas

Produkcijos pavadinimas	Pagaminta ir parduota produkcijos vienetų per metus	Vidutinė vieneto savikaina, Lt	Pardavimo savikaina, Lt	Antkainis, %	Vidutinės vieneto pardavimo kaina, Lt	Pajamos per metus, Lt	Pelnas per metus, Lt
Miegamojo baldai	489	1419	693891	42	2020	987780	293889
Prieškambario baldai	531	428	227268	43	610	323910	96642
Stalai	1032	247	254904	43	353	364296	109392
Minkšti baldai	875	1129	987590	26	1420	1242500	254910
Iš viso:	2927		2163653			2918486	754833

$$Q_{MG} = 1, Q_P = 1,1 * Q_{MG}, Q_S = 2,1 * Q_{MG}, Q_M = 1,8 * Q_{MG}$$

$$Q_{MG} * (2020 - 1419) + 1,1 * Q_{MG} * (610 - 428) + 2,1 * Q_{MG} * (353 - 247) + 1,8 * Q_{MG} * (1420 - 1129) - 364012 = 0$$

$$Q = 1412 \text{ vnt.}$$

Lūžio taško skaičiavimas

2013 m. pagamintos ir parduotos produkcijos kiekis, savikaina, kaina ir pelnas

Produkcijos pavadinimas	Pagaminta ir parduota produkcijos vienetų per metus	Vidutinė vieneto savikaina, Lt	Pardavimo savikaina, Lt	Antkainis, %	Vidutinės vieneto pardavimo kaina, Lt	Pajamos per metus, Lt	Pelnas per metus, Lt
Miegamojo baldai	562	1440	809280	40	2020	1135240	325960
Priekambario baldai	611	435	265785	40	610	372710	106925
Stalai	1187	253	299752	40	353	419011	119259
Minkšti baldai	875	1129	987875	26	1420	1242500	254625
Iš viso:	3235		2362692			3169461	806769

$$Q_{MG} = 1, \quad Q_P = 1,1 * Q_{MG}, \quad Q_S = 2,1 * Q_{MG}, \quad Q_M = 1,6 * Q_{MG}$$

$$Q_{MG} * (2020 - 1440) + 1,1 * Q_{MG} * (610 - 435) + 2,1 * Q_{MG} * (353 - 253) + 1,6 * Q_{MG} * (1420 - 1129) - 349976 = 0$$

$$Q = 1404 \text{ vnt.}$$

Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ pardavimo pajamoms 2008-2009 m. apskaičiavimas

Pardavimo pajamų ir pardavimo savikainos skaičiavimas

Produktai	Kiekis, vnt		Vieneto kaina, Lt		Vieneto savikaina, Lt		Pardavimo pajamos, Lt			Pardavimo savikaina, Lt		
	q ₀₈	q ₀₉	p ₀₈	p ₀₉	z ₀₈	z ₀₉	q ₀₈ p ₀₈	q ₀₉ p ₀₉	q ₀₉ p ₀₈	q ₀₈ z ₀₈	q ₀₉ z ₀₉	q ₀₉ z ₀₈
Miegamojo baldai	580	502	2176	2060	1.700	1411	1262080	1034150	1092352	986000	708322	853400
Prieškambario baldai	630	546	659	623	515	427	415296	340387	359814	324450	233142	281190
Stalai	1155	1063	379	360	296	246	437606	382680	402877	341880	261498	314648
Nestandartiniai baldai	72	900	2659	1448	2.016	1131	194132	1303031	2393100	147767	1017993	1814400
Σ	2437	3011					2309114	3060248	4248143	1800097	2220955	3263638

Apskaičiuojami agregatiniai indeksai.

Dėl produktų fizinės apimtys pasikeitimo:

$$I_q^L = \frac{\sum_{nuo1}^4 q_{09} p_{08}}{\sum_{nuo1}^4 q_{08} p_{08}} = \frac{4248143}{2309114} = 1,84(184\%)$$

Pardavimo fizinė apimtis padidėjo 84 proc., esant pastovioms 2008 metų kainoms (indeksas pagal Laspeireso formulę).

Dėl kainų pasikeitimo:

$$I_p^P = \frac{\sum_{nuo1}^4 q_{09} p_{09}}{\sum_{nuo1}^4 q_{09} p_{08}} = \frac{3060248}{4248143} = 0,72(72\%)$$

Pardavimo kainos padidėjo 72 proc., esant pastoviam 2009 metų kiekiui (indeksas pagal Paašė).

$$I_{pq} = I_q^L \cdot I_p^P = 1,84 \times 0,72 = 1,325$$

Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ pardavimo pajamoms 2008-2009 m. apskaičiavimas

Nustatomas absoliutus pardavimo pajamų pokytis – bendras ir dėl atskirų veiksnių:

$$\Delta pq = \sum p_{09} q_{09} - \sum p_{08} q_{08} = 3060248 - 2309114 = 751134 \text{ Lt}$$

Iš to skaičiaus dėl:

Kainų kitimo:

$$\Delta pq_p = \sum p_{09} q_{09} - \sum p_{08} q_{09} = 3060248 - 4248143 = -1187895$$

Pardavimo apimtys kitimo:

$$\Delta pq_q = \sum p_{08} q_{09} - \sum p_{08} q_{08} = 4248143 - 2309114 = 1939029$$

Taigi:

$$\Delta pq = \Delta pq_p + \Delta pq_q = -1187895 + 1939029 = 751134 \text{ Lt}$$

Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ bendrajam pelnui 2008-2009 m. apskaičiavimas

Bendrojo pelno skaičiavimas, Lt

Gaminiai	2008 m. pelnas $P_{2008} = \sum q_{08} p_{08} - \sum q_{08} z_{08}$	2009 m. pelnas $P_{2009} = \sum q_{09} p_{09} - \sum q_{09} z_{09}$	Sąlyginis pelnas $P = \sum q_{09} p_{08} - \sum q_{09} z_{08}$
Miegamojo baldai	276080	325828	238952
Prieškambario baldai	90846	107245	78624
Stalai	95726	121182	88229
Nestandartiniai baldai	46365	285038	578700
Σ	509017	839293	984505

Absoliutus bendrojo pelno pokytis:

$$\Delta P = P_{09} - P_{08} = 839293 - 509017 = 330276 \text{ Lt arba } 164,9 \text{ proc.}$$

Jam turėjo įtakos šie veiksniai:

- Pardavimo fizinės apimties pokytis:

$$\Delta P_q = P_{08} \cdot x(I_q - 1) = 509017 \cdot x(1,84 - 1) = 427436 \text{ Lt arba } 84 \text{ proc.}$$

- Pardavimo asortimento struktūros pokytis:

$$\Delta P_{asort.str.} = P^j - P_{08} \cdot x I_q = 984505 - 509017 \cdot x 1,84 = 48052 \text{ Lt arba } 9,5 \text{ proc.}$$

- Parduotos produkcijos kainų pokytis:

$$\Delta P_p = \sum p_{09} q_{09} - \sum p_{08} q_{09} = 3060248 - 4248143 = -1187895 \text{ Lt arba } -233,4 \text{ proc.}$$

- Produkcijos savikainos pokytis:

$$\Delta P_z = \sum z_{08} q_{09} - \sum z_{09} q_{09} = 3263638 - 2220955 = 1042683 \text{ Lt arba } 204,8 \text{ proc.}$$

$$\Delta P = \Delta P_q + \Delta P_{asort.str.} + \Delta P_p + \Delta P_z = 427436 + 48052 + (-1187895) + 1042683 = 330276 \text{ Lt}$$

UAB „Gerintė“ pardavimų pelningumo rodikliai 2009-2013 m.

Rodikliai	Formulė	2009 m.		2010 m.		Pokytis 2009-2010 (proc. punktai)	2011 m.		Pokytis 2010-2011 (proc. punktai)
		skaičiavimas	reikšmė	skaičiavimas	reikšmė		skaičiavimas	reikšmė	
Bendras pardavimų pelningumas, proc.	<u>Bendras pelnas</u> Pardavimų pajamos	<u>839293</u> 3060248	27,4	<u>730257</u> 2792676	26,1	-1,3	<u>728447</u> 2828180	25,8	-0,3
Veiklos pelningumas, proc.	<u>Veiklos pelnas</u> Pardavimų pajamos	<u>473861</u> 3060248	15,5	<u>368189</u> 2792676	13,2	-2,3	<u>365686</u> 2828180	12,9	-0,3
Grynasis pardavimų pelningumas, proc.	<u>Grynasis pelnas</u> Pardavimų pajamos	<u>1033458</u> 3060248	33,8	<u>267601</u> 2792676	9,6	-24,2	<u>278798</u> 2828180	9,9	+0,3

Rodikliai	2012m.		Pokytis 2011-2012 (proc. punktai)	2013 m.		Pokytis 2012-2013 (proc. punktai)
	skaičiavimas	reikšmė		skaičiavimas	reikšmė	
Bendras pardavimų pelningumas, proc.	<u>754833</u> 2918486	25,9	+0,1	<u>806769</u> 3169461	25,5	-0,4
Veiklos pelningumas, proc.	<u>390821</u> 2918486	13,4	+0,5	<u>456793</u> 3169461	14,4	+1
Grynasis pardavimų pelningumas, proc.	<u>310732</u> 2918486	10,7	+0,7	<u>365434</u> 3169461	11,5	+0,8

Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ pardavimo pelningumo rodikliams 2009-2013 m. apskaičiavimas

Veiksnių įtakos grynojo pardavimų pelningumo rodikliui apskaičiavimas

Rodikliai	2008 m.	2013m.	Pokytis (Lt, proc. punktais)
Grynasis pelnas, Lt	45937	365434	+319498
Pardavimų pajamos, lt	2611757	3169461	+557704
Bendrasis pardavimų pelningumas, proc	1,8	11,5	+9,7

Įmonės grynojo pardavimų pelningumo padidėjimui 9,7 proc. punktais 2013 m. lyginant su 2008 m. turėjo įtakos šie veiksniai :

$$1. \text{ Pardavimų apimties padidėjimas: } \frac{45937}{3169461} \times 100 - 1,8 = -0,4 \text{ proc. punkto}$$

$$2. \text{ Grynojo pelno padidėjimas: } 11,5 - \frac{45937}{3169461} \times 100 = 10,1 \text{ proc. punkto}$$

Veiksnių įtakos veiklos pelningumo rodikliui apskaičiavimas

Rodikliai	2008 m.	2013m.	Pokytis (Lt, proc. punktais)
Veiklos pelnas, Lt	116193	456793	+340600
Pardavimų pajamos, lt	2611757	3169461	+557704
Bendrasis pardavimų pelningumas, proc	4,4	14,4	+10

Įmonės grynojo pardavimų pelningumo padidėjimui 11 proc. punktais 2013 m. lyginant su 2008 m. turėjo įtakos šie veiksniai :

$$1. \text{ Pardavimų apimties padidėjimas: } \frac{116193}{3169461} \times 100 - 4,4 = -0,7 \text{ proc. punkto}$$

$$2. \text{ Veiklos pelno padidėjimas: } 14,4 - \frac{116193}{3169461} \times 100 = 10,7 \text{ proc. punkto}$$

UAB „Gerintė“ turto ir kapitalo pelningumo rodikliai 2009-2013 m.

Rodikliai	Formulė	2009 m.		2010 m.		Pokytis 2009-2010 (proc. punktais)	2011 m.		Pokytis 2010-2011 (proc. punktais)
		skaičiavimas	reikšmė	skaičiavimas	reikšmė		skaičiavimas	reikšmė	
Turto grynas pelningumas, proc.	$\frac{\text{Grynas pelnas}}{\text{Turtas}}$	$\frac{1033458}{2525604}$	40,9	$\frac{267601}{2232452}$	12,0	-28,9	$\frac{278798}{1979762}$	14,1	+2,1
Ilgalaikio turto pelningumas, proc.	$\frac{\text{Grynas pelnas}}{\text{Ilgalaikis turtas}}$	$\frac{1033458}{2124150}$	48,7	$\frac{267601}{1866193}$	14,3	-34,4	$\frac{278798}{1608761}$	17,3	+3,0
Trumpalaikio turto pelningumas, proc.	$\frac{\text{Grynas pelnas}}{\text{Trumpalaikis turtas}}$	$\frac{1033458}{401454}$	257,4	$\frac{267601}{366259}$	73,1	-184,3	$\frac{278798}{371001}$	75,1	+2,0
Nuosavo kapitalo pelningumas, proc.	$\frac{\text{Grynasis pelnas}}{\text{Nuosavas kapitalas}}$	$\frac{1033458}{1323147}$	78,1	$\frac{267601}{1393211}$	19,2	-58,9	$\frac{278798}{1466046}$	19,0	-0,2
Akcinio kapitalo pelningumas, proc.	$\frac{\text{Grynasis pelnas}}{\text{Akcinis kapitalas}}$	$\frac{1033458}{50000}$	2066,9	$\frac{267601}{50000}$	535,2	-1531,7	$\frac{278798}{50000}$	557,6	+22,4
Pastovaus kapitalo pelningumas, proc.	$\frac{\text{Grynasis pelnas}}{\text{Nuosavas kapitalas} + \text{Ilgalaikiai išipareigojimai}}$	$\frac{1033458}{2148147}$	48,1	$\frac{267601}{1888211}$	14,2	-33,9	$\frac{278798}{1631046}$	17,1	2,9

UAB „Gerintė“ turto ir kapitalo pelningumo rodikliai 2009-2013 m.

Rodikliai	2012m.		Pokytis 2011-2012 (proc. punktais)	2013 m.		Pokytis 2012-2013 (proc. punktais)
	skaičiavimas	reikšmė		skaičiavimas	reikšmė	
Turto grynasis pelningumas, proc.	<u>310732</u> 1734153	17,9	+3,8	<u>365434</u> 1528446	23,9	+6,0
Ilgalaikio turto pelningumas, proc.	<u>310732</u> 1351328	23,0	+5,7	<u>365434</u> 1112829	32,8	+9,8
Trumpalaikio turto pelningumas, proc.	<u>310732</u> 382825	81,2	+6,1	<u>365434</u> 415617	87,9	+6,7
Nuosavo kapitalo pelningumas, proc.	<u>310732</u> 1374278	22,6	+3,6	<u>365434</u> 1137622	32,1	+9,5
Akcinio kapitalo pelningumas, proc.	<u>310732</u> 50000	621,5	+63,9	<u>365434</u> 50000	730,9	+109,4
Pastovaus kapitalo pelningumas, proc.	<u>310732</u> 1374278	22,6	+5,5	<u>365434</u> 1137622	32,1	+9,5

Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ turto pelningumo rodikliui 2009-2013 m. apskaičiavimas

Veiksnių įtakos turto pelningumo rodikliui apskaičiavimas

Rodikliai	2008 m.	2013 m.	Pokytis (Lt, proc. punktai)
Grynasis pelnas, Lt	45937	365434	+319498
Turtas, Lt	1985946	1528446	-457500
Turto pelningumas, proc.	2,3	23,9	+21,6

Turto grynasis pelningumas 2013 m. padidėjo 21,6 proc. punktais lyginant su 2008 m. dėl dviejų priežasčių:

$$1. \text{ Dėl turto vertės pasikeitimo: } \frac{45937 \times 100}{1528446} - 2,3 = 0,7 \text{ proc. punkto}$$

$$2. \text{ Dėl grynojo pelno dydžio pasikeitimo: } 23,9 - \frac{45937 \times 100}{1528446} = 20,9 \text{ proc. punkto}$$

Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ turto pelningumo rodikliui 2009-2013 m. apskaičiavimas

Veiksnių įtakos turto pelningumo rodikliui apskaičiavimas pagal L. Bernstein modelį

Rodikliai	2008 m.	2013 m.	Pokytis (Lt, proc. punktai)
Pardavimo pajamos, Lt	2611757	3169461	+557704
Grynasis pelnas, Lt	45937	365434	+319498
Turtas, Lt	1985946	1528446	-457500
Turto apyvartumas,	1,3	2,074	+0,8
Grynasis pardavimų pelningumas, %	1,8	11,5	+9,7
Turto pelningumas, %	2,3	23,9	+21,6

$$\text{Turto pelningumas 2008 m.: } \frac{2611757}{1985946} \times \frac{45937}{2611757} = 2,3 \text{ proc.}$$

$$\text{Turto pelningumas 2013 m.: } \frac{3169461}{1528446} \times \frac{365434}{3169461} = 23,9 \text{ proc.}$$

1. Dėl turto apyvartumo pasikeitimo:

$$2,074 \times 1,8 = 3,73 \text{ proc.}$$

$$3,73 - 2,3 = 1,43 \text{ proc. punkto}$$

2. Dėl grynojo pardavimų pelningumo pasikeitimo:

$$2,074 \times 11,5 = 23,85$$

$$23,85 - 3,73 = 20,12 \text{ proc. punkto}$$

$$\text{Iš viso: } 1,43 + 20,12 = 21,6 \text{ proc. punkto}$$

Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ kapitalo pelningumo rodikliams 2009-2013 m. apskaičiavimas

Veiksnių įtakos nuosavo kapitalo pelningumo rodikliui apskaičiavimas

Rodikliai	2008 m.	2013 m.	Pokytis (Lt, proc. punktai)
Grynasis pelnas, Lt	45937	365434	+319497
Nuosavas kapitalas, Lt	333334	1137622	+804288
Nuosavo turto pelningumas, proc.	13,8	32,1	+18,3

Nuosavo kapitalo pelningumas 2013 m. padidėjo 18,3 proc. punktais lyginant su 2008 m. dėl:

$$4. \text{ Dėl nuosavo kapitalo vertės padidėjimo: } \frac{45937 \times 100}{1137622} - 13,8 = -9,8 \text{ proc. punkto}$$

$$2. \text{ Dėl pelno dydžio padidėjimo: } 32,1 - \frac{45937 \times 100}{1137622} = 28,1 \text{ proc. punkto}$$

$$-9,8 + 28,1 = 18,3 \text{ proc. punkto}$$

Veiksnių įtakos nuosavo kapitalo pelningumui nustatymas taikant Du Ponto modelį.

Rodikliai	2008 m.	2013m.	Pokytis (Lt, kartai, proc. punktai)
Grynas pelnas, Lt	45937	365434	+319497
Pardavimo pajamos, Lt	2611757	3169461	+557704
Turtas, Lt	1985946	1528446	-457500
Nuosavas kapitalas, Lt	333334	1137622	+804288
Grynas pardavimų pelningumas, proc.	1,8	11,5	+9,7
Turto apyvartumas, kartai	1,3	2,074	+0,8
Kapitalo struktūra	5,9	1,34	-4,56
Nuosavo turto pelningumas, %	13,8	32,1	+18,3

$$\text{Nuosavo kapitalo pelningumas}_{2008} = \frac{45937 \times 100}{2611757} \times \frac{2611757}{1985946} \times \frac{1985946}{333334} = 1,8 \times 1,3 \times 5,9 =$$

$$= 13,8 \text{ proc.}$$

$$\text{Nuosavo kapitalo pelningumas}_{2013} = \frac{365434 \times 100}{3169461} \times \frac{3169461}{1528446} \times \frac{1528446}{1137622} = 11,5 \times 2,074 \times 1,34 =$$

$$= 32,1 \text{ proc.}$$

Veiksmų įtakos UAB „Gerintė“ kapitalo pelningumo rodikliams 2009-2013 m. apskaičiavimas

Veiksmų įtakos pastovaus kapitalo pelningumo rodikliui apskaičiavimas

Rodikliai	2008 m.	2013 m.	Pokytis (Lt, proc. punktai)
Grynasis pelnas, Lt	45937	365434	+319497
Nuosavas kapitalas, Lt	333334	1137622	+804288
Ilgalaikiai išsipareigojimai, Lt	1330000		-1330000
Pastovaus kapitalo pelningumas, proc.	2,8	32,1	+29,3

Pastovaus kapitalo pelningumas 2013 m. padidėjo 29,3 proc. punktais lyginant su 2008 m. dėl:

1. Dėl grynojo pelno dydžio padidėjimo:

$$\frac{365434 \times 100}{333334 + 1330000} = 22,0 \text{ proc.}$$

$$22 - 2,8 = 19,2 \text{ proc. punkto}$$

2. Dėl nuosavo kapitalo vertės padidėjimo:

$$\frac{365434 \times 100}{1137622 + 1330000} = 14,8 \text{ proc.}$$

$$14,8 - 22 = -7,2 \text{ proc. punkto}$$

3. Dėl ilgalaikių išsipareigojimų sumažėjimo:

$$\frac{365434 \times 100}{1137622} = 32,1 \text{ proc.}$$

$$32,1 - 14,8 = 17,3 \text{ proc. punkto}$$

Iš viso: $19,2 + (-7,2) + 17,3 = 29,3$ proc. punkto

UAB „Gerintė“ sąnaudų lygio rodikliai ir jų pokyčiai 2008-2013 m.

Rodikliai	Formulė	2009 m.		2010 m.		Pokytis 2009-2010 (proc. punktais)	2011 m.		Pokytis 2010-2011 (proc. punktais)
		skaičiavimas	reikšmė	skaičiavimas	reikšmė		skaičiavimas	reikšmė	
Pardavimo savikainos lygis, proc.	<u>Pardavimo savikaina</u> Pardavimo pajamos	<u>2220955</u> 3060248	72,6	<u>2062419</u> 2792676	73,9	+1,3	<u>2099733</u> 2828180	74,2	+0,3
Veiklos sąnaudų vienam pardavimo litui, proc.	<u>Veiklos sąnaudos</u> Pardavimo pajamos	<u>365432</u> 3060248	11,9	<u>362068</u> 2792676	13,0	+1,1	<u>362761</u> 2828180	12,8	-0,2

Rodikliai	2012m.		Pokytis 2011-2012 (proc. punktais)	2013 m.		Pokytis 2012-2013 (proc. punktais)
	skaičiavimas	reikšmė		skaičiavimas	reikšmė	
Pardavimo savikainos lygis, proc.	<u>2163653</u> 2918486	74,1	-0,1	<u>2362692</u> 3169461	74,5	+0,4
Veiklos sąnaudų vienam pardavimo litui, proc.	<u>364012</u> 2918486	12,5	-0,3	<u>349976</u> 3169461	11,0	-1,5

UAB „Gerintė“ turto apyvartumo rodikliai 2009-2013 m.

Rodikliai	2009 m.		2010 m.		Pokytis 2009- 2010	2011 m.		Pokytis 2010- 2011
	skaičiavimas	reikšmė	skaičiavimas	reikšmė		skaičiavimas	reikšmė	
Viso turto apyvartumas (kartais)	$\frac{3060248}{(1985946+2525604)/2}$	1,4	$\frac{2792676}{(2525604+2232452)/2}$	1,2	-0,2	$\frac{2828180}{(2232452+1979762)/2}$	1,3	+0,1
Viso turto apyvartumas (dienomis)	$\frac{365}{1,4}$	260,7	$\frac{365}{1,2}$	304,2	+43,5	$\frac{365}{1,3}$	280,8	-23,4
Apyvartinio kapitalo apyvartumas (kartais)	$\frac{3060248}{(20731+23997)/2}$	136,8	$\frac{2792676}{(23997+22018)/2}$	121,4	-15,4	$\frac{2828180}{(22018+22285)/2}$	127,7	+6,3
Apyvartinio kapitalo apyvartumas (dienos)	$\frac{365}{136,8}$	2,7	$\frac{365}{121,4}$	3,0	+0,3	$\frac{365}{127,7}$	2,9	-0,1
Ilgalaikio turto apyvartumas (kartais)	$\frac{3060248}{(1642603+2124150)/2}$	1,6	$\frac{2792676}{(2124150+1866193)/2}$	1,4	-0,2	$\frac{2828180}{(1866193+1608761)/2}$	1,6	+0,2
Ilgalaikio turto apyvartumas (dienomis)	$\frac{365}{1,6}$	228,1	$\frac{365}{1,4}$	260,7	+32,6	$\frac{365}{1,6}$	228,1	-32,6
Trumpalaikio turto apyvartumas (kartais)	$\frac{3060248}{(343343+401454)/2}$	8,2	$\frac{2792676}{(401454+366259)/2}$	7,3	-0,9	$\frac{2828180}{(366259+371001)/2}$	7,7	+0,4
Trumpalaikio turto apyvartumas (dienomis)	$\frac{365}{8,2}$	44,5	$\frac{365}{7,3}$	50	+5,5	$\frac{365}{7,7}$	47,4	-2,6
Atsargų apyvartumas (kartais)	$\frac{2220955}{(112460+131578)/2}$	18,2	$\frac{2062419}{(131578+119999)/2}$	16,4	-1,8	$\frac{2099733}{(119999+121559)/2}$	17,4	+1
Atsargų apyvartumas (dienomis)	$\frac{365}{18,2}$	20,1	$\frac{365}{16,4}$	22,2	+2,1	$\frac{365}{17,4}$	21	-1,2
Debitorinio išiskolinimo apyvartumas (kartais)	$\frac{3060248}{(215788+252472)/2}$	13,1	$\frac{2792676}{(252472+230254)/2}$	11,6	-1,5	$\frac{2828180}{(230254+233248)/2}$	12,2	+0,6
Debitorinio išiskolinimo apyvartumas (dienomis)	$\frac{365}{13,1}$	27,9	$\frac{365}{11,6}$	31,5	+3,6	$\frac{365}{12,2}$	29,9	-1,6
Kreditorinio išiskolinimo apyvartumas (kartais)	$\frac{3060248}{(322612+377457)/2}$	8,7	$\frac{2792676}{(377457+344241)/2}$	7,7	-1	$\frac{2828180}{(344241+348716)/2}$	8,2	+0,5
Kreditorinio išiskolinimo apyvartumas (dienomis)	$\frac{365}{8,7}$	42,0	$\frac{365}{7,7}$	47,4	+5,4	$\frac{365}{8,2}$	44,5	-2,9
Kapitalo apytakos ciklas (dienomis)	20,1+27,9-42	6,0	22,2+31,5-47,4	6,3	+0,3	21+29,9-44,5	6,4	+0,1

UAB „Gerintė“ turto apyvartumo rodikliai 2009-2013 m.

Rodikliai	2012 m.		Pokytis 2011-2012	2013 m.		Pokytis 2012-2013
	skaičiavimas	reikšmė		skaičiavimas	reikšmė	
Viso turto apyvartumas (kartais)	$\frac{2918486}{(1979762+1734153)/2}$	1,6	+0,3	$\frac{3169461}{(1734153+1528446)/2}$	1,9	+03
Viso turto apyvartumas (dienomis)	$\frac{365}{1,6}$	228,1	-52,7	$\frac{365}{1,9}$	192,1	-36,0
Apyvartinio kapitalo apyvartumas (kartais)	$\frac{2918486}{(22285+22950)/2}$	129,0	+1,3	$\frac{3169461}{(22950+24793)/2}$	132,8	+3,8
Apyvartinio kapitalo apyvartumas (dienos)	$\frac{365}{129}$	2,8	-0,1	$\frac{365}{132,8}$	2,7	-0,1
Ilgalaikio turto apyvartumas (kartais)	$\frac{2918486}{(1608761+1351328)/2}$	2,0	+0,4	$\frac{3169461}{(1351328+1112829)/2}$	2,6	+0,6
Ilgalaikio turto apyvartumas (dienomis)	$\frac{365}{2}$	182,5	-45,6	$\frac{365}{2,6}$	140,4	-42,1
Trumpalaikio turto apyvartumas (kartais)	$\frac{2918486}{(371001+382825)/2}$	7,7	0	$\frac{3169461}{(382825+415617)/2}$	7,9	+0,2
Trumpalaikio turto apyvartumas (dienomis)	$\frac{365}{7,7}$	47,4	0	$\frac{365}{7,9}$	46,2	-1,2
Atsargų apyvartumas (kartais)	$\frac{2163653}{(121559+125449)/2}$	17,5	+0,1	$\frac{2362692}{(125449+136238)/2}$	18,1	+0,6
Atsargų apyvartumas (dienomis)	$\frac{365}{17,5}$	20,9	-0,1	$\frac{365}{18,1}$	20,2	-0,7
Debitorinio įsiskolinimo apyvartumas (kartais)	$\frac{2918486}{(233248+240712)/2}$	12,3	+0,1	$\frac{3169461}{(240712+261413)/2}$	12,6	+0,3
Debitorinio įsiskolinimo apyvartumas (dienomis)	$\frac{365}{12,3}$	29,7	+0,2	$\frac{365}{12,6}$	29,0	-0,7
Kreditorinio įsiskolinimo apyvartumas (kartais)	$\frac{2918486}{(348716+359875)/2}$	8,2	0	$\frac{3169461}{(359875+390824)/2}$	8,4	+0,2
Kreditorinio įsiskolinimo apyvartumas (dienomis)	$\frac{365}{8,2}$	44,5	0	$\frac{365}{8,4}$	43,5	-1
Kapitalo apytakos ciklas (dienomis)	20,9+29,7-44,5	6,1	-0,3	20,2+29-43,5	5,7	-0,4

Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ apyvartumo rodikliams 2009-2013 m. apskaičiavimas

Veiksnių įtakos viso turto apyvartumo rodikliui apskaičiavimas

Rodikliai	2008 m.	2013 m.	Pokytis (+/-)
Pardavimo pajamos, Lt	2611757	3169461	+557704
Vidutinė turto vertė, Lt	2284979	1631299	-653680
Turto apyvartumas, kartai	1,1	1,9	+0,8

Viso turto apyvartumas 2013 m. padidėjo 0,8 apyvarta lyginant su 2008 m. dėl:

1. Dėl turto vertės pasikeitimo: $\frac{2611757}{1631299} - 1,1 = 0,5kartai$

2. Dėl pardavimų apimties pasikeitimo: $1,9 - \frac{2611757}{1631299} = 0,3kartai$

Veiksnių įtakos ilgalaikio turto apyvartumo rodikliui apskaičiavimas

Rodikliai	2008 m.	2013 m.	Pokytis (+/-)
Pardavimo pajamos, Lt	2611757	3169461	+557704
Vidutinė ilgalaikio turto vertė, Lt	1701928	1232079	-469849
Turto apyvartumas, kartai	1,5	2,6	+1,1

Viso turto apyvartumas 2013 m. padidėjo 1,1 apyvarta lyginant su 2008 m. dėl:

1. Dėl ilgalaikio turto vertės pasikeitimo: $\frac{2611757}{1232079} - 1,5 = 0,6kartai$

2. Dėl pardavimų apimties pasikeitimo: $2,6 - \frac{2611757}{1232079} = 0,5kartai$

Veiksnių įtakos UAB „Gerintė“ apyvartumo rodikliams 2009-2013 m. apskaičiavimas

Veiksnių įtakos trumpalaikio turto apyvartumo rodikliui apskaičiavimas

Rodikliai	2008 m.	2013 m.	Pokytis (+/-)
Pardavimo pajamos, Lt	2611757	3169461	+557704
Vidutinė trumpalaikio turto vertė, Lt	583051	399221	-183830
Turto apyvartumas, kartai	4,5	7,9	+3,4

Trumpalaikio turto apyvartumas 2013 m. padidėjo 3,4 kartais lyginant su 2008 m. dėl:

$$1. \text{ Dėl trumpalaikio turto vertės pasikeitimo: } \frac{2611757}{399221} - 4,5 = 2\text{kartai}$$

$$2. \text{ Dėl pardavimų apimtys pasikeitimo: } 7,9 - \frac{2611757}{399221} = 1,4\text{kartai}$$

Veiksnių įtakos apyvartinio kapitalo apyvartumo rodikliui apskaičiavimas

Rodikliai	2008 m.	2013 m.	Pokytis (+/-)
Pardavimo pajamos, Lt	2611757	3169461	+557704
Vidutinė apyvartinio kapitalo vertė, Lt	158371	23872	-134499
Turto apyvartumas, kartai	16,5	132,8	+116,3

Apyvartinio kapitalo apyvartumas 2013 m. padidėjo 116,3 kartais lyginant su 2008 m. dėl:

1. Dėl apyvartinio kapitalo vertės pasikeitimo:

$$\frac{2611757}{23872} - 16,5 = 92,9\text{kartai}$$

2. Dėl pardavimų apimtys pasikeitimo:

$$132,8 - \frac{2611757}{23872} = 23,4\text{kartai}$$

UAB „Gerintė“ ilgalaikio materialiojo turto naudojimo efektyvumo ir darbo našumo rodikliai 2009-2013 m.

Rodikliai	Formulė	2009 m.		2010 m.		Pokytis 2009-2010	2011 m.		Pokytis 2010-2011
		skaičiavimas	reikšmė	skaičiavimas	reikšmė		skaičiavimas	reikšmė	
Ilgalaikio materialiojo turto grąža	Pagaminto produkcijos vertė Vidutinė ilgalaikio mater.turto vertė	$\frac{2220955}{1881853}$	1,2	$\frac{2062419}{1994910}$	1,0	-0,2	$\frac{2099733}{1737477}$	1,2	+0,2
Techninis darbo aprūpinimas, Lt/darb.	Vidutinė aktyvioji ilgalaikio mater.turto vertė Darbininkų skaičius	$\frac{698453}{11}$	63496	$\frac{523521}{11}$	47593	-15903	$\frac{348589}{11}$	31690	-15903
Įmonės ploto naudojimo efektyvumas, Lt/m ²	Pagaminto produkcijos vertė Įmonės plotas (m ²)	$\frac{2220955}{2000}$	1110	$\frac{2062419}{2000}$	1031	-79	$\frac{2099733}{2000}$	1050	+19
Darbo našumas, Lt/darb.	Pagaminto produkcijos vertė Darbininkų skaičius	$\frac{2220955}{11}$	201905	$\frac{2062419}{11}$	187493	-14412	$\frac{2099733}{11}$	190885	+3362

Rodikliai	2012 m.		Pokytis 2011-2012	2013 m.		Pokytis 2012-2013
	skaičiavimas	reikšmė		skaičiavimas	reikšmė	
Ilgalaikio materialiojo turto grąža	$\frac{2163653}{1480045}$	1,5	+0,3	$\frac{2362692}{1232079}$	1,9	+0,4
Techninis darbo aprūpinimas, Lt/darb.	$\frac{173657}{11}$	15787	-15903	$\frac{17658}{11}$	1605	-14182
Įmonės ploto naudojimo efektyvumas, Lt/m ²	$\frac{2163653}{2000}$	1082	+32	$\frac{2362692}{2000}$	1181	+99
Darbo našumas, Lt/darb.	$\frac{2163653}{11}$	196696	+5811	$\frac{2362692}{11}$	214790	+18094

UAB „Gerintė“ Z koeficiento apskaičiavimas pagal E. Altman modelį

Rodiklis	Formulė	2004 m.		2005 m.		2006 m.		2007 m.		2008 m.	
		Skaičiavimai	Reikšmė	Skaičiavimai	Reikšmė	Skaičiavimai	Reikšmė	Skaičiavimai	Reikšmė	Skaičiavimai	Reikšmė
X ₁	$\frac{\text{Apyvartinis kapitalas}}{\text{Turtas}}$	$\frac{40217}{191684}$	0,12098	$\frac{54292}{311143}$	0,1745	$\frac{100975}{441272}$	0,2288	$\frac{296010}{2584012}$	0,1146	$\frac{20730}{1985946}$	0,0104
X ₂	$\frac{\text{Pardavimo pajamos}}{\text{Turtas}}$	$\frac{815746}{191684}$	4,255	$\frac{1340705}{311143}$	4,309	$\frac{1949723}{441272}$	4,4184	$\frac{2972031}{2584012}$	1,1502	$\frac{2611757}{1985946}$	1,3151
X ₃	$\frac{\text{Pelnas iki apmokestinimo}}{\text{Turtas}}$	$\frac{6081}{191684}$	0,0317	$\frac{9545}{311143}$	0,0307	$\frac{36524}{441272}$	0,0828	$\frac{148792}{2584012}$	0,0576	$\frac{54043}{1985946}$	0,0272
X ₄	$\frac{\text{Nuosavas kapitalas}}{\text{Įsipareigojimai}}$	$\frac{61221}{130463}$	0,469	$\frac{111221}{199922}$	0,5563	$\frac{147745}{293527}$	0,5033	$\frac{296537}{2287475}$	0,1296	$\frac{333333}{1652613}$	0,2017
X ₅	$\frac{\text{Nepaskirstytas pelnas}}{\text{Turtas}}$	$\frac{5169}{191684}$	0,027	$\frac{8113}{311143}$	0,0261	$\frac{31046}{441272}$	0,0704	$\frac{126473}{2584012}$	0,0489	$\frac{45937}{1985946}$	0,0231
Z	$Z=0,717X_1+0,847X_2+3,107X_3+0,42X_4+0,995X_5$		4,1		4,13		4,4		1,34		1,31

Rodiklis	2009 m.		2010 m.		2011 m.		2012 m.		2013 m.	
	Skaičiavimai	Reikšmė	Skaičiavimai	Reikšmė	Skaičiavimai	Reikšmė	Skaičiavimai	Reikšmė	Skaičiavimai	Reikšmė
X ₁	$\frac{23997}{2525604}$	0,0095	$\frac{22018}{2232452}$	0,0099	$\frac{22285}{1979762}$	0,0113	$\frac{22949}{1737152}$	0,0132	$\frac{24793}{1528446}$	0,0162
X ₂	$\frac{3060248}{2525604}$	1,2117	$\frac{2792676}{2232452}$	1,25	$\frac{2828180}{1979762}$	1,4285	$\frac{2918486}{1734152}$	1,6829	$\frac{3169461}{1528446}$	2,0736
X ₃	$\frac{1291823}{2525604}$	0,5115	$\frac{334501}{2232452}$	0,1498	$\frac{348498}{1979762}$	0,176	$\frac{388415}{1734152}$	0,224	$\frac{456793}{1528446}$	0,2989
X ₄	$\frac{1323147}{1202457}$	1,1	$\frac{1393211}{839241}$	1,6601	$\frac{1466046}{513716}$	2,8538	$\frac{1374277}{359875}$	3,8188	$\frac{1137622}{390824}$	2,9108
X ₅	$\frac{1033458}{2525604}$	0,4092	$\frac{267601}{2232452}$	0,1199	$\frac{278798}{1979762}$	0,1408	$\frac{310732}{1734152}$	0,1792	$\frac{365434}{1528446}$	0,2391
Z		3,49		2,35		3,1		3,91		4,16

UAB „Gerinė“ Z koeficiento apskaičiavimas pagal Springate modelį

Rodi klis	Formulė	2004 m.		2005 m.		2006 m.		2007 m.		2008 m.	
		Skaičiavimai	Reikšmė	Skaičiavimai	Reikšmė	Skaičiavimai	Reikšmė	Skaičiavimai	Reikšmė	Skaičiavimai	Reikšmė
A	<u>Apyvartinis kapitalas</u> Turtas	$\frac{40217}{191684}$	0,2098	$\frac{54292}{311143}$	0,1745	$\frac{100975}{441272}$	0,2288	$\frac{296010}{2584012}$	0,1146	$\frac{20730}{1985946}$	0,0104
B	Pelnas neatskaičius <u>palūkanų ir mokesčių</u> Turtas	$\frac{6080}{191684}$	0,0317	$\frac{9543}{311143}$	0,03	$\frac{36520}{441272}$	0,0828	$\frac{225945}{2584012}$	0,0874	$\frac{116193}{1985946}$	0,0585
C	Pelnas neatskaičius <u>mokesčių</u> Trumpalaikiai įsipareigojimai	$\frac{6081}{73063}$	0,083	$\frac{9545}{199922}$	0,047	$\frac{36524}{219601}$	0,166	$\frac{148792}{517609}$	0,287	$\frac{54043}{322613}$	0,1675
D	<u>Pardavimų pajamos</u> Turtas	$\frac{815746}{191684}$	4,255	$\frac{1340705}{311143}$	4,31	$\frac{1949723}{441272}$	4,418	$\frac{2972031}{2584012}$	1,151	$\frac{2611757}{1985946}$	1,3151
Z=1,03A+3,07B+0,66C+0,4D			2,07		2,03		2,4		1,04		0,83

Rodiklis	2009 m.		2010 m.		2011 m.		2012 m.		2013 m.	
	Skaičiavimai	Reikšmė	Skaičiavimai	Reikšmė	Skaičiavimai	Reikšmė	Skaičiavimai	Reikšmė	Skaičiavimai	Reikšmė
A	$\frac{23997}{2525604}$	0,0095	$\frac{22018}{2232452}$	0,0099	$\frac{22285}{1979762}$	0,0113	$\frac{22949}{1734152}$	0,0132	$\frac{24793}{1528446}$	0,0162
B	$\frac{1342011}{2525604}$	0,5314	$\frac{368189}{2232452}$	0,1649	$\frac{365686}{1979762}$	0,1847	$\frac{390821}{1734152}$	0,2254	$\frac{456793}{1528446}$	0,299
C	$\frac{1291823}{377457}$	3,4224	$\frac{334501}{344241}$	0,9717	$\frac{348498}{348716}$	0,999	$\frac{388415}{359875}$	1,0793	$\frac{456793}{390824}$	1,169
D	$\frac{3060248}{2525604}$	1,2117	$\frac{2792676}{2232452}$	1,25	$\frac{2828180}{1979762}$	1,4285	$\frac{2918486}{1734152}$	1,6829	$\frac{3169461}{1528446}$	2,0736
Z		4,38		1,66		1,81		2,09		2,54